Egyptian Mystics

SEEKERS OF THE WAY

A Tehuti Research Foundation Publication by

MOUSTAFA GADALLA

(Maa Kheru)

Misticii egipteni

Căutători ai Căii

de
Moustafa Gadalla

1. DESPRE AUTOR

Moustafa Gadalla este un egiptolog egiptean-american independent care s-a născut la Cairo, Egipt, în 1944. Este licențiat în inginerie civilă la Universitatea din Cairo.

Încă din copilărie, Gadalla și-a urmărit cu pasiune rădăcinile egiptene antice, prin studiu și cercetare continuă. Din 1990, și-a dedicat și concentrat tot timpul cercetării și scrierii.

Gadalla este autorul a douăzeci și două de cărți publicate, apreciate la nivel internațional, despre diferitele aspecte ale istoriei și civilizației Egiptului Antic și despre influențele sale la nivel mondial. În plus, el operează un centru de resurse multimedia pentru studii exacte și educative despre Egiptul Antic, prezentate într-o manieră atractivă, practică și interesantă, care se adresează publicului larg.

A fost fondatorul Fundației de Cercetare Tehuti, care a fost ulterior încorporată în Centrul de Înțelepciune Egipteană multilingv (https://www.egyptianwis-domcenter.org) în peste zece limbi. De asemenea, este fondatorul și conducătorul Universității Mistice Egiptene online (https://www.EgyptianMysticalUniversity.org). O altă activitate continuă a fost crearea și producția de proiecte de artă scenică, cum ar fi Opereta Isis Rises (https://www.isisrisesoperetta.com); care va fi urmată în curând de Opereta Horus The Initiate; precum și alte producții.

2. PREFAȚĂ [EDIȚIA A 2-A]

Această carte fiind a doua ediție, este o ediție revizuită și extinsă a primei ediții a *Egyptian Mystics: Seekers of The Way*, publicată în 2003.

Această carte explică modul în care Egiptul antic este la originea alchimiei și a sufismului actual și cum misticii din Egipt își camuflează practicile cu un strat subțire de islam. Cartea explică, de asemenea, evoluția Căii mistice spre iluminare, oferind o explicație coerentă a fundamentelor și practicilor sale. Ea arată corespondența dintre calendarul egiptean antic al evenimentelor și ciclurile cosmice ale universului.

Scopul acestei cărți este de a oferi o astfel de expunere; o expunere care, deși se bazează pe o erudiție solidă, va prezenta problemele într-un limbaj ușor de înțeles pentru cititorii nespecialiști. Termenii tehnici au fost menținuți la minimum. Aceștia sunt explicați în glosar, cât mai puțin tehnic posibil. Această versiune extinsă a cărții este împărțită în patru părți care conțin în total 13 capitole și trei anexe.

3. PREFAȚĂ [EDIȚIA I]

Herodot afirma, în anul 500 î.Hr: "Dintre toate națiunile din lume, egiptenii sunt cei mai fericiți, mai sănătoși și mai religioși."

Religiozitatea pentru vechii egipteni era o conștiință cosmică totală. Conceptul egiptean este acum cunoscut în mod obișnuit în Orient sub numele de sufism, iar în Occident sub numele de alchimie.

Această carte explică modul în care Egiptul Antic este rădăcina sufismului/alchimiei actuale și cum misticii din Egipt și-au camuflat practicile sub un strat subțire de islam. Această carte va arăta, de asemenea, cum alte popoare au încercat să adopte modelul egiptean, dar nu au reușit și au ajuns la aplicații parțiale și incomplete. Învățăturile și practicile mistice egiptene sunt net diferite de cele practicate de sufii din alte țări, după cum se arată pe parcursul acestei cărți.

Modelul egiptean de misticism nu se referă la lumea exterioară sau la o comunitate de credincioși, dogme, scripturi, reguli sau ritualuri. Nu implică pur și simplu credința că Dumnezeu este asta, sau că Dumnezeu este asta sau cealaltă. Nu este vorba doar de a cere cuiva să "creadă", iar acesta intră automat în grațiile lui Dumnezeu. Modelul egiptean al misticismului constă în idei și practici care oferă instrumentele necesare oricărui căutător spiritual pentru a progresa pe Calea alchimică a fiecăruia spre "unirea cu Divinul". Această Cale spirituală spre unire necesită ca cineva să se angajeze în angajamentul greu și uneori dureros (dar plin de bucurie) al purificării interioare și exterioare. Căutătorul spiritual trebuie să dobândească cunoașterea realității/adevărului, să facă bine în toate și să aplice în lume ceea ce a învățat. Este o filozofie de viață; un mod de comportament individual pentru a atinge cea mai înaltă moralitate și fericirea și pacea interioară.

Percepția generală a misticismului este că este posibilă realizarea comuniunii cu Dumnezeu prin obținerea cunoașterii adevărului spiritual prin intuiție dobândită prin meditație fixă. Modelul egiptean de dobândire a cunoașterii se bazează pe utilizarea atât a intelectului, cât și a intuiției. În modelul egiptean, nu există "oameni aleși" care să fie aleși de Dumnezeu sau de o autoritate religioasă. Cineva trebuie să caute Divinul printr-o muncă grea de iubire. Cei care reușesc să realizeze unirea cu Divinul sunt aleși și venerați de mase.

Această carte intenționează să clarifice aceste fapte și să facă lumină asupra modelului mistic egiptean (sufismul) - dar nu prea multă lumină; pentru că acest lucru ar putea pune în pericol tradițiile și pe practicanții lor sub norul întunecat actual, mereu amenințător, al islamului.

Moustafa Gadalla
To-beh 1, 13,001 (Calendarul egiptean antic)
9 ianuarie 2003 CE

4. STANDARDE ȘI TERMINOLOGIE

1. Cuvântul egiptean antic *neter* și forma sa feminină, *netert*, au fost traduse în mod eronat și posibil intenționat prin "zeu" și zeiță", de către aproape toți academicienii. *Neteru* (pluralul lui neter/netert) sunt principiile și funcțiile divine ale Dumnezeului Suprem Unic.
2. Puteți găsi variații în scrierea aceluiași termen din Egiptul Antic, cum ar fi Amen/Amon/Amun sau Pir/Per. Acest lucru se datorează faptului că vocalele pe care le vedeți în textele egiptene traduse sunt doar aproximări ale sunetelor care sunt folosite de egiptologii occidentali pentru a-i ajuta să pronunțe termenii/cuvintele din Egiptul Antic.
3. Vom folosi cuvintele cele mai cunoscute de către vorbitorii de limbă engleză care identifică un *neter/ netert* [zeu, zeiță] sau un faraon sau un oraș; urmate de alte "variante" ale unui astfel de cuvânt/ termen. Trebuie remarcat faptul că numele reale ale zeităților (zei, zeițe) erau ținute secrete pentru a proteja puterea cosmică a zeității. *Neteru* erau denumite prin epitete care descriu anumite calități, atribute și/sau aspecte ale rolurilor lor. Acest lucru este valabil pentru toți termenii comuni, cum ar fi Isis, Osiris, Amun, Re, Horus etc.
4. Atunci când folosim calendarul latin, vom folosi următorii termeni:
   BCE - Înainte de Era Comună. Notat și în alte referințe ca **BC**.
   CE - Era comună. Numit și în alte referințe ca **AD**.
5. Termenul *Baladi* va fi folosit pe parcursul acestei cărți pentru a desemna actuala majoritate tăcută a egiptenilor care aderă la tradițiile egiptene antice, cu un strat exterior subțire de islam [pentru informații detaliate, vezi *Ancient Egyptian Culture Revealed*, de Moustafa Gadalla].
6. Nu au existat/nu există scrieri/texte din Egiptul Antic care au fost clasificate de egiptenii înșiși ca fiind "religioase", "funerare", "sacre" etc. Mediile academice occidentale au dat textelor egiptene antice nume arbitrare, cum ar fi "Cartea aceasta" și "Cartea aceea", "diviziuni", "enunțuri", "vrăji" etc. Mediul academic occidental a decis chiar că o anumită "Carte" avea o "versiune tebană" sau "o versiune a acestei sau acelei perioade de timp". După ce au crezut în propria lor creație inventivă, mediul academic i-a acuzat apoi pe vechii egipteni că au făcut greșeli și că lipsesc porțiuni din scrierile lor(?!!!).

Pentru ușurința de referință, vom menționa categorisirea academică occidentală comună, dar arbitrară, a textelor egiptene antice, chiar dacă egiptenii antici înșiși nu au făcut-o niciodată.

5. HARTA EGIPTULUI ȘI A ȚĂRILOR ÎNVECINATE

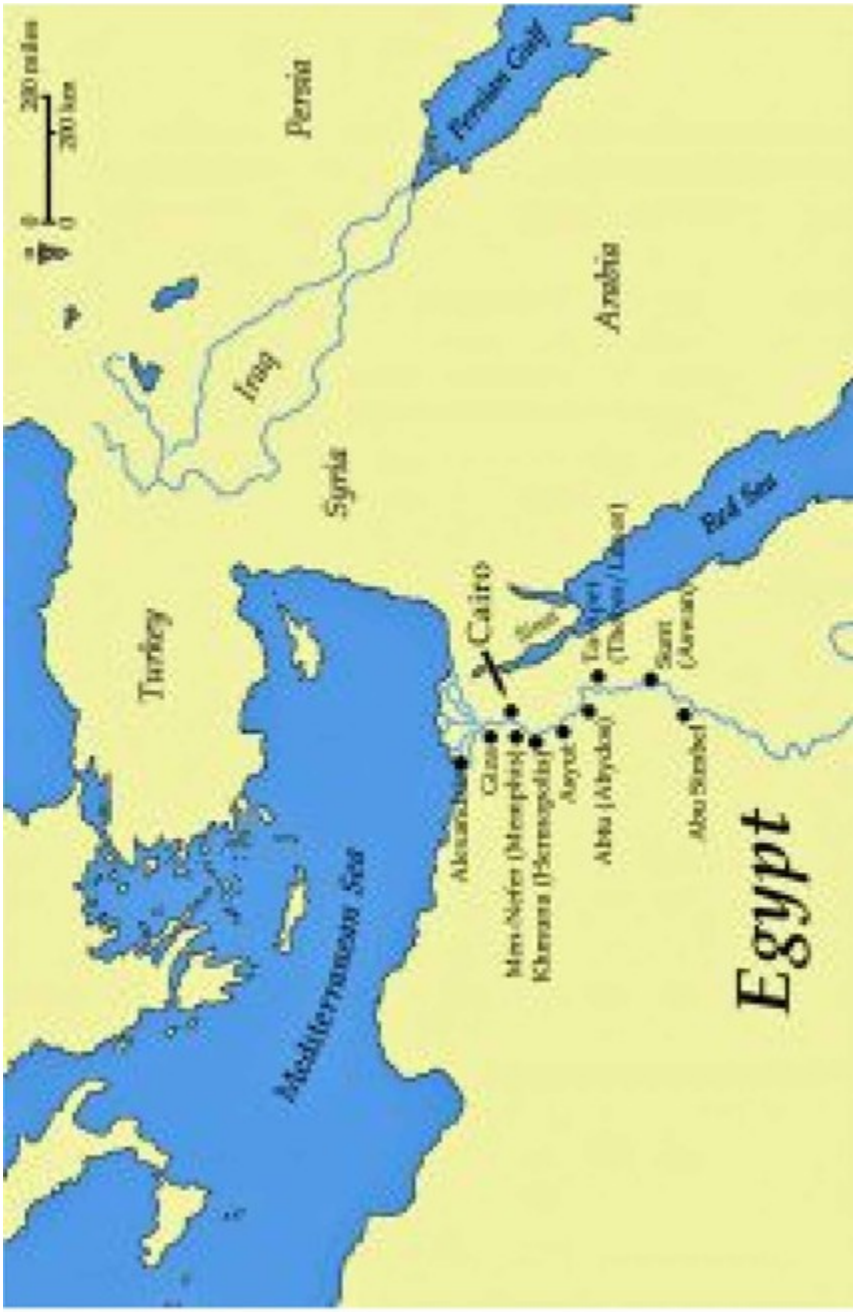

PARTEA I : COMOARA ASCUNSĂ

Capitolul 1: Misticismul egiptean și sufismul islamizat

1.1. CĂILE DOGMATICE ȘI MISTICE

Omenirea încearcă mereu să-și înțeleagă propria rațiune de a exista în raport cu universul în care se află. Există, în general, două căi de căutare a răspunsurilor:

1. Religiile dogmatice, a căror ipoteză de bază este aceea a unui Dumnezeu personal care conduce universul și care își comunică voința omului prin profeți și legiuitori. Acest Dumnezeu este direct și personal preocupat de ordinea corectă a acestei lumi și de relațiile corecte și drepte pe care le dorește să existe între oameni și oameni. Prin urmare, el este legislatorul suprem. Creștinismul, iudaismul și islamul se încadrează în această categorie.
2. Misticii, care nu cred într-un Dumnezeu personal; căci a-l numi Dumnezeu nu poate decât să inducă în eroare. El nu este o persoană și este un principiu - este principiul Ființei neschimbătoare care este totuși sursa oricărei deveniri; liniștea care este totuși sursa oricărei activități; și Cel din care provine toată multiplicitatea. Această carte va explica modelul egiptean de misticism.

[Pentru informații detaliate despre sursa creației, ciclul acesteia și puterile universale care o guvernează, citiți *Egyptian Cosmology: The animated Universe (Cosmologia egipteană: Universul animat)* și *Egyptian Divinities: The All who are The One (Divinități egiptene: Toți cei care sunt Unul)*; ambele de Moustafa Gadalla].

1.2 EGIPTENII: CEI MAI RELIGIOȘI

Istoricul grec Herodot (500 î.e.n.) a afirmat: "Egiptenii sunt foarte religioși:

"*Dintre toate națiunile lumii, egiptenii sunt cei mai fericiți, mai sănătoși și mai religioși*".

Starea excelentă a egiptenilor era atribuită aplicării realităților metafizice în viața de zi cu zi. Cu alte cuvinte - conștiința cosmică totală. "*Cum e sus, așa e jos*" și "*cum e jos, așa e sus*" era principala lege a existenței pentru ei - nu exista nicio diferență percepută între sacru și lumesc. Fiecare acțiune, indiferent cât de banală, era într-un anumit sens un act cosmic corespondent: arat, semănat, secerat, preparat, jucat jocuri - toate erau văzute ca simboluri pământești pentru activități divine. Scenele de activități zilnice, găsite în interiorul mormintelor egiptene, arată o puternică corelație perpetuă între Pământ și ceruri.

În Egipt, ceea ce noi numim acum religie era atât de larg recunoscut încât nici măcar nu avea nevoie de un nume, deoarece este viața însăși, în toate aspectele sale. Toate cunoștințele lor, care se bazau pe conștiința cosmică, erau încorporate în practicile lor zilnice, care au devenit tradiții.

Torța mistică a egiptenilor antici a continuat prin practicile și tradițiile majorității tăcute, egiptenii **Baladi**. Unii dintre egiptenii **Baladi** se dedică iluminării spirituale ulterioare. Acești mistici ai Egiptului sunt numiți de alții "**sufi**". La fel ca strămoșii lor, misticilor egipteni din prezent nu le place să li se dea un nume incluziv care i-ar putea forța să se conformeze doctrinar. Căutătorii mistici egipteni preferă să se numească pe ei înșiși **Căutători de căi**. Misticismul egiptean, cunoscut în prezent sub numele de "*sufism*", este (acum) un nume fără realitate. A fost cândva o realitate fără nume. Noi folosim aici doar termenul de "*mistici*" sau "*sufi*", pentru a-i identifica în fața cititorilor.

Un *Căutător al Căii* este oricine care crede că este posibil să aibă o experiență directă cu Dumnezeu și care caută o astfel de Cale. Modelul egiptean de misticism este o expresie naturală a religiei personale în raport cu exprimarea religiei ca o chestiune comunitară. Este o afirmare a dreptului unei persoane de a căuta contactul cu sursa ființei și a realității, spre deosebire de religia

instituționalizată, care se bazează pe autoritate și pe o relație unidirecțională Maestru-sclav, cu accent pe respectarea ritualurilor și pe moralitatea legalistă.

1.3 SURSA SUFISMULUI

Premisa comună este că "sufismul" este un grup islamic care practică o formă de misticism originară din Persia.

Pe măsură ce cartea avansează, vom descoperi că "sufismul" nu are nimic de-a face cu islamul sau cu Persia și totul are legătură cu popoarele liniștite din Egiptul antic și *Baladi*. Două puncte de interes trebuie menționate aici:

1. Termenul și practicile de "sufism" au apărut ca urmare a cuceririlor islamice și a terfelirii ulterioare a victimelor sale. Pentru ca masele terorizate de islamiști să își mențină tradițiile străvechi, acestea au trebuit să camufleze vechile tradiții sub un veșmânt islamic.
2. Forma pură a "sufismului" și-a avut originea în Egipt. Alte țări au copiat-o și s-au grăbit să își asume meritele pentru ea. Interpretarea lor a "sufismului" este impură și incompletă, după cum vom constata pe parcursul acestei cărți.

Premisa comună (menționată mai sus) despre rădăcinile și esența "sufismului" este absolut greșită, după cum vom concluziona examinând faptele pe parcursul acestei cărți. Iată doar câteva fapte introductive:

1. Noțiunea unei origini islamice a "sufismului" este greșită. "Misticismul islamic" este un oximoron - după cum reiese din următoarele puncte selectate:

- Căutătorii mistici care se numesc "*sufiți*" au suferit întotdeauna de pe urma dominației islamice de-a lungul timpului. Mulți au fost uciși. Ei au fost acuzați că au încercat să aducă inovații asupra dogmelor islamului; că au urmat practici interzise de Coran; că au negat însăși existența unui Allah personal. Toleranța, sau lipsa ei, față de sufism în lumea arabizată/ islamizată este strâns legată de capriciul conducătorului și de modul în care acesta interpretează/aplică legile islamice. În anumite perioade, sufismul a fost/este tolerat; în altele, a fost scos în afara legii și condamnat.
- Nota cheie a misticismului (sufismului) este uniunea dintre om și Dumnezeu, care, în islam, este considerată blasfemie; și, ca atare, este pedepsită cu moartea de către orice musulman, care este "împuternicit" să facă acest lucru chiar de Coran!
- Învățăturile islamice sunt caracterizate de o teamă mistuitoare față de mânia lui Dumnezeu, în timp ce modelul egiptean de misticism (*sufismul*) pune accentul pe iubire și nu pe teamă. Dumnezeu este perceput în termeni de apropiere emoțională - "prietenul", "iubitul" - a cărui iubire poate fi experimentată personal și individual.
- Misticismul (*sufismul*) se bazează pe revelații obținute de sine prin mijloace mistice, ceea ce este contrar islamului. Astfel de revelații, așa cum sunt experimentate de către căutătorii mistici (*sufi*), sunt considerate blasfemie și, prin urmare, sunt pedepsite cu moartea, așa cum este stabilit în Coran.
- Căutătorii mistici egipteni (*sufi*) includ în practicile lor rituale (precum și în festivalurile publice) metode specifice pentru a atinge o apropiere extatică de Dumnezeu prin muzică, dans sau cântec. Acest lucru contravine islamului, unde muzica, cântecul și dansul sunt strict interzise, așa cum se afirmă clar în toate tratatele de legi islamice.
- Contrar doctrinei islamice, misticismul egiptean (*sufismul*) acoperă prăpastia dintre om și Dumnezeu cu ajutorul sfinților populari. Venerația sfinților populari și pelerinajele la sanctuarele lor reprezintă un aspect important al practicilor mistice egiptene *baladi*, care este total contrar doctrinei islamice.

Scena de mai sus, de pe o stelă care datează de aproximativ 4500 de ani în urmă cu aproximativ 4500 de ani, arată practicile egiptene de venerație a oamenilor de rând. sfinți populari, la sanctuarele lor cu acoperișuri în formă de cupolă, și prezentarea de ofrande.

2. Afirmația privind originea persană a "sufismului" este, de asemenea, greșită. Persanii înșiși se referă la Egipt ca sursă a "sufismului". De exemplu:

a. Egipteanul Dhu 'l-Nun (mort în anul 860 d.Hr.) este recunoscut în toate referințele *sufi* islamizate ca fiind sursa spirituală a "sufismului" care a pregătit calea pentru forma cunoscută în prezent a sufismului islamizat. Sufiștii îl revendică ca lider și ca inițiator al unor concepte importante, cum ar fi cunoașterea directă a misticului (gnoza) lui Dumnezeu și stațiunile și stările de pe Calea spirituală. Dhu 'l-Nun era cunoscător al hieroglifelor din Egiptul Antic. I se atribuie o serie de scurte tratate care tratează alchimia, magia și medicina.
b. Thoth (Tehuti), vechiul *neter* (zeu) egiptean, este recunoscut de toți scriitorii *sufi* timpurii (și mai târziu) ca fiind modelul antic al alchimiei, al misticismului și al tuturor subiectelor conexe.

Binecunoscutul scriitor *sufi* Idries Shah, care era el însuși iranian/persan, recunoaște rolul Egiptului prin intermediul lui Thoth și Dhu'I-Nun asupra sufismului și alchimiei după cum urmează:

... învățătura alchimică a venit din Egipt direct din scrierile lui Thoth ... Potrivit tradiției sufite, învățătura a fost transmisă prin Dhu'I-Nun Egipteanul, Regele sau Domnul Peștilor, unul dintre cei mai faimoși învățători sufiți clasici. (The Sufi, 1964]

Numele lui Thoth apare printre vechii maeștri ai ceea ce astăzi se numește Calea Sufismului. Cu alte cuvinte, atât sufiștii, cât și alchimiștii îl recunosc pe Tehuti ca fiind fundamentul cunoașterii lor.

Idries Shah face, de asemenea, o trimitere directă la istoricul hispano-arab Said de Toledo (care a murit în 1069), care prezintă această tradiție a vechiului egiptean Thoth (alias Hermes):

*Înțelepții afirmă că toate științele antediluviene își au originea în egipteanul Hermes [Thoth], în Egiptul de Sus. Evreii îl numesc **Enoh**, iar musulmanii **Idris**. El a fost primul care a vorbit despre materia lumii superioare și despre mișcările planetare... . Medicina și poezia erau funcțiile sale . . . [precum și] științele, inclusiv alchimia și magia*. [Cf. *Asin Palacios*, Ibn Masarra, p. 13].

c. Este un fapt incontestabil că toți termenii mistici *sufi* nu sunt persani (sau turci). Toți termenii *sufi* sunt "arabi". Limba "arabă" este în mod substanțial de origine egipteană. După

cuceririle arabe/islamice ale țărilor vecine (inclusiv ale Egiptului), ei au anulat pur și simplu identitatea țărilor lor victimizate,= și le-au etichetat drept "arabe".

3. În continuarea punctului de mai sus (în ceea ce privește limbajul sufismului), trebuie remarcat faptul că cuvântul *sufi* nu a fost niciodată menționat în Coran sau în spusele lui Mahomed. Nu există niciun consens cu privire la semnificația sa. "Traducerea" cuvântului/termenului "*sufi*" ca fiind un "*purtător de lână*" este total inventată și reprezintă una dintre multele explicații încercate. Cuvântul este, de fapt, de origine egipteană veche. *Seph/ Soph* era o componentă a numelor egiptene comune; însemnând înțelepciune și puritate (printre multe alte semnificații).

4. Unii dintre termenii *sufi* standard care sunt adesea utilizați sunt: religie veche, credință antică, veche și tradiție veche. Astfel de termeni au fost folosiți/subliniați de toți scriitorii *sufi* timpurii, ceea ce este un indiciu al originilor preislamice ale sufismului.

5. Egiptenii sunt tradiționaliști remarcabili, până la limita de jos. Istoricii timpurii au atestat acest fapt, cum ar fi: Herodot, în *Istorii*, Cartea a doua, 79:

"*Egiptenii își păstrează obiceiurile native și nu adoptă niciodată obiceiuri din străinătate*".

Și Herodot, în *Istorii*, Cartea a doua, 91:

"*Egiptenii nu sunt dispuși să adopte obiceiurile grecești sau, ca să vorbim în general, pe cele din orice altă țară*".

Platon și alți scriitori au afirmat aderența completă a egiptenilor la propriile tradiții.

6. Puterile supranaturale aclamate de mistici (sufiți) sunt adesea numite magie. Din cele mai vechi timpuri, Egiptul a fost celebru pentru magicienii săi, iar relatările despre realizările lor minunate au fost documentate nu numai în documentele egiptenilor antici, ci și în Biblie și în operele mai multor scriitori clasici. Mai mult, multe dintre poveștile din faimoasa colecție de povestiri cunoscută sub numele de "*Nopțile Arabe*" arată ce puteri minunate erau atribuite magicienilor în Egiptul medieval.

Heka [ilustrat mai sus] reprezintă puterea magică a cuvintelor din Egiptul Antic. El este reprezentat de obicei ținând în mână doi șerpi cu o ușurință totală.

7. Țara care are cel mai mare număr de adepți "sufi" este Egiptul. Participarea la asociațiile (ordinele) sufiste din alte țări în afară de Egipt este foarte mică în comparație.

8. Misticismul egiptean (sufismul) nu este o ramură a islamului; este vechea "religie" camuflată în termeni arabizați/islamizați.

Căutătorii mistici egipteni (sufii) mențin un profil scăzut, deoarece nu caută gloria publică; ci mai degrabă gloria mistică supremă - Divinul.

Capitolul 2 : Comoara din interior

2.1 IMAGINEA LUI DUMNEZEU

Principala notă cheie a misticismului egiptean (și, de asemenea, a sufismului) este uniunea - identificarea dintre Dumnezeu și om.

Este recunoscut în mod obișnuit de toate școlile de gândire teologică și filozofică faptul că ființele umane sunt făcute după chipul lui Dumnezeu - adică un univers în miniatură - și că a înțelege universul înseamnă a se înțelege pe sine însuși, și viceversa.

Cu toate acestea, nicio cultură nu a practicat vreodată principiul de mai sus ca vechii egipteni. În centrul înțelegerii lor complete a universului se afla cunoașterea faptului că omul a fost făcut după chipul lui Dumnezeu și, ca atare, omul reprezenta imaginea întregii creații. În consecință, simbolismul egiptean a fost întotdeauna legat de om.

Când întrebăm "Cine este Dumnezeu?", ne întrebăm de fapt: "Ce este Dumnezeu?" Nu se poate defini "Dumnezeu" decât prin multitudinea de atribute/calități/puteri/acțiuni ale "Lui". A-L cunoaște pe Dumnezeu înseamnă a cunoaște numeroasele calități ale lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, cu cât înțelegem mai mult din multitudinea acțiunilor, atributelor, etc. sale, cu atât mai mult ne dăm seama de totalitatea Unului - Unitatea Multiplicității. Departe de a fi o formă primitivă, politeistă, aceasta este cea mai înaltă expresie a misticismului monoteist.

Conceptul de monoteism egiptean se poate aplica și la om - imaginea lui Dumnezeu. Dacă ne referim, să zicem, la o persoană ca fiind domnul X, aceasta nu înseamnă nimic pentru noi. Cu toate acestea, începem să învățăm/cunoaștem mai multe despre domnul X atunci când aflăm despre atributele, calitățile, acțiunile, faptele etc. ale acestuia. O persoană care este inginer, tată, soț etc. nu are poli-personalități; ci mai degrabă o mono-personalitate cu multiple funcții/atribute. Omul este exemplul perfect de Unitate a Multiplicității.

În fiecare ființă umană se află o "comoară", iar aceasta poate fi găsită doar dacă o cauți. Modelul egiptean de misticism eliberează potențialul interior ascuns al ființei umane de a învăța, de a dobândi cunoștințe și de a se realiza.

2.2 ORGANELE DE PERCEPȚIE

Facultățile umane, deși perceptive, sunt limitate - ca un radio care poate recepționa doar anumite unde electromagnetice și nu și alte părți ale benzii. Lumea percepută este, prin urmare, o distorsiune. Incapacitatea de a transcende bariera simțurilor noastre limitate explică deficiențele umane în înțelegerea realității complete a lumii din jurul nostru, în toate aspectele sale. Defectul culturii occidentale este inflația intelectului în detrimentul cunoașterii intuitive. Aceasta este o gândire unidimensională, care distorsionează înțelegerea realității, deoarece blochează alte moduri de conștiință.

Misticii egipteni fac distincția între cunoașterea obișnuită a faptelor și cunoașterea interioară a realității. Activitățile lor conectează și echilibrează toți acești factori - înțelegere, ființă și cunoaștere. Scopul misticii egiptene este de a stabili un echilibru între intelect și facultățile interioare, astfel încât, în loc să se anuleze reciproc, ele să interacționeze și să se îmbogățească reciproc. Prin urmare, misticii egipteni își dezvoltă modurile intuitive de conștiință pentru a contrabalansa modul rațional. Scopul este de a atinge echilibrul între modurile raționale și neraționale ale conștiinței.

Principala temă mistică egipteană (sufi) este importanța conștiinței în integrarea facultăților interioare în înțelegere printr-un proces gradual. Misticii egipteni se referă la acest proces ca la utilizarea tuturor organelor de percepție pentru o înțelegere mai cuprinzătoare. Unirea/echilibrarea și integrarea opțiunilor complementare este una dintre temele principale și constante în Egiptul Antic. [Mai multe despre acest proces în capitolul 6.]

2.3 PUTEREA IUBIRII

Pentru ca o persoană să exceleze în orice domeniu, trebuie să iubească ceea ce face. Iubirea învinge totul. Iubirea face totul ușor. De dragul atingerii unui scop, iubitul nu simte durere, luptă, obstacole, sacrificii etc. pentru a-și atinge scopul. Sufiții se numesc pe ei înșiși căutători și iubitori ai adevărului, ceea ce amintește de iubitorii și căutătorii Ma-at (reprezentând adevărul) din Egiptul Antic, care străbat textele egiptene antice. [Mai multe despre Ma-at mai târziu].

Căutătorul mistic egiptean este un filozof în sensul original al termenului (philo = iubire, sophy = adevăr). A iubi adevărul înseamnă a iubi tot adevărul și nimic altceva decât adevărul - indiferent de consecințe.

Dar iubirea pentru căutătorul mistic egiptean (sufi) înseamnă acțiune, nu doar bucurie sau chiar disperarea unei iubiri unilaterale. Iubirea este cea mai puternică motivație și trebuie să fie atât activă, cât și pasivă. Iubirea activă duce la căutare, acțiune, determinare, rezistență etc. Forma pasivă a iubirii este renunțarea totală pentru a primi, a învăța și a absorbi.

Iubirea omului față de Divinitate este o calitate care se manifestă în inima căutătorului Divinității sub formă de venerație și mărire, astfel încât el caută să îl satisfacă pe Iubitul său și devine nerăbdător și neliniștit în dorința de a avea viziuni cu El, și nu se poate odihni cu nimeni altcineva în afară de El. Iubirea înseamnă atracție și a fi atras de Iubitul tău - este la fel de puternic ca un magnet. Această emoție/motivație puternică este descrisă ca fiind nebună pentru/în legătură cu Iubitul. Iubirea este adorație, devotament, afecțiune, pasiune, îndrăgire și dorință. Aspectul de dorință al iubirii este una dintre cele mai motivante forțe în întreaga călătorie de întoarcere la Originea Divină.

Scopul căutătorului mistic egiptean este acela de a îndepărta toate vălurile dintre el/ea și Dumnezeu. Ultimul văl este "eu"-ul - sentimentul de separație pe care îl purtăm fiecare dintre noi. Filozofii (iubitorii de adevăr) caută o cale similară de iubire către Divinitate. Pentru ei, scopul este ca iubitul, iubita și iubirea să se reunească - să devină Unul.

Cu puterea iubirii, aspirantul mistic poate căuta Divinul prin autotransformare.

PARTEA A II-A : TRANSFORMAREA DIN PRAF ÎN AUR

Capitolul 3: Calea Alchimistului

3.1 ATUM/ADAM: SCOPUL ALCHIMISTULUI

În iudaism, creștinism și islam, Adam este considerat a fi prima ființă umană. În tradițiile *sufi*, Adam simbolizează "*Persoana (omul) perfectă*". Credințele comune menționate mai sus sunt de origine egipteană antică, după cum urmează:

1. Atunci când numele Adam este scris în caractere alfabetice egiptene antice echivalente, acesta devine Atam/Atum. În tradițiile egiptene antice, Atam/ Atum reprezintă prima realizare a existenței.
2. Atam/Atum înseamnă cel care completează sau desăvârșește. Cu alte cuvinte, Atam reprezintă Persoana Perfectă. Atam/Atum, în *Litania lui Ra*, este recunoscut ca fiind TOTUL.

În *Textele funerare ale lui Unas* (așa-numit Textul Piramidei), există următoarea invocație:

"*Salutare către tine, Atam,... Tu ești înalt în acest nume al Tău, Înaltă movilă,..*". [§1587]

Movila înaltă pe care se află Adam/Atam/Atum este **piatra Ben** din Egiptul Antic, cunoscută în tradițiile *sufi* ca Piatra Filozofală sau Piatra Alchimistului - agentul despre care se credea că transformă metalele inferioare în aur și că prelungește viața pe termen nelimitat. Această tradiție alchimistă/Sufi de transformare a materiei (Ben) în aur (Neb) este de origine egipteană antică, așa cum se reflectă în limbajul lor, după cum urmează:

- **Ben** are mai multe semnificații înrudite: piatra primordială, movila creației, prima stare a materiei, opoziție/negație, nu este, nu există, multiplicitate.
- Imaginea în oglindă a lui Ben este **Neb** (Ben scris invers), care are de asemenea mai multe semnificații conexe: aur (în mod tradițional, produsul final perfecționat - scopul alchimistului), stăpân, maestru, totul, afirmație, pur.

Acest mod/temă a imaginii în oglindă Ben și Neb a pătruns în gândirea Egiptului Antic și a fost mai târziu adoptat în tradițiile *sufi* islamizate în următoarele idei:

- metafora oglinzii
- realitatea și imaginea (Dumnezeu și omul)
- metafora bucăților sparte
- conceptul de dualitate
- inversarea Căii de la/către Dumnezeu este o imagine în oglindă (Ben la Neb). [Vezi un capitol ulterior pentru mai multe detalii despre toate punctele de mai sus].

Transformarea de la Ben (materie) la Neb (aur) este analogă cu tradițiile alchimiste, care stabilesc o paralelă între metal și purificarea spirituală.

Cunoștințele alchimice din Egiptul Antic au fost, conform tradițiilor *sufi*, transmise prin intermediul lui Dhu'i Nun Egipteanul (care a murit în anul 860 d.Hr.), de către Triplul Mare Thoth (alias Tehuti, Hermes) ca fiind presupusul inițiator al alchimiei, și de către toate sursele *sufi* islamizate. Numele său apare printre vechii maeștri ai ceea ce astăzi se numește Calea Sufiților.

3.2. SEMĂNATUL ȘI SECERATUL PROGRESIV

Progresul vieții spirituale este descris ca o călătorie sau un pelerinaj constând în progresii lente spre scopul unirii cu Realitatea. Drumul/Calea este o metodă practică pentru a ghida un căutător mistic printr-o succesiune de "etape" spre scopul final al unificării cu Divinul. "Etapele" călătoriei au fost descrise în mod diferit în tradițiile *sufi* islamizate ca fiind formate din 7, 10, etc. etape. Astfel de etape progresive sunt descrise în mod clar în nenumăratele texte transformaționale

(funerare) din Egiptul Antic, care detaliază călătoria sufletului care a reușit să treacă de la viața sa pământească spre Divinitate.

Fiecare "etapă" a Căii este dobândită prin eforturi și este o chestiune de acțiune conștientă și disciplinată. Ori de câte ori un aspirant atinge un anumit nivel de dezvoltare personală, el este recompensat psihologic, cu o anumită eliberare spirituală. Ca atare, Drumul/Calea constă din stațiuni spirituale și stări spirituale corespunzătoare. Stadiile sunt pași făcuți de noi - înălțare/ ascensiune. "Stările" formează un lanț psihologic similar. Experiențele stărilor spirituale se simt ca niște eliberări/deblocări care coboară în inima cuiva. Acest sentiment de ușurare este echivalent cu dezlegarea nodurilor - o problemă/întrebare a fost rezolvată. O astfel de experiență îl va ridica pe căutătorul mistic la un nivel superior, unde poate continua să învețe, folosind atât intelectul, cât și intuiția.

3.3 ÎNGERII TĂI CĂLĂUZITORI

Pentru ca căutătorul mistic egiptean să-și atingă scopul și să ajungă la capătul călătoriei sale, i se recomandă să urmeze indicațiile unui conducător care îi stabilește anumite reguli de practică și îl ghidează în fiecare detaliu al vieții sale. Este mult mai ușor să ai un ghid spiritual în etapele timpurii ale dezvoltării spirituale, deoarece există o tendință umană de a trece cu vederea propriile obstacole - de a le ignora sau de a le nega existența chiar și atunci când le-am văzut clar. Prin urmare, ne este greu să atingem și să menținem claritatea spirituală fără ca altcineva în afară de noi înșine să ne conducă dincolo de propriile noastre neajunsuri. Ca atare, este de la sine înțeles că, la un moment dat, în dezvoltarea ta, vei avea nevoie să lucrezi cu un ghid/antrenor, care este cunoscut în țările strict islamizate sub numele de *sheikh* (același termen pentru clerul islamic). Ghidul îi ajută pe aspiranții mistici să se apropie de realizarea naturii lor interioare. Ajutându-ne să ne reconectăm cu propria înțelepciune interioară, ghidul ne împuternicește și ne permite să continuăm pelerinajul înapoi către noi înșine.

Ghidul predă din propria înțelegere personală și din plinătatea ființei sale. Ghidul este cineva care a trecut cu succes primele două etape de purificare și de obținere a cunoașterii [după cum se explică mai departe]. Rolul ghidului constă într-o combinație de ghid/ antrenor/ profesor/ suflet pereche/ prieten/ pilot/ navigator/ mediu spiritual. Există o varietate de ghizi cu capacități diferite. În marile confrerii (ordine) mistice (sufi) mai mari, există de obicei mai mulți ghizi care lucrează ca o echipă de "antrenori" pentru a ghida aspirantul mistic în evoluția sa spirituală. Cele mai proeminente funcții ale ghidului sunt:

1. **<u>În calitate de ghid</u>**, el arată calea - dar aspirantul trebuie să facă el însuși mersul. Omul trebuie să se dezvolte prin propriul efort spre o creștere de natură evolutivă, stabilizându-și conștiința. Ghidul își conduce discipolul de la începutul călătoriei sale până la sfârșitul acesteia, îndrumându-l la fiecare "etapă" și ajutându-l în fiecare "stare".
2. **<u>În calitate de prieten</u>**, el este un însoțitor și un sfătuitor care oferă reasigurare și un punct de vedere influențat de percepția sa asupra nevoii celuilalt.
3. **<u>Ca suflet pereche</u>**, el stabilește o relație și un mijloc de comunicare între el și căutătorul mistic care transcende relația convențională dintre un profesor și un cursant, deoarece o parte din predare și învățare se află în afara timpului și spațiului. Procesul de învățare depinde de gradul de reciprocitate al candidatului prin experiența sa cu învățătorul și nu pe o bază argumentativă. Ghidul, ca atare, este mai mult decât cel care transmite cunoștințe formale. Ca atare, relația dintre ei se formează ca o legătură afectivă în care se menține sprijinul și protecția spirituală.
4. **<u>În calitate de mediu spiritual</u>**, el se conectează (prin intermediul liniei spirituale a unei comunități) cu fondatorul comunității mistice, Pir/Mir/Wali. Acest fondator este persoana care, în timp ce trăiește pe pământ, a atins toate cele trei niveluri de conștiință [după cum se explică mai departe] și astfel a devenit/devine o putere permanentă în tărâmurile superioare. Cu alte cuvinte, Pir/Mir/ Wali este ființa umană desăvârșită din care comunitatea mistică

particulară (sufi) își trage **Bara-ka** (puterile spirituale). Ghidul, prin pregătirea și realizarea sa spirituală, este capabil să "transmită" puterea spirituală de la fondatorul-Pir către aspiranții săi mistici.

Trebuie remarcat faptul că atât căutătorii mistici, cât și ghizii lor au venituri proprii, iar relația lor este lipsită de orice schimb financiar. [Mai multe despre rolul ghidului și despre lanțul/descendența spirituală pe parcursul acestei cărți].

3.4 GHIDUL ALCHIMIC ANUBIS-ARHETIPAL

În reîntoarcerea noastră la originea noastră divină, fiecare dintre noi are nevoie de un ghid/înger călăuzitor în care putem avea încredere pentru a ne conduce în direcția corectă. Acest Găsitor de căi este simbolizat de câinele **Anubis**, care reprezintă simțul corect al direcției - ghidul divin.

Putem să exprimăm funcțiile lui Anubis prin:

- Căutătorul de căi
- Dieta Alchimistului
- Căutătorul de adevăr

Câinele Anubis este ghidul divin, căci câinele este cunoscut pentru instinctul său de căutare, zi sau noapte.

Rolul metafizic al câinelui Anubis se reflectă în dieta sa. Câinele/șacalul se ospătează cu cadavrele de animale, transformându-le în hrană benefică. Cu alte cuvinte, Anubis reprezintă capacitatea de a transforma deșeurile în hrană utilă pentru trup (și suflet) - ca în mod alchimic - transformând plumbul în aur.

Un simț absolut al loialității este întruchipat în câine.

Anubis reprezintă simțul corect al direcției în tot ceea ce facem; loialitatea absolută și capacitatea de a transforma plumbul (gunoiul) în aur (vrednicia).

Anubis reprezintă, de asemenea, Căutătorul Adevărului. În alegoria Isis/Osiris, Anubis este cel care o ajută pe Isis să găsească bucățile împrăștiate ale lui Osiris ca Manifestant al Adevărului. A găsi bucățile rupte pentru a le lega împreună este esența Religiei. Originea cuvântului Re-ligio-n este cuvântul Religio, care înseamnă a lega împreună.

3.5 CEL DE TREI ORI THOTH

În vechile tradiții egiptene, cuvintele lui Ra (Re), revelate prin Thoth, au devenit lucrurile și creaturile acestei lumi; adică cuvintele (care înseamnă energii sonore) au creat formele din univers. Ca atare, Thoth reprezintă legătura dintre metafizic (extrauman) și fizic (terestru).

Primele tradiții sufi islamizate îl descriu pe Thoth din Egipt ca fiind neter (zeul) care:

- era legătura dintre extra-uman și terestru.
- Ca și misticul aspirant, Thoth este reprezentat ca o pasăre. Uneori este un om cu cap de ibis, unde capul ar indica aspirația sau realizarea în minte, localizată în cap.
- Se mișcă, ca și Mercur (echivalentul său), cu o viteză imensă, negând timpul și spațiul în același mod în care o face experiența interioară.

- Este un atlet; un om dezvoltat.
- Este prezentat ca un om matur; un om în vârstă și înțelept. Ca atare, Thoth este asociat cu o formă de înțelepciune care este transmisă omului din surse divine.
- A creat lira cu trei corzi și, prin muzica sa, trezea în ascultători trei niveluri de conștiință. Muzica lui Thoth este mijlocul de transmitere și de intermediere între uman și divin. [Mai multe despre acest articol în întreaga carte sub numele de **Samaa**].

Thoth este cunoscut sub numele De trei ori Thoth, reprezentând cele trei niveluri de conștiință. O conștiință nouă/înălțată este echivalentă cu o nouă trezire. În tradițiile *sufi*, fiecare dintre cele trei niveluri de conștiință sunt denumite moarte-renaștere. Aceeași gândire a pătruns în Egiptul Antic (și în prezent), unde nașterea și renașterea este o temă constantă. Cuvântul "moarte" este folosit în sens figurat. Tema că omul trebuie să "moară înainte de a muri" sau că trebuie să se "nască din nou" în viața sa actuală este luată în mod simbolic sau este comemorată printr-un ritual. În cadrul acestuia, candidatul trebuie să treacă prin anumite experiențe specifice (denumite tehnic "morți"). Un bun exemplu este botezul, care era obiectivul principal la Paște, după Postul Mare, reprezentând moartea eului vechi prin scufundarea în apă și ridicarea eului nou/înnoit prin ieșirea din apă.

Cele trei niveluri de conștiință în tradițiile mistice egiptene sunt:

1. Procesul de purificare a trupului și a sufletului.
2. Dobândirea cunoașterii atât prin intelect, cât și prin intuiție (revelație). Obiectivul, în termeni simpli, este de a pune laolaltă piesele puzzle-ului cosmic, dar liniile care separă piesele sunt încă vizibile.
3. Dispariția în Esența Divină prin încetarea oricărei gândiri conștiente. În metafora puzzle-ului, este momentul în care puzzle-ul este complet, iar misticul nu mai vede liniile care separă piesele.

Căutătorul mistic trebuie să reușească în fiecare dintre aceste niveluri înainte de a avansa la următorul nivel superior.

Capitolul 4: Procesul de purificare

4.1 AURUL PUR (PURIFICAREA INIMII ȘI A LIMBII)

Textele transformaționale (funerare) din Egiptul Antic sunt impregnate de puritate ca o condiție prealabilă pentru a avansa spre tărâmuri/pământuri superioare. Modelul egiptean de misticism subliniază faptul că puritatea poate fi obținută doar prin purificarea inimii și practicarea intenției pure în viața cotidiană obișnuită.

În vechile tradiții egiptene, facultățile active ale lui Atum/Atam/Adam (Omul perfect) erau inteligența, care era identificată cu inima și identificată ca Horus - un neter (zeu) solar - și acțiunea,

care era identificată cu limba și identificată ca Thoth - un neter (zeu) lunar. Neteru (zeii) solar și lunar subliniază caracterul său universal. În Stelele Shabaka (datată în secolul al VIII-lea î.Hr., este o reproducere a unui text din dinastia a III-a), citim:

"*A luat naştere inima (Horus) şi a luat naştere limba (Thoth), forma Atam-ului*".

Se gândește cu inima și se acționează cu limba, așa cum este descris pe Stelele Shabaka:

"*Inima gândeşte tot ceea ce doreşte, iar limba face tot ceea ce doreşte*".

Semnificația inimii și a limbii pătrunde în textele egiptene antice și a fost adoptată ulterior în "sufism".

Reprezentarea egipteană antică arată Persoana desăvârșită fiind purificată prin acțiunea combinată a inimii (Horus) și a limbii (Thoth), cu apă sub forma **ankh**-ului și a **was**-ului, care reprezintă apa lustrală. **Ankh**-ul reprezintă viața veșnică, iar **was**-ul reprezintă autoritatea, adică autocontrolul total.

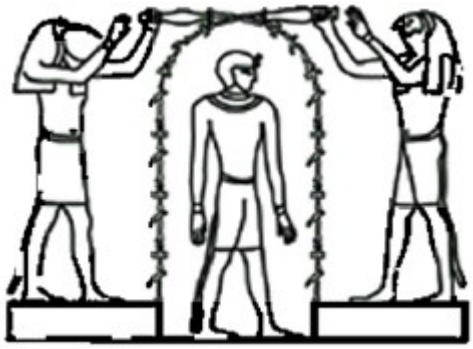

De asemenea, aspirantul, în modelul egiptean, învață să-și purifice sinele interior prin îmblânzirea viciilor și prin practicarea opușilor acestor vicii în societate. Cunoașterea este atât dobândită de minte, cât și prin experiență. Purificarea interioară trebuie să fie completată prin practicarea unui comportament social bun în viața cotidiană obișnuită. Fiecare acțiune se imprimă în inimă. Ființa interioară a unei persoane este de fapt reflectarea faptelor și acțiunilor sale. Făcând fapte bune se stabilesc astfel bunele calități interioare, iar virtuțile imprimate în inimă guvernează la rândul lor acțiunile membrelor. Pe măsură ce fiecare act, gând și faptă își face o imagine asupra inimii, devine un atribut al persoanei. Această maturizare a sufletului prin atributele dobândite duce la viziuni mistice progresive și la o unificare finală cu Divinul.

În mod reciproc, cunoașterea obținută atât prin intelect, cât și prin intuiție este o sursă de virtute care trebuie practicată în viața obișnuită. Lupta pentru virtute și viziunea Divinității sunt toate aspecte ale unei singure realizări progresive în cursul căreia aspirantul devine mai înțelept, până când atinge totalitatea ființei care presupune simultan viziunea mistică și pietatea obișnuită.

4.2 CORPUL SĂNĂTOS

În vremurile noastre actuale, spunem "Curățenia este alături de evlavie" și "Corpul tău este un templu". Aceste premise au fost dintotdeauna viziunea egiptenilor mistici.

Pentru a avea o minte și un spirit sănătos, trebuie să ai un corp și un mediu sănătos. În concepțiile lor despre puritatea morală, vechii egipteni au pus întotdeauna accentul pe respectarea normelor sanitare ale corpului uman și ale mediului înconjurător.

Cele mai sacre dintre textele egiptene antice, cum ar fi *Cartea Ieşirii la lumină* (cunoscută în mod obișnuit sub numele de *Cartea morților*), subliniază:

- Menținerea unui corp curat, cum ar fi îmbăierea frecventă, spălarea gurii, tăierea și curățarea unghiilor de la mâini și de la picioare, bărbieritul (inclusiv a părului de pe corp), spălarea mâinilor și a picioarelor etc.

- Puritatea alimentelor. Herodot (500 î.Hr.) descrie măsurile luate de egipteni pentru a asigura puritatea ceremonială a animalelor sacrificate.

Tradițiile antice pun accentul pe menținerea unor bune obiceiuri alimentare, cu o atitudine de a mânca pentru a trăi - nu de a trăi pentru a mânca. De asemenea, ele recomandă parcurgerea unei purificări interne ciclice prin post (abținerea de la consumul de pește, carne și produse lactate pentru un ciclu de 40 de zile) și alte mijloace.

Exercițiile fizice și menținerea în formă au fost/sunt esențiale pentru egiptenii antici și mistici *Baladi*. Regele Egiptului Antic nu trebuia (sau chiar nu era capabil) să domnească dacă nu era sănătos și cu un spirit bun. Faraonul era obligat să alerge un traseu de 5 mile (8 km) în cadrul ritualurilor anuale Heb-Sed.

Un corp sănătos și curat este o condiție prealabilă pentru toate activitățile zilnice, în modelul egiptean de căutare mistică.

4.3 IEȘIREA DIN CUTIE

Se înțelege în mod obișnuit că figura unei cutii cubice reprezintă limitarea potențialului uman.

Egipteanul era foarte conștient de structura asemănătoare unei cutii, care este modelul Pământului sau al lumii materiale. Această formă de statuie, numită "statuie cubică", este răspândită încă din timpul Regatului Mijlociu (2040-1783 î.Hr.). Subiectul era integrat în forma cubică a pietrei. În aceste statui cubice, există un sentiment puternic al subiectului care iese din limitele cubului. Semnificația sa simbolică este aceea că principiul spiritual iese din lumea materială. Persoana pământeană este plasată fără echivoc în existența materială.

Cultivarea virtuților dorite are ca efect eliberarea aspirantului din lumea materială prin ieșirea din cutie - eul inferior.

Persoana divină este reprezentată stând drept pe un cub; adică mintea peste materie.

Alte tradiții, cum ar fi cea platonică și pitagoreică, au adoptat același concept de reprezentare cubică egipteană a lumii materiale.

4.4 LUPTA ÎMPOTRIVA DUȘMANILOR (IMPURITĂȚILOR) DIN INTERIOR

Există practic două forțe în interiorul fiecăruia dintre noi: una care ne trage în jos în cutie și cealaltă care ne trage afară din cutie. Această luptă interioară arhetipală în modelul egiptean este simbolizată în lupta dintre Horus și Seth. Este lupta arhetipală între forțe opuse. Horus, în acest context, este omul divin, născut din natură, care trebuie să lupte împotriva lui Seth, propria sa rudă, reprezentând puterea opoziției (și nu răul în sens restrâns). Seth reprezintă conceptul de opoziție în toate aspectele vieții (fizic și metafizic).

Trebuie să învățăm și să evoluăm în permanență, asemenea lui Horus, al cărui nume înseamnă Cel de Sus. Cu alte cuvinte, trebuie să ne străduim să ajungem din ce în ce mai sus. Învățăm și acționăm prin afirmarea lui Horus din fiecare dintre noi și prin negarea lui Seth din noi. Obstacolele din fiecare dintre noi, reprezentate de Seth, trebuie controlate și/sau depășite.

În templele, mormintele și textele din Egiptul Antic, viciile umane sunt reprezentate ca fiind străine (corpul bolnav este bolnav pentru că este/a fost invadat de germeni străini). Străinii sunt înfățișați ca fiind supuși - brațele strânse/legate la spate - pentru a descrie autocontrolul interior. Cel mai viu exemplu de autocontrol este reprezentarea obișnuită a Faraonului (Omul desăvârșit) pe pereții exteriori ai templelor Egiptului Antic, supunând/controlând dușmanii străini - dușmanii (impuritățile) din interior.

Pentru a lupta împotriva dușmanilor din interior, trebuie să-i identificăm și să-i recunoaștem pe fiecare dintre ei. Poveștile și alte mijloace de exprimare personifică relele maniere, cum ar fi aroganța, furia, invidia etc. Personajele din poveștile egiptene vă vor ajuta să vedeți aceste impurități în voi înșivă (imaginea în oglindă), astfel încât să le puteți urî, respinge și învinge. Alte forme de exprimare, cum ar fi proverbele și umorul, servesc aceluiași scop.

Trebuie să identificăm și să controlăm/curățăm impuritățile din noi înșine, care ne împiedică judecata și obiectivul final.

4.5 EGO-UL - INAMICUL PERSONAL NR. 1

Obstacolul suprem pentru ființa umană este propria sa conștiință egoistă, care este dominată de mândrie, egoism, lăcomie egocentrică și pofte.

Controlul ego-ului a fost/este una dintre cele mai importante cerințe etice în modelul egiptean de misticism. Unul dintre titlurile regelui egiptean era *Cel mai umil*.

Locuința sa pe Pământ a fost făcută din cărămidă de lut - același material folosit de cei mai umili țărani.

Pentru a cultiva umilința, aspirantul mistic trebuie să se considere un servitor. Aspiranții practică umilința slujindu-i pe ceilalți, fără excepție. Cei mai bogați și mai educați dintre misticii egipteni (sufi) sunt găsiți cerșind la colțuri de stradă, servind apă la public, curățând băi etc. Textele de transformare (funerare) din Egiptul Antic arată că trebuie depășite numeroase obstacole pe drumul spre reunificarea finală. Principalul obstacol este ego-ul. Pentru a ne reunifica cu Divinul, trebuie să ne eliberăm de ego.

Această scenă simbolică din Egiptul Antic [prezentată mai sus] îl înfățișează pe Horus și pe cei patru discipoli (fii) ai săi, fiecare înarmat cu un cuțit, demonstrându-i lui Osiris succesul lor în controlul ego-ului. Succesul lor este simbolizat de bărbatul cu cap de măgar (simbol al ego-ului în om) cu cuțite înfipte în corp, legat cu brațele de un băț bifurcat.

Într-o instrucțiune egipteană antică dată în anul 2380 î.Hr. Dată unui viitor înalt funcționar, cuvintele încep după cum urmează:

"*Nu fi arogant pentru că ești învățat; nu fi prea încrezător pentru că ești bine informat; Consultă-l pe omul ignorant, precum și pe cel înțelept*".

Există o diferență semnificativă între modelul mistic egiptean (sufi) și cel al versiunilor asiatice ale sufismului - în special, versiunea persană. În timp ce umilința este caracteristica primordială a învățăturilor egiptene, în alte versiuni este exact opusul. În timp ce egiptenii nu asociază textele lor ample de înțelepciune cu persoane, persanilor le place să se laude, descriindu-și "scriitorii" ca fiind "incomparabili", "incredibili" și "inimitabili" în titlurile "broșurilor" lor, cum ar fi:

Isprăvile incomparabilului Mulla Nasrudin
Plăcerile incredibilului Mulla Nasrudin
Subtilitățile inimitabilului Mulla Nasrudin.

Nu ar trebui să fie o surpriză faptul că aceste titluri și alte titluri similare "fără umilință" sunt total lipsite de înțelepciune; căci umilința este o condiție prealabilă pentru înțelepciune.

4.6 CEEA CE TREBUIE ȘI CEEA CE NU TREBUIE FĂCUT

Pentru a obține purificarea interioară, trebuie să se cultive bunele maniere (afirmație) și să se suprime impulsurile corporale (negații). Purificarea interioară nu poate fi obținută decât prin învățare și practică [după cum s-a explicat anterior].

Înțelepciunea egipteană antică a pus întotdeauna un mare accent pe cultivarea unui comportament etic și pe serviciul adus societății. Tema constantă a literaturii egiptene de înțelepciune a fost "punerea în act" a Adevărului - Maa Kheru - pe Pământ.

Ma-at reprezintă adevărul; Calea. Ea este întotdeauna reprezentată purtând pe cap pana adevărului. De asemenea, sufiștii vorbesc despre Calea/Drumul și despre căutarea adevărului. În Egiptul Antic, conceptul de Ma-at a pătruns în toate scrierile egiptene, din cele mai vechi timpuri și de-a lungul întregii istorii egiptene. Ma-at, Calea, cuprinde virtuțile, obiectivele și îndatoririle care

definesc interacțiunea socială și comportamentul personal acceptabile (dacă nu ideale). Ma-at este menținută în lume prin acțiunile corecte și pietatea personală a adepților săi.

Un rezumat al concepției egiptene despre dreptate poate fi găsit în ceea ce este popular cunoscut sub numele de *Confesiunile negative*. O imagine mai detaliată a unui om drept și a comportamentului așteptat, precum și ideile de responsabilitate și răsplată pot fi obținute din pereții capetelor de mormânt și în câteva compoziții literare care sunt numite de obicei "texte de înțelepciune". Printre acestea se numără cele 30 de capitole din *Învățătura lui Amenemope*, care conțin colecții de fraze poetice cu conținut moral și sfaturi. Astfel de învățături au fost copiate mai târziu în *Cartea Proverbelor* din *Vechiul Testament*.

În plus față de diferitele moduri de învățare [așa cum se menționează în apendicele D], existau texte suplimentare de înțelepciune practică de instrucțiuni sistematice, compuse din maxime și precepte. [A se vedea *Egyptian Cosmology: The Animated Universe*/*Cosmologia egipteană: Universul animat, de același autor*, pentru mostre].

Pentru a se elibera din propria cutie, aspirantul mistic trebuie să se privească în oglindă, ca să spunem așa, și trebuie atât să nege (să se abțină) viciile, cât și să afirme (să cultive) virtuțile. De exemplu:

1. Abțineți-vă de vicii precum: invidia, calomnia. Epurați ignoranța, lipsa de caritate, ego-ul, lenea, încrederea excesivă, aroganța, evaziunea, indiferența, lăcomia, viciile de vorbire, mânia, ipocrizia, îngâmfarea etc.
2. Cultivați virtuți cum ar fi:

– Recunoașterea unei greșeli și asigurarea faptului că aceasta nu se va mai repeta niciodată, (pocăința)
– Forța de caracter și recunoștința.
– Devotamentul din inimă unică, dragostea, dorul/dorința.
– Rezolvarea, sinceritatea.
– Contemplarea, autoexaminarea și autoevaluarea.
– Răbdare.
– Tăcere și ascultare.
– Foamea de cunoaștere.
– Umilință.
– Satisfacție/contestare.
– Slujire.
– Voință/determinare.
– Dreptate prin urmarea căii drepte.
– Sinceritate.

Trebuie să ne criticăm continuu. Trebuie să continuăm să contemplăm, să evaluăm, să acționăm și să reexaminăm... iar și iar.

4.7 SĂRACUL ESTE UN PRINȚ

Pentru a se elibera din cutie, aspirantul trebuie să respingă îngrădirea lumii materiale. Bogăția materială nu trebuie să fie scopul aspirantului mistic. În modelul egiptean, aspirantul mistic trebuie să muncească, dar nu trebuie să fie înrobit în compilarea de bogății. A fi bogat este bine, atâta timp cât a deveni bogat nu este obiectivul principal. Idealul mistic egiptean al sărăciei materialiste este lipsa dorinței de bogăție. Răsplata ascendentă pentru apatia materială este sentimentul de mulțumire și pace sufletească. Este un fel de eliberare din cutie - lumea materială.

Trebuie să fii plin de generozitate și mărinimie; adică să dai înapoi din tine însuți, timp, bani etc. Apatia materială înseamnă să trăiești o viață simplă, moderată - nu să mergi la extreme.

În modelul mistic egiptean unic, umilința spiritului și a comportamentului sunt cerute tuturor. Aceștia sunt învățați să nu se considere superiori celorlalți, ci să se claseze printre cei mai săraci, mai josnici și mai umili dintre oameni. De aceea, acești mistici se disting prin umilința profundă a manierei lor. Capetele lor sunt mereu aplecate; privirile lor sunt absorbite. Ca urmare, ei au toleranță și bunăvoință față de întreaga omenire, indiferent de rasă sau credință.

Odată ce persoana este pură (de trup, minte și spirit), aspirantul a reușit să atingă primul nivel de conștiință.

Cel de-al doilea nivel implică dobândirea de cunoștințe atât prin intelect, cât și prin experiență spirituală (revelație). În acest moment, aspirantul trebuie să se alăture (dacă nu s-a alăturat mai devreme) unei comunități mistice compatibile cu personalitatea sa, pentru a găsi un ghid spiritual și pentru a participa la activități de grup.

Capitolul 5: Practici de bază

Primul stadiu al purificării este mult îmbunătățit prin efectuarea/respectarea unor practici speciale. Aceste practici devin esențiale pentru avansarea în a doua și a treia etapă (finală) a Căii Spirituale.

5.1 PUTEREA CONCENTRĂRII

Realizarea echilibrului între lumea "fizică" și nivelurile interioare de percepție este esențială. Dificultatea constă în păstrarea acestuia, deoarece acest echilibru este legat de faptul că omenirea obișnuită nu este capabilă (cu excepția unor perioade foarte scurte) să se concentreze deloc. Procesul de păstrare a acestui echilibru în memorie are loc în etape denumite de misticii egipteni "stări și stații", așa cum s-a menționat într-un capitol anterior.

Concentrarea este, de asemenea, necesară pentru o contemplare serioasă (inspecție/studiu atent). Este singura modalitate de a pune lucrurile cap la cap. Cu cât aspirantul se concentrează mai mult (și mai profund), cu atât orizontul său devine mai extins. Prin urmare, exercițiile de îmbunătățire a concentrării sunt esențiale pentru căutătorul mistic. Printre exercițiile de bază folosite de căutătorii mistici se numără: jocurile, jongleriile, sporturile, jocurile de societate, antrenamentele muzicale, rotirile etc.

Abilitățile de concentrare sunt benefice și în toate celelalte practici/activități, cum ar fi respirația, interpretare muzicală etc.

Practicile avansate de concentrare trebuie să fie efectuate sub stricta supraveghere a unor ghizi calificați. Astfel de practici fără supraveghere sunt dăunătoare și posibil periculoase.

5.2 TEHNICILE DE RESPIRAȚIE ANIMATĂ

Termenul de respirație are o semnificație specială pentru misticul egiptean, deoarece rezonează atât la nivel fizic, cât și la nivel spiritual. Suflarea vieții este cunoscută în Egiptul Antic sub numele de Amen/Amon/Amun. El reprezintă forța ascunsă sau ocultă care stă la baza creației.

Papirusul egiptean antic cunoscut sub numele de Papirusul Leiden îl descrie pe Amen după cum urmează:

"*Cel [care] dă naștere la tot ceea ce este și face ca tot ceea ce există să trăiască*".

În tradițiile mistice egiptene, învățarea ritmurilor de respirație este esențială în practica extatică cunoscută sub numele de **zikr**, care implică ritmuri de respirație controlată, dansuri și intonarea de compoziții muzicale.

Misticul egiptean învață să respire corect. Ritmul natural de respirație se reflectă în metoda binară și ternară de măsurare a timpului în interpretarea muzicală. Atunci când o persoană se află într-un somn liniștit, timpul dintre expirație și inspirație este de două ori mai mare decât cel dintre inspirație și expirație. Ritmul binar sau ternar care stă la baza acestui ritm este cunoscut sub numele de ritm fundamental. Subdiviziunile acestor ritmuri care apar în cadrul muzical general se numesc ritmuri subsidiare.

Practicile de respirație trebuie să fie predate și supravegheate de ghizi mistici calificați.

5.3 INTERPRETAREA MUZICII

Tehnicile de concentrare și de respirație sunt predate și practicate de misticii egipteni (Sufi) în timp ce aceștia învață să cânte la instrumente muzicale - în special la instrumente de suflat, cum ar fi țeava de trestie suflată la capăt (*nai*) și *mizmar* (clarinetele duble). Cântărețul egiptean de *nai* a condus și continuă să conducă toate procesiunile religioase, atât la festivalurile din Antichitate, cât și în prezent.

Tradițiile misticismului post-islamic (sufism) recunosc că muzica adecvată este mijlocul de transmitere și intermediere între om și divinitate, cunoscut sub numele de "***samaa***". Nașul misticismului (sufismului) post-islamic, și anume egipteanul Dhu-'I-Nun el-Massri, a spus, despre '***samaa***':

"*Cei care ascultă cu sufletul lor pot auzi muzica/apelul ceresc*".

Celebrul sufi Al-Ghazali (care a petrecut ani de zile în Egipt) a introdus muzica în riturile sufiste pe baza practicilor egiptene antice, care au fost introduse de egipteanul Dhu-'I Nun. El face următoarea afirmație:

"*Sufiții, cei mai veneraţi pentru sfințenia și doctrina lor, ca și Dhu-'I-Nun Egipteanul, nu au avut scrupule cu privire la folosirea muzicii ca element important în practicile religioase ale vieții ascetice*".

Cântatul altor instrumente muzicale este, de asemenea, important, cum ar fi cimpoiul dublu, *tri-kanun* (*cithers*), lăutele cu gât scurt (*oud*), *kamangas* (*viori*), cornurile, clapele, țambalele, castanietele, tobele mici și tamburinele. Muzica joacă un rol important în practicile și festivalurile antice și actuale, după cum va fi detaliat mai târziu în această carte.

5.4. RECITAȚII DE NUME, ROSTIRI ETC.

Pentru a obține o concentrare mai mare, misticii egipteni își ghidează discipolii printr-o serie gradată de diferite forme de rugăciuni ejaculatorii, efectuate pentru recitarea zilnică în principal cu ajutorul unui *rozariu*. Perlele egiptene au fost întotdeauna o parte importantă a ritualurilor lor, timp de peste 5.000 de ani.

Recitațiile constau în repetarea unui cuvânt, a unui nume sau a unei fraze, de numeroase ori. Acest lucru amintește de *Litania lui Re* a egiptenilor antici. Litania începe cu o scurtă prefață și apoi

este urmată de 75 de invocații la numele/formele lui Re, urmate de o serie de rugăciuni și imnuri. Fiecare nume recitat reprezintă un anumit aspect/ atribut al lui Re.

Textele egiptene antice oferă un număr și o varietate extinsă de litanii, rostiri, elogii, psalmi, imnuri etc. De asemenea, misticii egipteni din zilele noastre (sufiți) utilizează aceleași compoziții poetice și recitative antice.

Misticii egipteni au un număr nenumărat de aceste compoziții poetice și muzicale pe care le știu pe de rost. Fiecare compoziție este cântată/recitată la un anumit moment și la anumite ocazii. Aceste sute de compoziții egiptene sunt prea vechi pentru a fi acreditate unor autori specifici.

Recitarea numelor și a rozariilor sunt importante în practica extatică a ***zikr***-ului. Rozariile mistice (*awrad*) sunt, de obicei, o serie lungă, bine compusă, sub forma unor strofe sau recitări poetice. Fiecare *rozariu* este alcătuit din componente/secțiuni bine concepute, fiecare cu propriile sale puncte culminante particulare. Aceste rostiri abundă în proverbe înțelepte, reflecții pioase și precepte morale. Conducătorul ***zikr***-ului alege (și, frecvent, modifică) *rozariile* necesare pentru fiecare practică în funcție de eveniment, de nivelul participanților etc. [Vezi capitolul următor și alte părți ale cărții pentru detalii despre **zikr**).

5.5 SPORT ȘI MIȘCĂRI RITMICE

Menținerea unui corp atletic sănătos era/este esențial în modelul egiptean. O astfel de condiționare perfectă este atribuită Patronului Alchimiei-Thoth. Diodorus, în *Cartea I* (16), scria:

"*De exemplu, potrivit egiptenilor, Thoth a fost cel care... .a fost primul... .care a înființat o școală de lupte și care s-a gândit la mișcarea ritmică a corpului uman și la dezvoltarea sa adecvată....*"

Luptele [așa cum se arată mai jos, dintr-un mormânt egiptean antic] sunt unul dintre numeroasele sporturi practicate de căutătorii mistici (sufi) din zilele noastre.

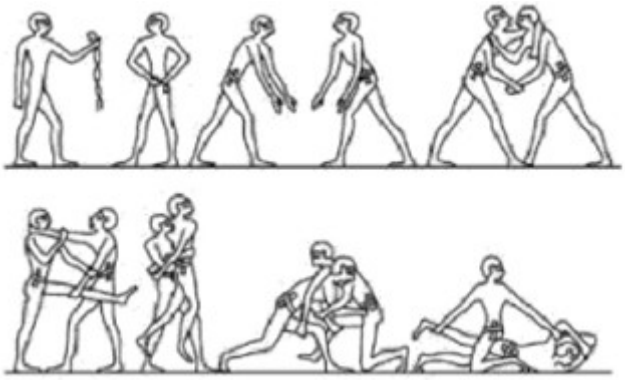

Mișcările/exercițiile/jocurile ritmice care sunt practicate de căutătorii mistici includ, dar nu se limitează la: yoga, arte marțiale, lupte etc. Un ritual/joc ritmic egiptean unic este reprezentat de efectuarea de rutine cu săbii de lemn [așa cum se arată mai jos]. Acesta este un joc foarte ritualic și grațios care necesită o concentrare și un talent imens.

Beneficiile sportului sunt foarte importante în viața misticului, deoarece combină beneficiile concentrării, respirației adecvate și, mai presus de toate, menținerea unui corp sănătos pentru a

menține o minte sănătoasă.

Alte sporturi practicate de misticii egipteni erau: călăria, alergarea, etc. Faraonul, în calitate de *Om desăvârșit*, trebuia să își mențină o condiție fizică perfectă și trebuia să treacă anual prin exerciții de rezistență, cum ar fi alergarea.

5.6 JOCURILE MINȚII

În mormintele și templele din Egiptul Antic, oamenii din toate clasele sociale și *neteru* (zei/zeițe) înșiși sunt înfățișați jucând toate tipurile de jocuri. Astfel de jocuri includeau atât jocuri de societate, cât și activități fizice și evenimente sportive.

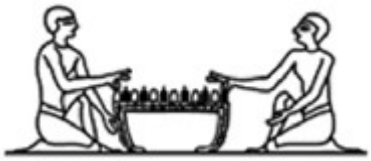

Scriitorii antici și clasici au afirmat că jocurile își datorează dezvoltarea, dacă nu chiar originea lor, observațiilor religioase. Multe relatări despre jocuri sunt menționate de Homer ca fiind esențiale pentru însoțirea ceremoniilor devoționale.

Jocurile ascut concentrarea, memoria, modelele etc.; iar în acest proces, participanții se distrează.

5.7 CONTEMPLAȚIE ȘI MEDIERE (CĂLĂTORIE ASTRALĂ)

Potrivit sufiștilor, sufletul uman este alcătuit dintr-o triplă structură ierarhică: senzorială, psihică și spirituală", iar "calea sufismului este de a deveni conștient de posibilitățile care există în forma umană, de a le concepe și apoi, prin practici spirituale, de a le actualiza". Acest proces are loc printr-o tehnică conștientă de contemplare și mediere pentru a realiza comunicarea cu 'Realitățile' universului.

Pentru ca un căutător mistic egiptean să învețe despre lumea existenței care se află dincolo de limitele simțurilor noastre umane, el trebuie să fie capabil să-și elibereze sufletul de trup. Cu alte cuvinte, el trebuie să atingă o stare de extaz.

Căutătorii mistici învață să-și sporească concentrarea pentru a se pregăti pentru o experiență extracorporală, intrând într-un loc întunecat și izolat și/sau legându-se la ochi. Unii căutători mistici se întind în sicrie improvizate și își imaginează că sufletul său plutește deasupra corpului său. Pregătirea ulterioară permite acestei părți din tine să călătorească în camere alăturate etc.

5.8 PRACTICI DE CĂLĂTORIE ASTRALĂ ÎN GRUP

Pentru a dobândi cunoașterea (gnosis) prin revelații extatice, membrii confreriilor mistice egiptene (ordine) efectuează o practică de grup cunoscută în mod obișnuit sub numele de **zikr**. Această practică realizează conectarea trupului, a minții și a spiritului, pe care căutătorii mistici egipteni o folosesc pentru a induce extazul care duce la dobândirea de cunoștințe despre lumea care se află dincolo de limitele simțurilor noastre umane.

Practica constă în folosirea controlului respirației, a mișcărilor capului și ale corpului și a incantării într-un dans ritualic, executat pe melodii furnizate de muzicieni și cântăreți.

[Mai multe despre **zikr** în capitolul următor și în alte părți ale acestei cărți].

5.9 IUBIREA DURABILĂ (MINTEA PESTE MATERIE)

Senzația de eliberare spirituală vine ca urmare a triumfului minții asupra materiei. Antrenarea treptată a minții o face să învingă/tolereze durerea. Acest prag al durerii este extins progresiv prin antrenamentul gradat. În cele din urmă, nu se mai simte nicio durere. Rezistența este importantă pentru a atinge orice obiectiv în viață, conform dictonului comun: "*Fără durere nu se câștigă*".

Comunitatea mistică egipteană Rifaiya este remarcabilă pentru modul minunat în care exaltarea lor spirituală triumfă asupra durerii și a limitărilor fizice. Faptul că ei umblă în foc și mănâncă cărbunele alb și fierbinte (și, de asemenea, sticla și creaturile otrăvitoare - lucruri care în mod normal provoacă moartea sau cele mai grave tulburări corporale) nu au fost niciodată explicate pe baze materiale. De obicei, ei își arată talentele în cadrul muletelor egiptene; în special în cadrul festivalului El Desouki Mouled.

Capitolul 6 : Calea spre Revelații

6.1 NU EXISTĂ UN POPOR ALES

În modelul egiptean de misticism, revelațiile sunt accesibile oricui aspiră să le caute. Nu există oameni "speciali" aleși de Dumnezeu pentru a primi revelațiile Sale. În ierarhia existenței, ființa umană este imaginea Primului Principiu. Folosindu-și capacitatea de cunoaștere, ființa umană poate urca la cele mai înalte niveluri prin contemplarea propriei realități în oglinda existenței lui Dumnezeu.

Misticismul egiptean cuprinde practic două tipuri de experiență spirituală:

1. O căutare a autodepășirii spirituale sub forma autocontrolului etic și a înțelegerii religioase personale lumești. Aspirantul care este capabil să se purifice [așa cum a fost detaliat anterior] este acum pregătit pentru a doua căutare.
2. Căutarea de a-l găsi pe Dumnezeu în lumea manifestată, precum și găsirea lumii manifestate în Dumnezeu. Acest lucru se realizează prin dobândirea cunoașterii prin utilizarea atât a intelectului, cât și a intuiției, pentru a transcende limitările simțurilor noastre umane.

[Dezvoltarea modurilor intuitive de conștiință va fi explicată mai târziu în acest capitol și în alte părți ale acestei cărți].

6.2 RE - UNIREA MULTIPLICITĂȚII

Scopul final al căutătorului mistic egiptean este acela de a realiza Unitatea în multiplicitate și multiplicitatea în Unitatea universului. În tradițiile egiptene antice, Re reprezintă forța creatoare

primordială, cosmică. *Litania* îl descrie pe Re ca fiind Cel unit, care iese din membrii săi. Definiția egipteană antică a lui Re este:

1. Reprezentarea perfectă a Unității care cuprinde punerea laolaltă a numeroaselor entități diverse.
2. Termenul geamăn al lui Re (Cel care se unește, care iese din propriile sale membre) arată metafora în doi pași a puzzle-ului - primul pas care implică îmbinarea pieselor, iar al doilea pas de a vedea toate piesele ca o singură unitate.

Re este scris ca un cerc cu un punct sau un punct în centru. Simbolul pentru Ra reprezintă ambele capete ale căii spirituale alchimice, după cum urmează:

- Centru = cauză/nimic
- Circumferința = efect/manifestare

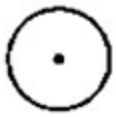

Imaginea în oglindă a ambelor capete ale Căii (Ben și Neb) este folosită în metafora oglinzii reflectorizante, pentru a înțelege universul și unitatea sa cosmică. Oglinda este mijlocul de a reconcilia contrariile și de a percepe conexiunea dintre "lumea fenomenală" și "lumea spirituală" și, astfel, de a înțelege "multiplicitatea în unitate".

În stadiile anterioare, omul vede doar bucăți din lucruri, deoarece mintea sa este fixată într-un tipar conceput pentru a vedea lucrurile fragmentar, controlată de limitarea câtorva simțuri. Prin vindecarea multiplicității din interior, misticul experimentează lumea ca fiind întreagă și unificată. Există o singură Esență, iar toate manifestările acestei Esențe Unice sunt, în realitate, Una.

6.3 DUALISMUL - ESENȚA CREAȚIEI

Pentru a realiza unitatea, trebuie să punem piesele laolaltă. Pentru a realiza un astfel de obiectiv, trebuie să studiem, să cunoaștem și să realizăm esența creației - și anume, dualismul. Lumea așa cum o cunoaștem - de la cea mai mică particulă până la cea mai mare planetă - este menținută în echilibru printr-o lege care se bazează pe natura dual echilibrată a tuturor lucrurilor (întreg, unitate). Fără dualități polarizate, nu ar exista creație; adică nu ar exista univers. Printre perechile polarizate notabile se numără: masculin și feminin, par și impar, negativ și pozitiv, activ și pasiv, da și nu, adevărat și fals. Fiecare pereche reprezintă un aspect diferit al aceluiași principiu fundamental al polarității, iar fiecare aspect participă la natura unității și la natura dualității.

Adam/Atam [a se vedea capitolul 3] este Persoana Perfectă care combină atât principiul masculin, cât și cel feminin. Natura dualității este cel mai bine exprimată în textul egiptean antic cunoscut sub numele de *Papirusul Bremner-Rhind*:

"*Eu eram anterior celor Două Anterioare pe care le-am făcut, căci aveam prioritate asupra celor Două Anterioare pe care le-am făcut, căci numele meu era anterior numelui lor, căci le-am făcut anterioare celor Două Anterioare...*"

Principiul dual în starea de creație a fost exprimat în perechea **Shu** și **Tefnut**. Perechea soț și soție este modul caracteristic egiptean de exprimare a dualității și polarității. Această natură dual s-a manifestat în textele și tradițiile Egiptului Antic. Cele mai vechi texte cunoscute din Vechiul Regat (în urmă cu aproximativ 4.500 de ani), și anume *Textele funerare* (piramidale) *Unas* §1652, exprimă această natură dual:

"*...Și deși ai scuipat ca Shu, și ai scuipat ca Tefnut*".

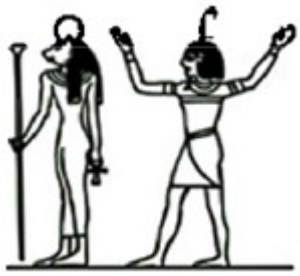

Tefnut *Shu*

Aceasta este o analogie foarte puternică, deoarece folosim termenul de "copie fidelă" pentru a ne referi la "exact ca originalul".

Principiul dualismului se regăsește, de asemenea, în percepția noastră asupra universului. Se pare că există, în esență, două aspecte ale universului: cel fizic pe care îl putem percepe și cel metafizic pe care nu îl vedem și nu îl auzim - nu pentru că nu există, ci pentru că frecvența sa se află în afara intervalului pe care simțurile noastre îl pot detecta. Nu există nicio distincție între o stare metafizică a ființei și una cu un corp material (așa cum se acceptă acum în cercurile științifice, de la teoria relativității a lui Einstein, care afirmă că materia este o formă de energie; o coagulare sau condensare a energiei). Ca atare, universul este, în esență, o ierarhie de energii la diferite ordine de densitate. Simțurile noastre sunt cel mai bine familiarizate cu materia - cea mai densă formă de energie.

Această matrice de energii a apărut ca urmare a actului inițial de creație și a efectelor ulterioare ale Big Bang-ului care a creat universul. Această matrice este formată dintr-o ierarhie organizată. Fiecare nivel al ierarhiei de existență este o *teofanie* - o creație a conștiinței nivelului de ființă de deasupra sa. Contemplarea de sine de către fiecare nivel de existență aduce la existență fiecare nivel inferior. Ca atare, ierarhia energiilor este interrelaționată, iar fiecare nivel este susținut de nivelul de sub el. Această ierarhie a energiilor este așezată perfect într-o matrice vastă de legi naturale profund interconectate. Ea este atât fizică, cât și metafizică.

6.4 RECONCILIEREA DUALITĂȚILOR (LEGAREA/DEZLEGAREA NODULUI)

Pentru ca un căutător mistic să găsească Esența Divină, trebuie să progreseze în secvența inversă a creației. Cu alte cuvinte, progresul sufletului în călătoria de-a lungul Căii este mișcarea ascendentă din sfera lumii create manifestate, reconstruind/ reasamblând din nou piesele într-o singură unitate, așa cum a fost înainte de Big Bang-ul care a creat lumea.

După cum se menționează în capitolul 4, facultățile active ale Omului Desăvârșit sunt inima și limba, iar rolul fiecăruia este de a folosi ambele facultăți pentru a uni aspectele duale ale lumii manifestate. Această temă se regăsește în Egiptul Antic, prin care atât Horus, cât și Thoth sunt reprezentați în numeroase locuri, îndeplinind actul simbolic de a uni *Cele Două Ținuturi* [a se vedea definiția celor Două Ținuturi (care nu are nimic de-a face cu zonele Egiptului) în Glosar].

Heru *Tehuti*

A te căsători înseamnă a lega nodul, la fel ca ritul simbolic egiptean antic de unire a celor două pământuri. A armoniza contrariile înseamnă a lega polaritățile echilibrate într-o formă de tip căsătorie. Totul în Egiptul Antic (și în sufism) se referă la căsătoria polarităților echilibrate. Atunci când opusurile aparente sunt reconciliate (prin intelect și intuiție), căutătorul mistic devine complet, transcende limitele umanității obișnuite și devine imens de puternic. Atunci când leagă două opuse polarizate, misticul transformă cele două părți în una singură. Cu alte cuvinte: a lega înseamnă a rezolva diferențele aparente; adică a descoperi că opusele sunt două fețe ale aceleiași monede. Fiecare pereche reprezintă un aspect diferit al aceluiași principiu fundamental al polarității, iar fiecare aspect participă la natura unității și la natura dualității. Atunci când căutătorul mistic ajunge la al doilea nivel de conștiință, el recunoaște principiul dualității în tot ceea ce există în univers. Un exemplu este acela de a găsi aspectele masculine și feminine în fiecare dintre noi, apoi de a învăța să le armonizeze/reconcilieze.

Al treilea și ultimul nivel de conștiință este atins atunci când căutătorul mistic descoperă că natura dual a unui lucru este lucrul însuși - cei Doi sunt Unul. Cea mai simplă ilustrare a acestui nivel este exemplul unui bărbat/femeie care își urmărește fiecare iubita. Unul pare a fi vânătorul, iar celălalt este cel vânat. Aceasta este o polaritate artificială. În realitate, nu există nicio polaritate, deoarece vânătorul este vânatul și amândoi sunt vânatul - trinitatea perfectă (vânat, vânător, vânat). Așa cum spune proverbul: "*L-am urmărit până când m-a prins*".

Alte exemple de armonizare/reconciliere a contrariilor aparente pentru a constata că nu există nicio distincție între ele:

- Sacru și mundan - un bun exemplu este dictonul "se culege ce se seamănă". La nivel lumesc, aceasta descrie procesul de agricultură. La nivel sacru, înseamnă că faptele bune se vor traduce prin rezultate fructuoase. În realitate, nu există nicio diferență între interpretările sacre și cele lumești.
- Fizic și metafizic - a vedea un lucru (cu ajutorul vederii) și a vedea ce semnifică același lucru (cu ajutorul intelectului și al intuiției).
- Realități interioare și exterioare - pentru a descoperi că ființa umană este un univers în miniatură și că toate puterile care acționează în univers acționează și în fiecare dintre noi.

Esența progresului mistic egiptean se bazează pe premisa că omul este microcosmosul în care sunt unite toate atributele. [Vezi Divinitățile egiptene: Toți cei care sunt UNUL, de același autor].

6.5 CUNOAȘTEREA PRIN REVELAȚIE SPIRITUALĂ (ZIKR)

După cum s-a discutat în capitolul 2, misticul egiptean utilizează atât intelectul, cât și intuiția pentru a obține cunoașterea naturii, atributelor și lucrărilor lui Dumnezeu. Cunoașterea doar prin intelect nu este suficientă, din cauza limitării simțurilor noastre.

Misticismul egiptean este o metodă particulară de abordare a Realității, care antrenează și utilizează facultățile spirituale intuitive și emoționale, care sunt în general adormite și latente. Această pregătire are ca scop dispersarea vălurilor care ascund eul de Real, devenind astfel transformat sau absorbit în Unitatea nediferențiată.

Principala practică de realizare spirituală a căutătorilor mistici egipteni (Sufi) se numește **zikr**, iar scopul său este de a închide distanța dintre tărâmul fizic/natura fizică și natura metafizică. Această practică mistică le oferă participanților posibilitatea de a obține cunoașterea lui Dumnezeu prin intermediul revelațiilor. Stările de extaz vizionar sunt provocate de grupuri de căutători mistici purificați care participă la un spectacol/exercițiu unificat de incantare a textelor religioase, dans ritmic și respirație profundă. Scopul este de a se elibera de corp și de a fi ridicat în prezența tărâmurilor superioare ale lui Dumnezeu. Într-o astfel de stare extatică, cunoașterea mistică va curge nestingherită în căutătorul mistic participant. Ca urmare, inima devine iluminată de "Realitatea" - adevărata natură a lui Dumnezeu.

Zikr a fost introdus în sufismul islamizat de către egipteanul Dhu 'I - Nun al-Misri, care a spus: "**zikr** este absența de sine [prin reculegerea numai la Dumnezeu]". Absența de la sine este

amintirea ideală a lui Dumnezeu. Întregul misticism egiptean se bazează pe credința că, atunci când se pierde sinele individual, se găsește Sinele Universal. Această transă extatică a absenței de sine se numește "intoxicare", iar extaticii sunt numiți "bețivii spirituali". Beția misticilor descrie starea de spirit extatic în care spiritul este intoxicat de contemplarea lui Dumnezeu - așa cum corpul este intoxicat cu vin.

În virtutea comunicării cu Cel de Sus, ca urmare a practicării **zikr**, misticii egipteni avansați dobândesc puteri precum telepatia, presimțirea și transportarea miraculoasă dintr-un loc în altul. Experiența extatică care rezultă din practicarea **zikr**-ului îi permite căutătorului să depășească limitele simțurilor sale - să aibă o vedere de ansamblu asupra lumii, unde este capabil să găsească anumite cunoștințe, modele, semnificații etc. După practicarea **zikr**-ului, căutătorul se întoarce pe pământ pentru a-și utiliza cunoștințele nou descoperite, folosindu-și intelectul în moduri mai eficiente pentru a pune piesele laolaltă.

Fiecare practică de **zikr** oferă noi iluminări, ceea ce îi permite căutătorului mistic să își utilizeze intelectul/rațiunea și mai mult, pentru a realiza totalitatea universului. Dobândirea cunoașterii este un proces continuu de utilizare a ambelor facultăți, a intelectului și a intuiției, astfel încât acestea să interacționeze și să se îmbogățească reciproc.

Ar trebui subliniat faptul că, în modelul egiptean de misticism, dobândirea de cunoștințe (prin intelect și intuiție) trebuie canalizată în serviciul continuu al societății. Atât cunoașterea, cât și actele sunt aspecte ale unei singure dezvoltări progresive de-a lungul Căii Spirituale.

Al doilea nivel de conștiință este atins atunci când căutătorul mistic ajunge să realizeze că sursa tuturor faptelor/acțiunilor este o singură sursă. Pentru a folosi metafora unui puzzle, al doilea nivel este atins atunci când aspirantul mistic este capabil să găsească și să reasambleze toate piesele diferite ale puzzle-ului cosmic. Acum imaginea este completă, dar liniile care separă piesele sunt încă vizibile în conștiința sa.

6.6 UNIFICARE ȘI DIVINIZARE

Cel de-al treilea și ultimul nivel de conștiință este atins doar atunci când aspirantul mistic vede multiplicitatea din univers ca pe o Unitate nedespărțită - cu alte cuvinte, când aspirantul mistic vede întreaga imagine a puzzle-ului cosmic ca pe o singură unitate, fără linii/distincții care separă piesele. Această stare este atinsă atunci când misticul este capabil să reconcilieze toate dualitățile și nu simte nicio distincție între moduri, adjuncți, relații și aspecte; adică toate s-au topit în conștiința sa. Ca urmare, misticul însuși devine topit/anihilat/absorbit/imersat în Esența Divină. Cufundat în Unitate, el nu cunoaște nicio formă de ființă fenomenală. Căutătorul mistic de succes a atins, prin urmare, o unitate interioară autentică și o plenitudine.

În acest stadiu, căutătorul mistic a atins scopul suprem al misticilor egipteni, descris ca fiind căsătoria interioară a sinelui și a sufletului. În termenii egiptenilor antici, este vorba de căsătoria interioară dintre Ba (suflet) și Ka (sine).

Ba este tradus de obicei prin "suflet". Acesta este esența divină, nemuritoare. Când Ba pleacă, corpul moare. Ba este de obicei portretizat ca o barză cu un cap uman, ceea ce este opusul reprezentării normale a *neteru* (zei/zeițe) ca trupuri umane cu capete de animale - cu alte cuvinte, ca aspecte divine ale pământului.

Ka este entitatea spirituală care este adesea tradusă ca personalitate. Ka nu moare odată cu corpul muritor. Ka este reprezentat ca o pereche de brațe întinse spre cer, care tânjesc să se unească cu Ba.

În termeni de iubire, această căsătorie interioară a lui Ba și Ka este similară cu starea în care iubitul, iubita și iubirea lor se unesc pentru a deveni una - marea iubirii. Este Trinitatea într-unul - Triunghiul iubirii. Această stare de unitate a iubirii se regăsește în termenul egiptean antic **MiR**, care înseamnă atât mare, cât și iubire. Misticul de succes devine *Mirul - Marea Sfântă iubită*.

6.7 PIR: CASA PUTERII

Când misticul se topește în Esența Divină, el devine Persoana Perfecționată sau Ajutorul Universal, la care toți apelează pentru ajutor. Constituenții finali ai tuturor existențelor sunt atrași spre el așa cum fierul este atras de un magnet - și ca atare, el este numit **qutb** (care înseamnă "pol magnetic"). Lumea simțurilor este subjugată de puterea sa, iar el face ceea ce vrea prin puterea sa. Această casă a puterii este numită **Pir**, un termen din Egiptul Antic care înseamnă altar/încarnare spirituală.

Unificarea Ba (suflet) și Ka (sine) și contopirea lor în Divinul Ra (Creatorul) produce o trinitate puternică cunoscută sub numele de **Ba-Ra-Ka**, o calitate transferabilă de binecuvântare personală și forță spirituală (aproape o forță fizică) care îi permite lui **Pir/Mir** să realizeze acte miraculoase, să demonstreze o intuiție umană exemplară și să influențeze și să prezică evenimentele viitoare. Manifestarea acestei puteri supranaturale se numește **Ka-ra-ma-at/Ka-ra-mat** (sau **Ka-ramaa**), care este un termen din Egiptul Antic:

Ka = personalitatea (magnetică) a lui Pir/Mir
Ra = Creatorul (numele său secret este Amen)
Maat/Maa = netert (zeiță) a echilibrului/armoniei

Capitolul 7: Ajutoarele cerești

7.1 SERVITORII ETERNI PERFECȚI (WALIS)

Starea de topire în Esența Divină este urmată (sau alternează) cu starea de înviere înapoi în lumea fenomenală, pentru a-i sluji pe ceilalți. După ce a trecut de la sine, adică trecând de la pluralitate la unitate - cineva trebuie să se întoarcă în lumea fenomenală din care a plecat și să manifeste unitatea în pluralitate.

În modelul egiptean, Calea spirituală constă în trei călătorii:

1. **Ascensiunea** - în care aspirantul călătorește din lumea creației către Sursa Divină.
2. **Atingerea și scufundarea în Divinitate**. La această stare, eul individual dispare în Unitatea Divinității.
3. **Coborârea** înapoi în lumea manifestării, investit cu atributele lui Dumnezeu, pentru a sluji - pentru a da totul înapoi prin Ka-ra-ma-at, semenilor săi.

Pir/Mir devin intermediari între ființele pământești și puterile supranaturale din tărâmurile superioare. Este de datoria Pir/Mir să își folosească puterile "magice" pentru a-i servi pe ceilalți atât în timpul cât și după existența lor pământească.

Ei sunt numiți cu dragoste "*Walis*". Acest cuvânt este folosit în diverse sensuri și derivă din rădăcina sa cu sensul de apropiere - de exemplu, rudă apropiată, patron, naș, protector, prieten -, a

căror sfințenie îi apropie de Dumnezeu și care primesc de la El, ca semne ale favorurilor Sale deosebite, daruri miraculoase (Kara-ma-at).

După moartea sa, **Wali** devine adesea patronul și protectorul localității sau al grupului social în care a trăit. Egiptologii academici îi descriu pe acești Walis ca fiind zei locali sau minori. Spre deosebire de sfinții din rândul creștinilor și șiiților islamici, care sunt aleși de autoritățile lor religioase, Pir/Mir/Wali sunt aleși de egiptenii obișnuiți pe baza performanțelor lor și a abilităților lor de a influența forțele supranaturale pentru a-i ajuta pe cei de pe Pământ.

7.2 SĂ RĂMÂNĂ ÎN VIAȚĂ

Egiptenii (precum și tradițiile sufi) recunosc faptul că **Walis** posedă puteri nepământene care sunt de cel mai mare folos omenirii. Dar aceste puteri, dacă nu depind în întregime, sunt mult întărite de prezentarea de ofrande de mâncare și băutură, precum și de recitarea de incantații și de efectuarea unor acte rituale regulate, cum ar fi sacrificii, libații, comuniuni, dansuri și lupte simbolice. Acestea sunt în prezent efectuate în mod regulat de misticii egipteni (sufiți) la diferitele sanctuare ale Walis. Inscripțiile din diverse temple și capela- mormânt egiptene, precum și din mai multe scrisori, atestă importanța acestor ritualuri. Una dintre aceste scrisori, de exemplu, vorbește despre:

" *.... fiica mea care face ofrande spiritului în schimbul supravegherii supraviețuitorilor pământeni*".

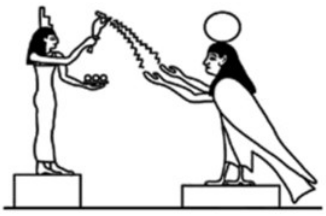

Auset (Isis) dăruind pâine și apă lui BA (sub forma unei păsări).

Diodorus, în *Cartea I*, 16, afirmă rolul lui Thoth în ceea ce privește semnificația ofrandelor și rânduielile necesare pentru a le menține:

Conform egiptenilor, Thoth a fost cel care..., și care a stabilit în mod corespunzător ordonanțele privind onorurile și ofrandele datorate zeilor...

În consecință, egiptenii antici și *baladi* au prezentat/prezintă defuncților lor numeroase articole de mâncare și băutură la sanctuarele Pirs/Mirs/Wali.

7.3 SANCTUARELE BINECUVÂNTATE (CASELE KA)

După moartea pământeană, se consideră că Ba-ra-ka (forța spirituală/binecuvântarea) a unui Pir/Mir/Wali crește și se întipărește în persoanele și mai ales în locurile asociate și alese de el. Pir/Mir/Wali alege și transmite locurile pentru sanctuarele familiei și prietenilor săi în timpul viselor (eventual și în stare de veghe). Ca urmare, un sanctuar (sau mai multe - de obicei, mai mult de două) îi este rezervat. Aceste sanctuare, în majoritatea cazurilor, nu sunt mormintele lor. Sanctuarele sunt întotdeauna alese de către Pirs/Mirs/Wali în apropierea unor arbori specifici, care devin un fel de crâng sacru/grădină. Descendenții Wali-ului servesc frecvent drept custozi ai sanctuarelor pentru a le pune la dispoziția publicului vizitator, în mod gratuit. Acești custozi sunt numiți **slujitori ai lui Ka**.

După cum s-a spus mai devreme, Ka este esența persoanei. Fiecare persoană lasă o parte din sine (Ka) în tot ceea ce intră în contact cu ea. Prin urmare, fiecare sanctuar conține o relicvă

(relicve) de la Pir/Mir/Wali pe care el însuși a ales-o (le).

Sanctuarul lui Wali este de obicei o clădire mică, pătrată, vopsită în alb, încoronată cu un acoperiș în formă de cupolă care reprezintă forma cerului și simbolul egiptean antic pentru Neb (care înseamnă aur).

Cupola este așezată direct peste o criptă în mare parte goală; un monument alungit din piatră, cărămidă, lemn sau cupru, acoperit de obicei cu mătase sau in și înconjurat de o balustradă sau un paravan din lemn sau bronz, numit **maksoorah**.

Când Pir/Mir/Wali moare, Ba-ul său (reprezentat de pasăre) se separă de Ka-ul său (imaginea/personajul său). Pentru a păstra Ba și Ka-ul Wali-ului aproape unul de celălalt, oamenii trebuie să viziteze sanctuarele și să aducă ofrande în anumite zile ale săptămânii și la anumite ocazii anuale. Egiptenii vorbesc despre defuncții lor ca fiind vii, ceea ce arată cât de fermă este credința că sufletele defuncților se întorc la sanctuarele lor în zilele specificate ale vizitelor săptămânale și anuale.

În timp ce sanctuarul adăpostește Ka (o relicvă aleasă de Wali), spiritul său - Ba (reprezentat sub forma unei păsări) - se află în apropiere. Ilustrația egipteană antică a mormântului/ sanctuarului lui Hau arată sanctuarul cu acoperișul în formă de cupolă și un copac sacru lângă el. Observați pasărea reprezentată în vârful copacului. Deasupra păsării este scris "Sufletul lui Ausar". Toată lumea, după ce părăsește tărâmul pământesc, este asimilată lui Ausar (Osiris) și, ca atare, Ba reprezintă sufletul oricărei persoane decedate.

Acest papirus egiptean antic înfățișează aceleași tradiții continuate de egiptenii din zilele noastre - un sanctuar (sau sanctuare) în formă de cupolă lângă un copac - Pomul Vieții.

Simbolismul combinat al altarului cu cupolă și al copacului este perfect descris în Dendera și se referă la alegoria lui Isis Osiris, în care sicriul care conținea trupul lui Osiris a fost dus de valuri până la țărmul unui pământ străin. Un copac a răsărit și a crescut în jurul acestuia, închizând trupul lui Osiris în trunchi. Copacul a crescut mare, frumos și parfumat.

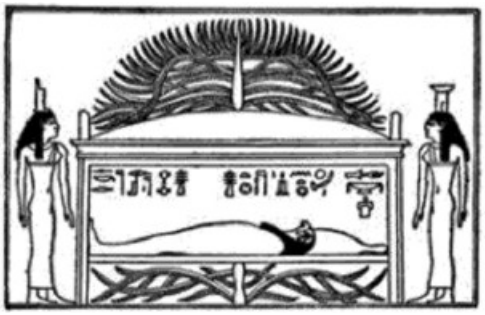

O practică foarte frecventă printre egiptenii din Egiptul Antic și Baladi este vizitarea sanctuarelor. Oamenii veneau/veniseră la sanctuarele Wali pentru a cere binecuvântare, vindecare și

bunurile acestei vieți, cum ar fi căsătoria, copiii și prosperitatea. Cei mai mulți egipteni nu numai că se așteaptă ca o binecuvântare să urmeze vizitei lor la sanctuarul unui sfânt popular, dar se tem și de faptul că o nenorocire se va abate asupra lor dacă vor neglija acest act. La sanctuare, ei ating sau sărută locul sfânt, fac mici daruri sau sacrificii, celebrează festivaluri de sezon și marchează ziua (zilele) de întinerire a sfântului popular, cunoscută în mod obișnuit sub numele de **mouled/moulid/mawlid**. Termenul **mouled** se traduce literal prin "ziua de naștere" - implicând o dată de reînnoire/reîntinerire - și nu are nicio legătură cu ziua de naștere biologică a nimănui. Mulți dintre Walli au mai multe **mouled**-uri pe an.

La aceste ocazii speciale (**mouled**), Pir/Mir/Wali devine un participant activ. Pir/Mir/ Wali ("decedat") joacă un rol important în cadrul/operațiunea religioasă și cosmologică. Ierarhia Wali (sfinți populari) susține ordinea universului.

PARTEA A III-A : TÂRGURILE DE VIZITARE PUBLICĂ

Capitolul 8 : Sărbătorile de reînnoire ciclică

8.1 NEVOIA DE REÎNNOIRE

Egiptenii au continuat tradițiile strămoșilor lor de venerare a sfinților lor populari (Pirs/Mirs/Wali) și de vizitare a sanctuarelor în timpul festivalurilor anuale. Scopul festivalurilor egiptene era (și continuă să fie) întinerirea și reînnoirea energiilor cosmice.

Tema principală a textelor egiptene antice este natura ciclică a universului și nevoia constantă de reînnoire a acestor cicluri prin intermediul unor festivaluri bine stabilite. Egiptenii vedeau/văd aceste festivaluri ca parte a existenței umane, care constituie ritmul vieții comunității și a individului deopotrivă. Acest ritm rezultă din ordinea vieții cosmice. Reînnoirea și întinerirea vieții cosmosului, a comunității și a individului sunt afectate de rituri. Aceste rituri au avut/au puterea de a determina întinerirea și renașterea vieții divine. Ca atare, festivalurile egiptene antice (și actuale) au ajuns să aibă funcția de punere în scenă a înnoirilor cosmologice (religioase).

Pornind de la ideea că festivalurile religioase marchează evenimentele sfinte din cursul vieții, este ușor de distins următoarele tipuri:

1. Sărbătorile agrare, care sunt legate de muncile agricole, cum ar fi semănatul și recoltatul.
2. Festivaluri sezoniere, care se sărbătoresc, de exemplu, primăvara, în mijlocul verii și toamna.
3. Sărbătorile calendaristice, ale căror date depind de poziția soarelui, de fazele lunii și de venirea noului an.
4. Sărbătorile-familiale, care conferă un anumit farmec evenimentelor importante din viața familiei.
5. Sărbătorile celor decedați, în timpul cărora memoria celor decedați este onorată la intervale regulate.
6. Festivaluri legate de evenimente din viața comunității, care au o importanță religioasă excepțională.

În timpul numeroaselor festivaluri religioase din Egiptul Antic, participanții se repliază pe adevărul arhetipal al conștiinței lor cosmice (Cum e sus, așa e jos și cum e jos, așa e sus). Fiecare festival sfânt actualizează ciclul arhetipal sfânt. Aceste cicluri sfinte au devenit parte din calendar. Mai exact, calendarul a servit la indicarea momentului în care se manifestau puterile cosmologice (neteru/zei) și ciclurile lor de reînnoire. Toți scriitorii greci și romani timpurii au afirmat această tradiție egipteană antică; cum ar fi Plutarh, în *Moralia* sa Vol V(377, 65):

"*... Ei [egiptenii] asociază conceptele teologice cu schimbările sezoniere ale atmosferei înconjurătoare sau cu creșterea culturilor, cu perioada de însămânțare și de arat...*"

Denumirea actuală a festivalului anual de reînnoire este **muled/mulid/mawlid**, care înseamnă literalmente ziua de naștere (reînnoită). Egiptenii *baladi* continuă să considere festivalurile și ritualurile lor ca fiind punctul culminant al practicilor lor religioase, care sunt foarte importante pentru ordinea și armonia cosmosului și, prin extensie, pentru bunăstarea tuturor. Toate **muled**-urile din prezent (cu excepția lui Mahomed și a celor din familia sa apropiată) sunt o continuare a festivalurilor din Egiptul Antic, camuflate sub denumiri islamice.

8.2 ISTORIA MULED-URILOR ÎN EGIPT

Festivalurile ciclice anuale (muled) au făcut parte din tradițiile Egiptului Antic de-a lungul întregii sale istorii. Textul de pe Piatra de la Palermo (în urmă cu aproximativ 5.000 de ani) oferă o listă a principalelor festivaluri anuale ale Egiptului Antic din următorii 700 de ani. Printre festivalurile enumerate se numără Festivalul de primăvară de Paște, Min și Festivalul Heb-Sed al Faraonului. *Textele funerare* (piramidale) ale lui Unas din Dinastia a V-a înregistrează ceremonii

festive care se desfășurau pe 1, 6 și 15 ale fiecărei luni egiptene antice.

O listă a festivalurilor anuale din Egiptul Antic a fost încercată de egiptologul Schott. Din această listă reiese clar că festivalurile regulate de întinerire erau foarte frecvente. Templul lui Medinat Habu, din vestul Luxorului (Teba), enumeră sărbători care aveau loc în 162 de zile pe an, desfășurându-se în mai multe zile succesive ale fiecărei luni. Unele dintre aceste sărbători se repetau chiar în fiecare zi, în onoarea diferitelor zeități, în timpul unor luni. Textele din templele de la Dendera, Edfu, Philae și Esna prezintă numeroase festivaluri. Aceste liste de festivaluri din diferite locații ale templelor nu sunt în niciun caz exhaustive, deoarece ele se referă doar la festivaluri care aveau o anumită semnificație în aceste temple. Pe lângă festivalurile din temple, existau, de asemenea, numeroase festivaluri ciclice la sanctuarele nobile/Pir/Mir/Wali. Un text din dinastia a VI-a (cca. 2300 î.Hr.) sună după cum urmează:

"*O venire-în-voi (însemnând răsăritul/ trezirea) pentru el în mormântul său-capelă la festivalul lunar și semilunar, la primele [trei] anotimpuri, la primele [douăsprezece] luni și la primele săptămâni".*

Un exemplu clasic de reguli și reglementări ale festivalurilor legate de venerarea sfinților populare/Wali sunt cele zece texte găsite în Asyut, care sunt atribuite lui Hepzefi în timpul lui Sesostris I (c. 2000 î.Hr.). Textele detaliază activități care sunt exact aceleași ca în **muled**-urile din Egipt din zilele noastre.

Academiile islamizate susțin că **muled**-urile au început în Egipt în secolul al X-lea d.Hr. Documentele istorice dovedesc că au început cu mii de ani mai devreme. Stăpânirea islamică (după 641 d.Hr.) a Egiptului i-a forțat pe oameni să dea nume islamice unor tradiții străvechi.

Asemănările dintre tradițiile antice și cele actuale indică faptul că ceremoniile moderne (numite **muled**) sunt de origine precreștină și preislamică și sunt supraviețuiri ritualice directe din cea mai veche perioadă a istoriei egiptene.

Numărul oficial anual de **muled** în Egiptul actual, deși este contrar islamului, este estimat la peste 3.000. Nu există nicio zi în Egipt fără ca undeva să nu existe un **muled**, iar participarea este foarte profundă. De exemplu, doar cele trei festivaluri principale ale lui Sidi Ahmed el-Badawi, din orașul Tanta, atrag aproape la fel de mulți vizitatori ca și pelerinii de la Mecca din întreaga lume islamizată. La marele **muled** de toamnă al lui el-Badawi participă peste două milioane de persoane, iar la fiecare dintre celelalte două **muled**-uri participă peste un milion de vizitatori. Toate acestea indică faptul că misticii egipteni *baladi* aderă, cu milioanele, la tradițiile lor străvechi.

8.3 REGULATORII FESTIVALULUI (ISIS ȘI OSIRIS)

Conceptul lui Isis și Osiris a fost modelul egiptean folosit pentru a explica toate fațetele cunoașterii, așa cum au remarcat toți istoricii greci și romani timpurii. Acest concept a fost, de asemenea, utilizat pentru a stabili datele, naturile și obiectivele fiecărui festival. Aspectul cel mai semnificativ (dar nu singurul) al lui Isis și Osiris este cel mai bine descris de Diodorus din Sicilia, *Cartea I* (11, 5-6), după cum urmează:

"*Acești doi neteru (zei), susțin ei, reglează întregul univers, oferind hrană și creștere tuturor lucrurilor prin intermediul unui sistem de trei anotimpuri care completează ciclul complet printr-o mișcare neobservabilă.* .".

Acest concept a fost afirmat de Plutarh în *Moralia* vol. V (377, 65), după cum urmează:

"*Ei [egiptenii] asociază conceptele teologice cu schimbările sezoniere ale atmosferei înconjurătoare sau cu creșterea culturilor, cu timpul semănatului și al aratului; ca exemple, egiptenii spun că Osiris este îngropat în momentul în care grâul este semănat și acoperit în pământ și că el revine la viață și reapare atunci când plantele încep să încolțească. Tot din acest motiv se spune că Isis, atunci când și-a dat seama că este însărcinată, și-a pus o amuletă în a șasea zi a*

lunii Phaophi; iar în preajma solstițiului de iarnă l-a născut pe Harpocrates, imperfect și prematur, printre florile și lăstarii timpurii. Din acest motiv, ei îi aduc ca ofrandă primele roade ale ***lintei*** *în creștere, iar zilele nașterii sale le sărbătoresc după echinocțiul de primăvară*".

8.4 STABILIREA DATELOR (CICLURILE DE ÎNTINERIRE)

Din relatările primilor istorici, precum Plutarh, Herodot și Diodorus, precum și din sutele de înregistrări de festivaluri din întregul Egipt Antic, reiese clar că stabilirea datelor acestor festivaluri era sincronizată cu ritmurile cosmologice. Stabilirea datelor festivalurilor, atât cele antice, cât și cele actuale, erau/sunt supuse la trei cicluri, individual sau o combinație de două sau toate trei. Cele trei cicluri sunt:

1. **Ciclul solar** care comandă anotimpurile, cu tot ceea ce implică acest lucru. Egiptenii au dezvoltat și au urmat calendarul *sothic*, care este asociat cu Isis, reprezentând principiul solar în univers. [Vezi Cosmologia egipteană: Universul animat, de același autor, pentru detalii]. De la ocuparea islamică a Egiptului (641 d.Hr.), acest calendar este cunoscut sub numele de calendar "copt", deși a fost dezvoltat cu mii de ani înainte de creștinism.
2. **Ciclul lunar** care guvernează fertilitatea și alte periodicități biologice, precum și diverse fenomene meteorologice. Multe dintre *muled*-urile egiptenilor antici și din zilele noastre au fost/sunt sărbătorite la (sau în legătură cu) *luna nouă* sau *luna plină*. Principiul lunar în univers este reprezentat de Osiris, care era numit *Osiris Luna*.
3. **Ciclul săptămânal**, care este legată de cele șapte planete și de cele șapte note muzicale.

Relația dintre cele șapte zile ale săptămânii și cele șapte sunete naturale armonice ale scalei diatonice a fost instituită de vechii egipteni. O astfel de relație a fost o consecință a muzicii cerești a celor șapte planete (rătăcitoare). Dio Cassius (secolul al II-lea d.Hr.), în volumele sale *Istoria romană* (Cartea XXXVII, secțiunea 18), a afirmat:

"*Obiceiul de a raporta zilele la cele șapte stele numite planete a fost instituit de egipteni... ...și la ei este deja o tradiție ancestrală..*".

Ca o consecință a utilizării unei combinații a celor trei cicluri, datele multor festivaluri pot varia foarte mult de la un an la altul, la fel ca și sărbătoarea Paștelui, care este, de asemenea, determinată în funcție de trei elemente egiptene: o zi a săptămânii care urmează după luna plină, care urmează echinocțiul de primăvară (adică un ciclu solar). Prin urmare, trebuie să recunoaștem că datele festivalurilor din clădirile egiptene antice indică date la un anumit an (sau ani). În consecință, găsim ocazional date diferite pentru același festival în ani diferiți, la fel cum, în mod similar, avem o dată diferită pentru Paște în fiecare an.

Calendarul anual al festivalurilor ciclice egiptene (*muled*) determină fiecare dată, funcția (funcțiile) și zeitățile venerate/Wali legate de fiecare ocazie. Intenția este de a sincroniza modul nostru de comunicare (ca mai jos) cu diverse modele ciclice din univers (ca mai sus). Câteva puncte semnificative despre calendarul ciclic egiptean al evenimentelor (trecute sau prezente) includ:

- Calendarul este compilat de câțiva specialiști care cunosc modelul și ciclul semnificativ al fiecărui festival. La fel ca în zilele noastre, doar câteva persoane știu cum se stabilește data Paștelui. În Egipt, este/era la fel. Acest lucru este confirmat în Herodot, *Cartea a doua* (58-59):

  "*Tot egiptenii au fost cei care au inițiat și i-au învățat pe greci să folosească întâlniri ceremoniale, procesiuni și ofrande procesionale: un fapt care poate fi dedus din vechimea evidentă a unor astfel de ceremonii în Egipt, în comparație cu Grecia, unde au fost introduse doar recent. Egiptenii se reunesc în adunare nu doar o dată pe an, ci cu mai multe ocazii. Există o tradiție sacră care explică atât data, cât și modul în care au loc aceste ceremonii...*".

  - Există mai multe festivaluri înrudite (*muled*) care sunt respectate în anumite secvențe

ciclice și, ca atare, sunt separate de o perioadă determinată. Unele festivaluri sunt distanțate la anumite cicluri specifice - cum ar fi 7, 40 sau 50 de zile de alte evenimente mai importante. Fiecare dintre aceste cicluri are propria sa semnificație. Un exemplu comparabil în calendarul ecleziastic creștin este Paștele, care este legat de Postul Mare, Ziua Înălțării și Rusalii.

- Cel mai comun exemplu în Egipt al ciclului săptămânal este relația dintre multe festivaluri și cele ale lui Sidi el-Badawi din Tanta. Multe festivaluri urmează cele trei festivaluri anuale ale lui Badawi exact o săptămână mai târziu.
- Ciclul de 40 de zile semnifică timpul de a muri sau de a renaște. Egiptenii cred că este nevoie de 40 de zile pentru a muri (înainte de moartea efectivă) și de 40 de zile (după moartea efectivă) pentru ca sufletul să părăsească complet corpul. În consecință, perioada de mumificare (deshidratare a corpului) dura 40 de zile.
- Cele 50 de zile sunt asociate cu reînnoirea. Acest lucru a fost ilustrat în povestea model din Egiptul Antic când Seth, după ce s-a debarasat de Osiris, a domnit ca un tiran timp de 50 de "zile" înainte ca Seth să fie înlocuit de Horus - reprezentând învierea/înnoirea lui Osiris.
- Existau/există mai multe nativități pentru aceeași ocazie, pentru a corespunde mai multor cicluri conexe din an care se arcuiesc/au fost asociate cu o astfel de ocazie. Un astfel de aspect a fost remarcat de Plutarh, în *Moralia* vol. V (372, 52B):
  "*...așa cum este scris în documentele intitulate Zilele de naștere (la plural) ale lui Horus*."

Această tradiție continuă și în zilele noastre, unde, de exemplu, Sidi el-Badawi din Tanta are anual trei festivaluri majore. Majoritatea celorlalți Wali au două sau mai multe festivaluri la unul sau mai multe sanctuare.

- Fiecare localitate/regiune a avut/are anumite zile sfinte consacrate în mod special patronilor lor, pe lângă cele comune regiunilor de dincolo de fiecare localitate.
- Festivalurile durează, de obicei, o săptămână și o zi. Majoritatea *muled*-urilor variază în ceea ce privește ziua de început a săptămânii, dar multe încep într-o vineri și se încheie în după-amiaza următoarei vineri. Durata tipică de opt zile este în concordanță cu tradițiile Egiptului Antic. Din punct de vedere muzical, tema de reînnoire de opt termeni corespunde octavei, deoarece atinge toate cele opt intervale ale scalei (cele opt taste albe ale claviaturii). Opt este numărul lui Thoth, iar la Khmunu (Hermopolis), Thoth este numit Stăpânul Orașului celor Opt.
  Fiecare zi are activitățile sale specifice, iar fiecare tetra-ordine (4 zile) are propria sa temă energetică.
  Ajunul ultimei zile a festivalului de octavă-săptămână se numește Marea Noapte/Seară - este punctul culminant al festivalului [așa cum va fi detaliat mai târziu].
- Este important să ne amintim că toate *muled*-urile egiptene (cu excepția celor atribuite lui Mahomed și familiei sale) urmează calendarul solar egiptean antic, și nu calculul pur lunar islamic.
- Denumirile islamice ale *muled*-urilor egiptene sunt o simplă fațadă pentru a proteja și a menține tradițiile străvechi.
- Apusul soarelui marchează începutul zilei în tradițiile antice și în tradițiile *Baladi* (sufi). Ca atare, o discrepanță aparentă de o zi între datele egiptene și calculul occidental adoptat este posibilă în unele date de festivaluri care sunt prezentate în această carte.

Capitolul 9 : Mostre de festivaluri vechi și actuale

9.1 FESTIVALURI FAMILIARE

În cele ce urmează este prezentat un eșantion de festivaluri egiptene familiare din

Antichitate/prezent, cu indicarea datelor, naturii și tradițiilor acestora.

Mostrele de festivaluri arată/confirmă:

1. Tiparele ciclice enunțate în capitolul anterior.
2. Conectivitatea egipteană între modelele cosmologice ciclice și activitățile pământești.
3. Rolul conceptual al lui Osiris și al lui Isis în festivalurile egiptene, așa cum s-a arătat în capitolul anterior.
4. Faptul că festivalurile egiptene antice sunt continuate în *muled*-urile din zilele noastre.
5. Că festivalurile anuale creștine sunt o adopție a festivalurilor egiptene antice.

Datele furnizate în exemplele de festivaluri se bazează pe calendarul egiptean antic (care este încă în uz sub numele de Calendarul copt), precum și pe data echivalentă din calendarul latin.

9.2 ZIUA DE ANUL NOU ÎN CALENDARUL EGIPTEAN

Ziua Anului Nou în calendarul egiptean corespunde în prezent zilei de 11 septembrie din calendarul latin.

Nu întâmplător, anul ecleziastic pe care îl urmează bisericile ortodoxe, conform practicilor bizantine ca și în Egiptul Antic, începe tot pe 11 septembrie.

9.3 FESTIVALUL WAG-ULUI

Ultima zi a Festivalului Wag din Egiptul Antic era celebrată, potrivit lui Plutarh [*Moralia* Vol. V (378,68)], pe 19 *Toot* (27 septembrie). Era obișnuit ca cei care participau să se salute între ei cu expresii precum "*Cât de dulce este adevărul!*" sau "Limba este noroc, limba este dumnezeu".

Acest festival semnifică faptul că râul Nil a ajuns la cea mai mare înălțime, sau aproape. Osiris reprezintă apa care se ridică. Osiris este, de asemenea, cunoscut ca Manifestantul Adevărului - de aceea, egiptenii spuneau: "Cât de dulce este adevărul!". A doua frază se referă la Thoth, al cărui simbol era/este *limba*. De aceea, egiptenii spuneau: "*Limba este norocul, limba este zeul*".

Aceeași sărbătoare/*muled* continuă să fie sărbătorită, până în prezent, camuflată într-un pretext creștin/islamic. Unii îl numesc Festivalul Crucii, sau *Festivalul Mar Barsoum el Eleryan*, sau Festivalul/Muled Mohammed Barsoom.

=> 100 de zile mai târziu este Ajunul zilei de 6 ianuarie - Epifania/Renașterea lui Osiris ca Horus reînnoit.

9.4 CONCEPȚIA (PLANTAREA) MULED-ULUI

În forma tipică a poveștilor egiptene, la patruzeci de zile după ziua de naștere a lui Isis [vezi ultima pagină din acest capitol] - adică pe 6 Babeh/ Phaophi (17 octombrie) - Isis a fost fecundată de Osiris. În consecință, egiptenii din Antichitate (și din zilele noastre) plantau semințe în tot Egiptul la această dată, într-un *muled* special, cu ritualuri speciale pentru a asigura o recoltă reușită. Plantarea este îngroparea semințelor în pământ. Ca atare, plantarea este asociată cu înmormântarea-

moartea care duce la o înviere (adică la înmugurire). Această frumoasă analogie a fost descrisă de Plutarh în *Moralia*, vol. V (377, 65), unde citim:

" *... egiptenii spun că Osiris este îngropat în momentul în care grâul este semănat și acoperit în pământ și că el revine la viață și reapare atunci când plantele încep să încolțească. Tot din acest motiv se spune că Isis, atunci când și-a dat seama că este însărcinată, și-a pus o amuletă în a șasea zi a lunii Phaophi" [echivalentul datei de 17 octombrie în calendarul latin]. .*".

Osiris reprezintă procesul, creșterea și aspectele ciclice care stau la baza universului - principiul care face ca viața să provină din moartea aparentă. Cea mai impresionantă reprezentare a conceptului de regenerare, și anume Osiris, este ilustrația care îl înfățișează pe Osiris cu 28 de tulpini de grâu care cresc din sicriul său. [Vezi o ilustrație mai târziu în acest capitol].

În această zi foarte importantă, egiptenii din zilele noastre comemorează unul dintre cele trei mari *muled*-uri anuale de la Sidi el Badawi din Tanta, unde participarea oficială este de peste două milioane de persoane.

=> La 40 de zile după ce au plantat semințele, egiptenii au sărbătorit/sărbătoresc evenimentul Cinei celei de Taină și a Pierderii lui Osiris.

9.5 ULTIMA CINĂ (ÎNTUNERICUL DEPĂȘEȘTE LUMINA)

La 40 de zile după îngroparea semințelor lui Osiris în Mama Pământ, Isis/Osiris și-a găsit sfârșitul. În forma tipică a poveștilor din Egiptul Antic, Plutarh scrie în *Moralia*, vol. V (356, 13) despre cum Osiris a fost invitat de Seth la un ospăț unde Seth și complicii săi l-au păcălit pe Osiris să se culce într-un sicriu improvizat. Plutarh continuă cu:

"*. . iar cei care erau în complot au alergat la el și au trântit capacul, pe care l-au fixat cu cuie din exterior și, de asemenea, folosind plumb topit. Apoi au cărat cufărul până la râu și l-au trimis în drumul său spre mare prin Gura* Tanitică*. *De aceea, egiptenii numesc și până astăzi această gură odioasă și execrabilă. Aceasta este tradiția. Ei spun, de asemenea, că data la care a fost săvârșită această faptă a fost în 17-a zi de Athor [27 noiembrie], când soarele trece prin Scorpion*."

Evenimentele din 17 Hatoor/Athor (27 noiembrie), așa cum sunt relatate de Plutarh, au toate elementele ultimei cine a lui Iisus din Biblie, adică o conspirație, un ospăț, prieteni și trădare. Cu toate acestea, pentru vechii egipteni, povestea are și alte semnificații. Plutarh, în *Moralia*, vol. V (366, 39D), a scris:

"*Relatarea poveștii despre închiderea lui Osiris în cufăr nu pare să însemne altceva decât evaporarea și dispariția apei. . în momentul în care... . Nilul se retrage până la nivelul său scăzut și pământul devine pustiu. Pe măsură ce nopțile devin mai lungi, întunericul crește, iar puterea luminii este diminuată și subjugată...*"

Relația antagonistă dintre Osiris și Seth - așa cum este legată de condițiile de mediu - este menționată de Plutarh, *Moralia*, vol. V(364, 33B), astfel:

"*... Egiptenii dau pur și simplu numele de Osiris întregii surse și facultăți creatoare de umezeală, crezând că aceasta este cauza generării și substanța semințelor producătoare de viață; iar numele de Seth îl dau la tot ceea ce este uscat, arzător și arid, în general, și antagonist cu umezeala....*

* Înregistrările din antichitate (cum ar fi cele ale lui Ptolemeu) arată că delta avea șapte canale sau ramuri, (de la est la vest), dintre care una se numea Tanitic.

. . . Uneltirea şi uzurparea insidioasă a lui Seth este, aşadar, puterea secetei, care preia controlul şi risipeşte umezeala care este sursa Nilului şi a răsăritului său...".

Pierderea lui Osiris este sărbătorită acum în Abu Sefein Mouled în același timp și cu aceleași tradiții; adică o mare sărbătoare urmată de un ciclu de 40 de zile de moarte figurată prin post și alte mijloace disciplinare.

=> 28 de zile după Cina cea de Taină este naşterea/renaşterea regelui reînnoit pe 25 decembrie.

=> 40 de zile după Cina cea de Taină este Epifania.

9.6 APARIȚIA LUI OSIRIS

Viața lui Osiris, fiind un simbol al lunii, este asociată cu un ciclu de 28 de zile (4 săptămâni). Acest lucru a fost reluat mai târziu în Adventul creștin, care, în "latină", este ***ad-venio***, ceea ce înseamnă ***a veni la***. Enciclopedia Catolică recunoaște că: "În acest sens, în acest moment, este vorba despre un eveniment care are loc în timpul vieții: "*Adventul este o perioadă care îmbrățișează 4 duminici. Prima duminică poate fi încă din 27 noiembrie, iar apoi Adventul are 28 de zile*". După cum s-a menționat mai sus, 27 noiembrie este data simbolică a Cinei celei din urmă, a morții și a pierderii lui Osiris.

Ciclul de 28 de zile al lui Osiris și relația sa cu principiul regenerării este frumos descris în celebra scenă a învierii grâului, care îl înfățișează pe Osiris cu 28 de tulpini de grâu crescând din sicriul său.

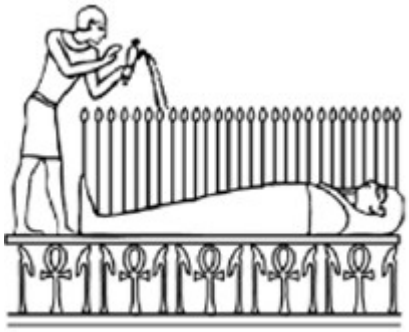

Anul bisericesc începe cu Adventul în bisericile occidentale. Potrivit Enciclopediei Catolice, "credincioșii sunt îndemnați, în această perioadă:

- Să se pregătească în mod demn pentru a sărbători aniversarea *venirii Domnului în lume ca Dumnezeu întrupat al iubirii*,
- să facă astfel din sufletele lor niște lăcașuri potrivite pentru Răscumpărătorul care vine prin Sfânta Împărtășanie și prin har, și
- Să se pregătească astfel pentru *venirea Sa finală ca judecător, la moarte și la sfârșitul lumii!*".

Toate elementele de mai sus sunt de origine egipteană antică. Astfel de tradiții au fost observate în timpul (și, de fapt, se bazau pe) jubileului anual al regelui Egiptului Antic, cunoscut sub numele de Festivalul Sed (sau Heb-Sed), care se ținea întotdeauna în luna Kee-hek (Khoiakh, adică decembrie) în fiecare an. Acest festival datează din timpuri imemoriale și a continuat să fie sărbătorit de-a lungul istoriei Egiptului Antic.

Intenția acestui eveniment anual era reînnoirea/întinerirea puterilor supranaturale ale regelui [domnitor]. Ritualurile de reînnoire urmăreau să aducă o nouă forță vitală regelui; adică o moarte (figurativă) și o renaștere (figurativă) a regelui domnitor.

În tradițiile egiptene antice, întinerirea/naşterea unui rege nou/înnoit are loc, în mod simbolic, la 28 de zile după 27 noiembrie, data simbolică a ultimei cine și a morții lui Osiris; adică 25 decembrie. Calendarul creștin sărbătorește în aceeași zi cu naşterea (renaşterea) noului Rege, și anume Iisus, care este menționat ca Rege în întreaga Biblie. Ciclul de 28 de zile semnifică Adventul

(atât în tradiția egipteană antică, cât și în cea creștină) Regelui. [Pentru mai multe informații despre Iisus ca Rege, consultați *Ancient Egyptian Roots of Christianity*/Rădăcinile egiptene antice ale creștinismului de Moustafa Gadalla].

Toate elementele menționate în Enciclopedia Catolică amintită mai sus concordă cu originile lor egiptene, prin care Osiris se întruchipează ca Horus, iar Osiris devine judecătorul morților. Din cauza lipsei absolute de dovezi istorice și arheologice care să susțină relatările biblice despre nașterea, viața și moartea lui Iisus și pentru ca biserica creștină să stabilească un fel de dată de naștere, aceasta a apelat la Egipt. Practic, toate bisericile și-au ales datele dintr-o listă din Egiptul Antic, care a fost atribuită lui Clement din Alexandria. Lista plasează mai multe date: 25 Pachon (20 mai), 24 sau 25 Pharmuthi (19 sau 20 aprilie). Cu toate acestea, Clement a indicat că Epifania (și, odată cu ea, probabil Nașterea) a fost sărbătorită pe 15 sau 11 de Tobi (10 sau 6 ianuarie). S-a dovedit că 6 ianuarie este data adoptată pentru "ziua de naștere" în toate bisericile din bazinul mediteranean. Data de 25 decembrie a venit mai târziu și s-a bazat pe calendarul iulian, care este cu 13 zile în urmă față de 6 ianuarie.

9.7 ZIUA DE ANUL NOU AL REGELUI (1 IANUARIE)

După cum s-a menționat anterior, festivalurile egiptene tipice se întind pe durata unei săptămâni-octavă. Ca atare, ziua reînnoirii regelui egiptean din 25 decembrie (calendarul iulian) are punctul culminant în octava sa (8 zile mai târziu) la 1 ianuarie - ziua de Anul Nou pentru regele întinerit. Pe 22 Kee-hek/ Khoiakh (1 ianuarie), în timpul festivităților jubiliare anuale, a avut loc o ceremonie specială, în cadrul căreia o călătorie ceremonială a fost condusă de efigia lui Osiris, însoțită de 34 de imagini ale divinităților în 34 de bărcuțe luminate de 365 de lumânări - lumânările reprezentând numărul de zile dintr-un an obișnuit.

9.8 EPIFANIE (6 IANUARIE)

Un ciclu de patruzeci de zile după Cina cea de Taină egipteană (27 noiembrie) și moartea lui Osiris a fost/este Epifania din 6 ianuarie, care a fost ulterior adoptată în calendarul creștin al evenimentelor pentru același obiectiv.

Ca și în cazul tradițiilor egiptene antice, intenția inițială a Epifaniei în Biserica Răsăriteană este pentru cel care urmează să fie botezat - sacramentul Botezului. După cum s-a spus mai devreme, botezul reprezintă moartea și renașterea figurativă. Un ciclu de renaștere durează de obicei 40 de zile (de la 27 noiembrie la 6 ianuarie). La sfârșitul ciclului, oamenii se scaldă în Nil (botez), iar postul este întrerupt. Zilele fericite sunt din nou aici.

9.9 POSTUL MARE

Postul Mare desemnează cele 40 de zile de post care precedă Săptămâna Sfântă de Paște. Trebuie să se moară (la figurat) pentru a renaște (la figurat). Postul Mare reprezintă moartea figurativă (post, autodisciplină etc.) înainte de renaștere.

Postul Mare și Paștele sunt anterioare creștinismului, după cum se explică mai jos. Postul Mare a fost, la origine, timpul pregătirii finale a candidaților pentru ritul solemn al botezului la Vigilia Pascală. Ritualul botezului era efectuat în lacurile sacre ale templelor din Egiptul Antic și în însuși râul Nil.

9.10 PAȘTE

Este de notorietate faptul că Paștele creștin nu a fost un eveniment istoric, ci că sărbătoarea a fost anterioară creștinismului. Dicționarul Webster descrie Paștele ca fiind "*numele unui festival păgân de primăvară aproape coincident ca dată cu festivalul pascal al bisericii*". Așa-numitul festival "păgân" este Paștele egiptean. În calendarul egiptean (și, mai târziu, în cel creștin), Paștele este centrul celei mai mari părți a anului ecleziastic, de la Septuagesima până la ultima duminică

după Rusalii, sărbătoarea Înălțării, a Rusaliilor, a Cincizecimii, a Corpus Christi și a tuturor celorlalte sărbători mobile, deoarece acestea sunt legate de data Paștelui.

Comemorarea Paștelui este piatra de temelie pe care se clădește credința creștină. Cu toate acestea, Părinții Apostolici nu o menționează, deoarece era o continuare a unei sărbători evreiești existente - și anume Paștele - care, la rândul său, era/este o adoptare a unei sărbători de primăvară din Egiptul antic.

Documentele egiptene antice indică faptul că festivalul egiptean al primăverii exista cel puțin din Vechiul Regat. Scopul unui astfel de festival era/este reînnoirea naturii în timpul primăverii, când viața revine din nou în lume.

După cum s-a spus mai devreme, Osiris reprezintă natura ciclică a universului; principiul care face ca viața să provină din moartea aparentă. Prin urmare, era firesc ca Osiris să fie identificat cu primăvara, în ziua în care se credea că a înviat din morți.

Sărbătoarea Paștelui, ca toate festivalurile egiptene, durează o săptămână de octavă (cunoscută în calendarul creștin ca Săptămâna Sfântă, care se întinde de la Duminica Floriilor până la Duminica Paștelui). Săptămâna Sfântă din Egiptul Antic este urmată de Lunea Paștelui - cunoscută în Egipt sub numele de *Sham en Neseem*. Aceasta este singura sărbătoare națională oficială care a supraviețuit din vremea Egiptului Antic.

Ca o prelungire a tradițiilor egiptene antice, în timpul Săptămânii Sfinte de Paște, în tot Egiptul au loc numeroase **muled**-uri organizate de misticii egipteni (sufiți). Unul dintre aceste evenimente este *Muled*-ul anual (necreștin) al lui Abu-Hareera, care are loc în Giza.

9.11 ZIUA ÎNĂLȚĂRII

În tradiția egipteană antică, spiritul celui decedat are nevoie de 40 de zile pentru a părăsi complet corpul și a se înălța la ceruri. În consecință, perioada de mumificare (deshidratare a corpului) dura 40 de zile. De asemenea, calendarul creștin comemorează Ziua Înălțării în a 40-a zi după Paște, când se celebrează "*înălțarea trupească a lui Iisus la ceruri, în a 40-a zi după înviere*".

9.12 PRIMA LACRIMĂ

După ce Osiris s-a înălțat la ceruri, soția sa, Isis, a început să plângă. Ajunul zilei de 11 a lunii Ba-oo-neh din Egiptul Antic (18 iunie) este numit "Leylet en-Nuk-tah" (sau Noaptea picăturii de lacrimă), deoarece comemorează prima picătură care cade în Nil pentru a începe sezonul anual al inundațiilor. Astrologii calculează momentul precis în care va cădea "picătura", care se produce întotdeauna în cursul nopții menționate mai sus. Această sărbătoare din Egiptul Antic este recunoscută în nordul Cairo sub numele de *Mouled el Embabi*.

Această sărbătoare antică a fost deosebit de bine primită de țăranii egipteni de pe toată valea Nilului. Diodorus din Sicilia ne povestește cum agricultorii se dedau la recreații de tot felul și își arătau recunoștința față de Dumnezeu pentru beneficiile inundației. Potrivit lui Heliodorus, acesta era unul dintre principalele festivaluri ale egiptenilor. Libanius afirmă că aceste ritualuri erau considerate de o importanță atât de mare de către egiptenii din întreaga țară încât, dacă nu erau

îndeplinite la timpul potrivit și într-un mod adecvat de către persoanele desemnate pentru această datorie, ei credeau că Nilul va refuza să crească și să inunde țara.

Nilul începe să crească în jurul sau imediat după perioada solstițiului de vară. La două săptămâni după prima lacrimă (adică de la sau în jurul datei de 27 a lunii Ba-oo-neh [3 iulie]), creșterile treptate ale nivelului apei Nilului erau proclamate zilnic pe străzile orașului, după cum afirmă Plutarh, și au fost continuate de egiptenii Baladi până la construirea Marelui Baraj de la Aswan, în anii 1960.

Una dintre cele mai convingătoare părți ale modelului egiptean al poveștii lui Isis și Osiris este modul în care aceste două simboluri sunt legate de sezonul inundațiilor din Egipt. Egiptenii asociau începutul potopului cu Isis după ce soțul/ sufletul ei pereche (și anume, Osiris), s-a înălțat la cer la 40 de zile de la moartea sa, când a început să plângă, implorându-și soțul mort să învie. Egiptenii au asociat prima lacrimă cu începutul creșterii Nilului. Isis a continuat să plângă, dorindu-și ca soțul ei să învie.

Frumusețea aici este că Isis dorește ca soțul ei să învie din morți, iar apa Nilului se ridică și ea în consecință. Trebuie remarcat faptul că apa Nilului este simbolizată de Osiris însuși. Plutarh a descris această relație în *Moralia*, vol. V (366, 38A), după cum urmează:

"*... Așa cum egiptenii consideră Nilul ca fiind efuziunea lui Osiris, tot așa ei consideră și cred că pământul este trupul lui Isis, nu în întregime, ci atât cât îl acoperă Nilul, fertilizându-l și unindu-se cu el. Din această uniune ei fac să se nască Horus...*".

Cu alte cuvinte, Isis îl recreează/regenerează pe Osiris din lacrimile ei în fiecare an. Lacrimile ei sunt de culoare roșu-sânge, care este aceeași culoare cu cea a apelor de inundație, deoarece această apă provine ca urmare a sezonului ploios din Etiopia, care erodează nămolul din munții etiopieni și îl transportă spre Egipt de-a lungul Nilului Albastru și al altor afluenți. Așadar, lacrimile lui Isis reprezintă această culoare roșiatică a apei în timpul sezonului de inundații. În esență, Isis plânge un râu - ca să spunem așa. Credincioșii creștini urmează aceleași tradiții din Egiptul Antic în prezentările statuilor Mariei cu lacrimi însângerate ieșind din ochii ei.

=> Trebuie remarcat că de la 3 iulie (începutul real al creșterii Nilului) până la Ziua Adormirii Maicii Domnului (22 august) sunt 50 de zile - o Rusalie.

9.13 RUSALIILE EGIPTENE

Moaștele Apostolilor (Profeților) din Egipt se țin la 50 de zile după Paște. De asemenea, în calendarul creștin, credincioșii sărbătoresc Rusaliile, care au loc la 50 de zile după Paște. Cincizecimea sărbătorește "*pogorârea Duhului Sfânt peste Apostoli"*.

Această sărbătoare este de origine egipteană veche. Cincizecimea semnifică perioada Khamaseen (adică Cincizeci), când furtunile și vânturile anuale de nisip fierbinte și roșiatic sunt frecvente. Acest eveniment anual începe în ziua imediat următoare Vinerea Mare, adică Sâmbăta Paștelui (Luminată), și încetează în ziua de Rusalii (sau Duminica Albă) - un interval de 50 de zile.

Acest eveniment *penticostal* este legat de alegoria egipteană antică despre Isis și Osiris: după ce Osiris a fost ucis, Seth a devenit regele Egiptului și a condus în mod opresiv. Seth reprezintă culoarea roșie și vremea opresivă, care este uscată, arzătoare și aridă. În esență, Seth

reprezintă norul roșu și fierbinte de praf, Khamaseen.

La momentul morții sale, Osiris și Isis nu aveau copii; dar prin mijloace mistice și "magice", Osiris a lăsat-o însărcinată pe Isis. Ca urmare, Isis a conceput un fiu, Horus, care a fost crescut în secret în mlaștinile din Delta Nilului. Alegoria continuă cu faptul că, imediat ce Horus a ajuns la maturitate, l-a provocat pe Seth pentru dreptul la tron. După mai multe bătălii între ei, au mers la consiliul celor doisprezece *neteru* (zei, zeițe) pentru a stabili cine trebuie să domnească. Consiliul a decis că Osiris/ Horus ar trebui să recâștige tronul Egiptului, iar Seth ar trebui să domnească peste deșerturi/pământuri pustii. În termeni meteorologici, această decizie a consiliului a pus capăt celor 50 de zile de vreme apăsătoare (Khamaseen). Data judecății de către consiliul de neteru/apostoli/profeți a fost declarată a fi Duminica Albă (White-Sunday), ceea ce înseamnă: cele 50 de zile roșiatice s-au încheiat (adică: totul este clar acum).

9.14 TRANSFIGURAREA LUI HORUS

La 50 de zile după prima lacrimă a lui Isis (pe 17 iunie), pe 6 august, vechii egipteni sărbătoreau reapariția lui Osiris sub forma lui Horus cel înviat. Acest lucru a fost confirmat de Plutarh în lucrarea sa *Moralia*, vol. V (372.52B):

"*În imnurile sacre ale lui Osiris, ei îl invocă pe cel care este ascuns în brațele Soarelui; iar pe data de 30 a lunii Epifi [6 august] ei sărbătoresc ziua de naștere a Ochilor lui Horus, în momentul în care Luna și Soarele se află într-o linie perfect dreaptă, deoarece ei consideră nu numai Luna, ci și Soarele ca fiind ochiul și lumina lui Horus*."

Acest lucru este identic cu revendicarea creștinilor de mai târziu a transfigurării lui Iisus, sărbătorită de Biserica Ortodoxă la 6 august. Această sărbătoare comemorează "*revelarea divinității lui Iisus lui Petru, Iacob și Ioan*".

Această tradiție din Egiptul Antic continuă, camuflată în *Mouled of El-Desouki*, în orașul Desouk, pe malul estic al brațului vestic al Nilului. El Desouki este cunoscut cu drag sub numele de Abu-el-e-nane (al celor doi ochi), la fel ca Horus, *Bătrânul celor doi ochi*.

Cei doi ochi ai lui Horus menționați de Plutarh sunt Soarele și Luna, simboluri ale părinților săi, Isis și Osiris. După cum s-a spus mai devreme, Isis reprezintă principiul solar în univers, iar Osiris reprezintă principiul lunar în univers.

Această **muled** este recunoscută prin cele mai bune acte magice (de divinație) din Egipt, care corespund sărbătorii creștine de mai târziu, a cărei temă principală este "*revelarea divinității* (lui Iisus)".

9.15 DOAMNA NOASTRĂ MERIAM (ZIUA ASUMĂRII DOAMNEI NOASTRE)

În forma tipică a poveștilor egiptene, Isis și-a terminat plânsul pentru sufletul ei pereche Osiris cam pe la mijlocul lunii august, ceea ce înseamnă că Isis a plâns toate lacrimile pe care le

avea. În acest moment, egiptenii (atât cei vechi, cât și cei moderni) organizează un festival care semnifică ultima lacrimă a lui Isis, care va provoca vârful nivelului inundațiilor. În timpul acestei sărbători, egiptenii aruncă o efigie a lui Isis în ape, pentru a simboliza faptul că Isis s-a înecat în propriile lacrimi. În mod incredibil, biserica a adoptat aceeași dată exactă pentru a reprezenta ascensiunea "Fecioarei Maria" la cer ca Ziua Adormirii, care este definită ca fiind:

"*Dogma ridicării trupului și a sufletului Fecioarei Maria (Auset este de asemenea fecioară) la ceruri după moartea ei*".

Biserica Ortodoxă sărbătorește Ziua Adormirii pe 15 august, care este exact aceeași zi în care egiptenii din zilele noastre observă sfârșitul sezonului ploios în Etiopia.

În plus față de sărbătorile oficiale guvernamentale, egiptenii *Baladi* organizează un ***muled*** numit Sitena Meriam (care înseamnă Doamna noastră Meriam). Acesta nu este un "festival creștin". Festivalul durează săptămâna-octavă tipică egipteană (8 zile). Ultima zi a sărbătorii este 16 Mesoree (22 august).

Un alt titlu pentru acest festival este *Mireasa Nilului*, unind-o pe Isis cu Osiris. Isis s-a scufundat - ca simbol al pământului - în corpul soțului ei - simbol al apei. Această unificare este o altă aplicație perfectă a conceptului de căsătorie interioară care pătrunde în tradițiile egiptene antice (și mai târziu în tradițiile sufi).

=> Trebuie remarcat că de la 3 iulie (începutul creșterii apelor Nilului) până la 22 august sunt 50 de zile - o altă Rusalie.

9.16 ZIUA DE NAȘTERE A LUI ISIS (A MARIEI)

Vechii egipteni respectau anul *sothic*, o perioadă de 365,25636 zile. Pe lângă ajustările făcute pentru cele 0,00636 zile pe an, vechii egipteni împărțeau anul în 12 luni egale de 30 de zile fiecare și adăugau cinci (plus una la fiecare 4 ani) zile suplimentare. Aceste zile suplimentare încep în prezent la 6 septembrie. În forma tipică a poveștilor egiptene, cinci neteru (zei, zeițe) se nășteau în fiecare dintre cele cinci zile: Osiris, Isis, Seth, Horus Behdety (Apollo) și Hathor.

Nașterea Fecioarei Maria este sărbătorită în Biserica Ortodoxă în ajunul zilei de 8 septembrie, care este "ziua de naștere" a lui Isis, ca a doua dintre cele 5 zeități născute în cele 5 "zile suplimentare".

Rolul lui Isis în Povestea Modelului egiptean și în povestea biblică a Fecioarei Maria sunt izbitor de asemănătoare; pentru că ambele au fost capabile să conceapă fără impregnare masculină. Horus a fost conceput și născut după moartea soțului lui Isis și, ca atare, Isis era venerată ca Fecioară Mamă.

=> La 40 de zile după ziua de naștere a lui Isis (a Mariei) este Muled-ul egiptean al Concepției (Plantării).

Capitolul 10: Târgurile egiptene cu spirite (Muled)

10.1 REUNIUNE DE FAMILIE

Așa cum am menționat mai devreme, motivul festivalurilor anuale ale Egiptului Antic sunt reînnoirile și întinerirea vieții cosmosului. Egiptenii antici și cei *Baladi* nu clasifică activitățile din cadrul acestor festivaluri ca fiind sacre sau lumești. Ca atare, latura veselă și seculară a ceremoniilor religioase este o parte esențială a festivalurilor egiptene. Sporturile, jocurile, teatrele, jocurile de umbre, standurile de cafea, standurile de bere, tarabele cu dulciuri, restaurantele; întâlnirea

prietenilor, cântecele, dansurile și râsetele fac parte dintr-un ***muled*** la fel de mult ca și procesiunile religioase și vizitele la sanctuarele Wali (sfinți populari).

Muled-ul este o reuniune de familie între spiritele trecutului - Wali - și spiritele prezentului - vizitatorii de toate vârstele. Textele egiptene antice și reliefurile murale desenează o imagine colorată și grafică a modului în care Wali decedat și vizitatorii săi se întâlneau în sanctuarele și în apropierea acestora, care deveneau case ale bucuriei inimii în acele ocazii.

Potrivit unor scriitori timpurii, precum Strabon, la aceste festivaluri participau oameni din toate clasele și vârstele. Herodot a afirmat că 700.000 de oameni au participat la festivalul de bucurie (muled) de la Bast (Bastet), chiar lângă Zagazig, în Delta Nilului.

Pe lângă reuniunea dintre valet și popor, *muled*-ul permitea și alte diverse tipuri de reuniuni, cum ar fi:

- Între confreria mistică (sufi) locală și alte confrerii. Misticii vin din diverse regiuni, apropiate și îndepărtate, pentru a participa la festivități/ceremonii.
- Între diverse persoane din regiuni locale, regionale și naționale care participă la *muled*. Printre participanți se numără toți membrii familiei.
- Între prieteni vechi care nu s-au mai văzut de ceva vreme.
- Între vechii dușmani care trebuie să își rezolve animozitățile și să înceapă o prietenie reînnoită în numele veneratului Wali. Oameni care iartă certurile/dezacordurile din trecut și încep o nouă pagină. *Muled*-ul întărește și consolidează țesutul social - este o reînnoire a societății.

Principalele obiective ale participanților la aceste *muled*-uri sunt:

- Vizitarea Wali-ului la sanctuarul său, pentru a participa la întinerirea ciclurilor cosmice.
- Dobândirea unei binecuvântări, a unui prieten și a unui intercesor la curtea cerească, prin jurământul de a dona bunuri sau de a efectua un serviciu în numele Wali.
- Pentru a recrea și reîmprospăta sufletul și trupul cu bucurie recunoscătoare și pentru a lua parte la distracții.
- Să recruteze noi membri pentru asociațiile mistice.

10.2 PLANUL GENERAL DE ACTIVITĂȚI AL MULED-URILOR

Scriitorii greci și romani timpurii au confirmat natura organizată și ordonată a festivalurilor din Egiptul Antic. Platon a adoptat modelul egiptean de festivități în *Legile* VII (798e-799b), unde afirmă:

***ATENIANUL**: Ei bine, poate cineva dintre noi să găsească un dispozitiv mai bun pentru acest scop decât cel folosit în Egipt?*

***CLINIAS**: Și care este acela?*

***ATENIANUL**: ... . În primul rând, trebuie fixate sărbătorile prin întocmirea unui calendar anual care să arate ce sărbători trebuie să fie celebrate, la ce date și în cinstea cărei divinități, fii de divinități sau, respectiv, spirite.*

Apoi, anumite autorități trebuie să stabilească ce imn trebuie cântat la sărbătoarea fiecărei divinități și prin ce dansuri trebuie să fie gratulată ceremonia din ziua respectivă. După ce acestea au fost stabilite, întregul corp cetățenesc trebuie să facă sacrificii publice pentru Destine și pentru întregul panteon în general și să consacre fiecare imn zeului respectiv sau altui patron prin libație solemnă. Dacă vreun om încearcă să introducă imnul sau dansul în cultul vreunei divinități, încălcând aceste canoane, preoții de ambele sexe, acționând împreună cu curatorii de drept, vor avea garanția atât a religiei, cât și a legii, de a-l exclude de la festival;

Toate elementele și regulile care guvernează festivalurile egiptene antice, așa cum au fost relatate de Platon, se aplică exact la *muled*-urile din zilele noastre, cu scheme organizate și detaliate. Astfel de tradiții de festivaluri erau prezente în Egipt, cu mult timp în urmă. Mormântul lui Hepzefi de la Asyut, datând din Regatul Mijlociu (cca. 2000 î.Hr.), conține zece documente care specifică:

- Datele mai multor tipuri de festivități. Unele festivaluri trebuie să aibă loc anual, altele sunt ținute sezonier, iar unele festivaluri sunt respectate la secole distanță.
- Traseul procesiunii între diferite sanctuare și temple pentru fiecare zi de festival și activitățile necesare la fiecare sanctuar/templu.
- Activitățile/acțiunile din fiecare zi a festivității pe durata octavei (octavelor) acesteia, cum ar fi efectuarea de ritualuri și recitări specifice, precum și cantitățile și tipurile de ofrande la fiecare sanctuar.
- Ora din zi/noapte pentru fiecare activitate ritualică.
- Schema de iluminat în timpul priveghiului și ritualul de aprindere a torțelor care sunt purtate în procesiune.
- Atmosfera festivă de muzică, dans, divertisment, jocuri, sport etc.

Muled-ul actual este, la fel, o ceremonie pitorească, cu priveliști vesele și atmosferă tonică, chiar dacă toate aceste activități sunt total interzise în islam. Străzile sunt pline de oameni fericiți și ordonați. Străzile și magazinele sunt decorate cu veselie și luminate intens.

Nu există două *muled*-uri care să fie exact la fel. În general, activitățile principale în cadrul festivalurilor egiptene (muled) sunt:

a. Ceremoniile de deschidere.
b. Ritualurile în curs de desfășurare.
c. Vizitarea sanctuarului de către public.
d. Animale de sacrificiu,
e. Ofrande publice.
f. Circumciziile băieților (inițieri).
g. Distracții animate.
h. Jocuri și sporturi antrenante.
i. Activitățile culminante din Ajunul Octavei.
j. Ceremoniile de închidere - Procesiunea finală.

10.2.a. Ceremoniile de deschidere

În ziua deschiderii, liderul actual al comunității mistice (sufi) care este asociat cu Wali sărbătorit conduce o procesiune specială spre sanctuarul Wali. Acest lider este frecvent un descendent spiritual sau de sânge (sau ambele) al Wali-ului.

Termenul egiptean pentru această procesiune este "zaffa" sau "urs", care înseamnă literalmente o procesiune de nuntă în scopul consumării căsătoriei. Termenul *zaffa* are o trimitere subtilă la acțiunea *unitivă* - căsătoria interioară dintre sine (Ka), personajul Wali, și sufletul său (Ba). Această idee este exprimată în poezia sufi ca o relație sexuală și devenirea unei singure persoane; de aici și termenul de *zaffa* - o procesiune pentru a se căsători.

Conceptul modern conform căruia sufletul (Ba) vizitează sanctuarul (Ka) în anumite zile este conform unei viniete bine-cunoscute din "*Cartea venirii prin lumină/zi*" (cunoscută în mod greșit sub numele de "*Cartea morților*"), care înfățișează sufletul (Ba) sub forma unei păsări care coboară pe arbore pentru a se uni cu Ka-ul defunctului. Acest concept se regăsește în textele religioase egiptene din toate perioadele.

Obiectivul *zaffa* (procesiune) este de a efectua o ceremonie inaugurală pentru a-l "trezi" pe Wali prin căsătoria interioară a Ka-ului său (reprezentat într-o relicvă aleasă de el) și a Ba-ului său (sufletul).

Zaffa este formată din membri ai comunității mistice locale (sufi) care nu merg pe jos, ci se deplasează în pași de dans ritmic. Ei sunt însoțiți de muzicieni, dansatori, purtători de felinare,

purtători de tămâie etc.

În fruntea **zaffa** se află unul dintre cei mai venerabili membri ai confreriei, care cântă la **nay** egiptean (un fel de flaut). În Egiptul antic, procesiunea era de obicei condusă tot de un cântăreț la flaut, potrivit lui Herodot. Alți membri ai frăției cântă la alte instrumente muzicale. În aceste festivaluri, muzica era necesară în spectacolele rituale, la fel ca în epoca modernă, și avea, potrivit lui Apuleius, un caracter spiritual. Ea se numea/se numește **samaa**, care era/este un termen din Egiptul antic care înseamnă a uni prin sunet/muzică.

Zaffa urmează un traseu specific, cu ritualuri specifice. În general, durează în medie două ore, dar poate dura mult mai mult. Traseul include, de obicei, pauze în anumite locuri și sanctuare din district pentru recitări și alte ritualuri la sanctuarele celorlalți *wali*, pentru a intensifica energiile colective în cadrul ceremoniilor. Procesiunea poate fi ocazional punctată de demonstrații speciale de dansuri rituale, inclusiv vârtejuri - de obicei cu muzică - și, noaptea, cu felinare și multe alte dispozitive de iluminare.

Mormintele egiptene antice arată coruri de cântăreți și cântărețe care se apropie de altar. Cântărețele flutură *sistra* și coliere; cântăreții bărbați marchează măsura bătând din palme. Stăpânul sanctuarului așteaptă corurile, care cântă cântece care se încheie cu recitări speciale.

Asociația mistică locală (sufi) conduce procesiunea spre altar și îl înconjoară de șapte ori. Apoi intră în sanctuar, purificându-l cu tămâie și recitând anumite formule (vrăji). În ritualurile lor, aceste grupuri mistice (sufi) conectează trecutul, prezentul și viitorul prin mișcări, gesturi și expresii faciale, pe lângă faptul că recită poezii, cântă și dansează. Intenția este de a facilita alăturarea (căsătoria interioară) dintre Ba și Ka ale Wali-ului.

Ca parte a ritualurilor din prezent, corul strigă: "*Prin puterea lui așa și așa, ridicați-vă!*" - o reminiscență a termenului din Egiptul Antic de **prt-r-hrw**, care înseamnă ieșirea, sau o ridicare la vocea lui Horus. Această frază mediatizează apelul către decedat, reprezentat ca Osiris, de a învia din nou ca Horus, reprezentând renașterea lui Osiris. Aceasta este esența *muled*-ului - întinerirea și regenerarea vechiului (Osiris) în cel reînnoit (Horus).

În egipteana veche, **prt** înseamnă urcare, urcare spre sau procesiune spre. Termenul indică intenția de a întâlni suflete în tărâmuri superioare - urcând spre ele. Numele ritualului dat acestui rit străvechi era **prt-r**, însemnând ieșirea sau urcarea, sau ridicarea. Același lucru este folosit pentru a însemna răsăritul soarelui. Chemarea către Wali este, în esență, să se ridice și să strălucească.

Ritualurile de reînnoire la templu/sfânt sunt esența ceremoniilor rituale. Cuvintele care însoțesc acțiunea au o semnificație și mai mare. Cuvântul magic, incantația, acționează puterea și înzestrează actele rituale cu un efect religios magic.

Magia cuvântului recitat este întruchipată în doi neteru (zei), care reprezintă anumite aspecte ale puterilor lui Thoth. Cei doi neteru (zei) sunt:

- **Hu/Hw**, care reprezintă rostirea autoritară, și

- **Sia**, care reprezintă mintea, conștiința, cunoașterea, înțelegerea, percepția, înțelepciunea etc.

Puterile combinate ale lui **Hu/Hw** și **Sia** sunt reprezentate în Egiptul antic sub numele de Heka (Hike). Ca atare, Heka reprezintă capacitatea de a transforma, prin folosirea cuvintelor potrivite. Cuvintele de putere (cuvinte magice) sunt numite Heka-u (pluralul lui Heka). Cu alte cuvinte, cuvintele potrivite au efecte transformatoare (magice) puternice.

Ritualurile reușite ale ceremoniilor de deschidere au ca rezultat trezirea Wali. În textele egiptene antice sunt descrise o serie de sărbători în care "decedatul" joacă un rol proeminent în timpul zilelor de festival. Exemple sunt în două morminte de la Meir, din Regatul Mijlociu (cca. 2000 î.Hr.), în care ocupantul stă ca și cum tocmai a ieșit din lumea de dincolo, primind cu bucurie un grup festiv de dansatori, muzicieni, cântăreți și luptători, care vin să-i aducă omagiu într-o procesiune. Textele de lângă reprezentări spun: **pentru** (adică pentru a-ți crește) vitalitatea. Între timp, un bărbat este înfățișat prezentând ofrande și flori defunctului. [Mai multe despre ofrande mai târziu în acest capitol].

Prezentarea unui buchet de flori către Wali la sanctuarul său avea/are scopul de a utiliza parfumul dulce al florilor pentru a reînnoi viața Wali-ului. În textele egiptene antice, există numeroase referiri la mirosul dulce al strămoșilor lăudați. În tradițiile egiptene antice, neter (zeul) Nefer-Tum reprezintă creația reînnoită perpetuu, care este scopul festivalurilor egiptene. Ca atare, neteru/Walis întinerite erau asimilate lui Nefer-Tum, care este văzut de obicei răsărind dintr-un lotus albastru.

După ceremoniile de deschidere, care îl fac pe Wali să se ridice și să strălucească, se deschide oficial *muled*-ul.

10.2.b. Ritualuri în curs de desfășurare

Frăției locale care sărbătorește festivalul (festivalurile) anual(e) al(e) fondatorului său (Pir/Mir/Wali) i se alătură întotdeauna și alte frății mistice (sufi) din zonele învecinate. Confreriile mistice (sufi) vizitatoare devin din ce în ce mai vizibile pe măsură ce zilele de *muled* avansează. Diferitele asociații sufite sosesc în procesiuni cu steagurile, însemnele și culorile lor specifice.

Fiecare asociație este însoțită de corurile muzicale și de dansatorii săi. Ori de câte ori sosește o comunitate în vizită, mulțimi de laici îi însoțesc, concurând cu ei în zel și entuziasm. Misticii vizitează diverse sanctuare vecine din zonă, în drumul lor spre sanctuarul celebrului Wali.

Frățiile vizitatoare - la fel ca și cele locale - efectuează sesiuni de **zikr** pe toată durata festivalului de o săptămână de octavă, pentru a-și spori experiențele spirituale cu prezența spirituală a Wali-ului. **Zikr**-ul are loc pe parcursul după-amiezii în serii de *muled*-uri - în cea mai mare parte lângă copacul asociat cu sanctuarul sărbătorit -, dar acestea pot avea loc și în corturi speciale, în locuri publice și în case.

Pe lângă efectuarea de **zikr** și vizitele la sanctuar, toți membrii confreriei mistice (sufi) participă la toate celelalte activități din *muled* - divertisment, sport, circumcizia băieților, distribuirea de farmece de protecție etc. Aceștia oferă un model excelent pentru tinerii și bătrânii care frecventează *muled*-ul. Ei conduc prin exemplu; și, ca urmare, mulțimile sunt atrase de ei și, în cele mai multe cazuri, mulți membri noi sunt recrutați la *muled*-uri.

10.2.c. Obligațiile de vizitare

Actul religios central la un *muled* este vizitarea sanctuarului de către public (bărbați, femei și copii de toate vârstele și clasele) în cinstea Pir/Mir/Wali. Pelerinajul la un sanctuar se numește vizită, în timp ce sanctuarul însuși este numit loc de vizită. Vizitarea sanctuarului de către public în timpul muled-ului este o componentă esențială a intenției festivalului anual - întinerirea. Vizitele se desfășoară în fiecare zi pe durata *muled*-ului (8 zile), de obicei după-amiaza.

Există o anumită etichetă pentru vizite. Persoana trebuie să fie curată și trebuie să intre în cameră salutându-l pe Wali și cerându-i acestuia permisiunea de a intra sau de a ieși. Oamenii înconjoară sanctuarul de mai multe ori - de obicei de șapte ori, cu jilțuri elogioase la adresa Wali. Ei distribuie tămâie și vorbesc cu Wali cu voce tare, în liniște sau în tăcere. Se aprind mici lămpi de lut și/sau lumânări și se plasează în sanctuare. Se oferă, de asemenea, flori. La plecare, vizitatorul trebuie să ceară permisiunea Wali-ului de a pleca și trebuie să își ia rămas bun așa cum se cuvine. Oamenii îl vizitează pe celebrul Wali în principiu din trei motive:

1. Ca o obligație și o datorie, așa cum s-a explicat mai devreme.
2. Pentru a primi **Ba-ra-ka** de la Wali prin vizitarea sanctuarului și a monumentului din cadrul acestuia (maksoorah). Pentru a primi *Ba-ra-ka* a Wali-ului, vizitatorii își pun mâinile mai întâi pe *maksoorah* și apoi pe față. Femeile folosesc eșarfe pentru a freca monumentul și apoi le duc acasă pentru a le freca și altor persoane din satele lor care nu au putut asista la *muled*.
3. Pentru a obține favoruri speciale de la Pir/Mir/Wali, cum ar fi vindecarea bolilor, rămânerea însărcinată etc. În acest scop, trebuie să se facă un jurământ cu Wali [urmează mai multe detalii, mai târziu în acest capitol].

10.2.d. Animale de sacrificiu

Unul dintre cele mai importante ritualuri din cadrul festivalurilor anuale egiptene, încă din cele mai vechi timpuri, este sacrificiul ritual al taurului, care reprezintă reînnoirea forțelor cosmice prin moartea și învierea zeității taurului.

O concepție similară și mai târzie o găsim în religia lui Abraham: Avraam a sacrificat un berbec pentru a salva viața fiului său.

Egiptenii făceau legătura între Apis, atât viu cât și mort, și Osiris. El era fiul lui Osiris, precum și al lui Ptah, și era "imaginea vie a lui Osiris" După moartea trupului său, se credea că sufletul său ajungea în ceruri, unde se unea cu Osiris și forma cu acesta dual-neter-ul Asar-Hepi sau Osiris-Apis. Taurul este, practic, întruchiparea lui Osiris. Scriitorii clasici din antichitate afirmă că taurul Apis a fost sacrificat pentru Osiris încă de pe vremea lui Mena, în urmă cu 5.000 de ani. În tradițiile Egiptului Antic, vinul era sacrificat pentru a reprezenta sângele lui Osiris.

Egiptenii se simțeau obligați să mănânce carnea taurului sacrificat și să bea vin în timpul festivităților pentru a primi binecuvântarea divină.

În tot Egiptul (și în toate epocile), taurii sunt reprezentați în morminte și temple, pentru a fi sacrificați în timpul festivalurilor, pentru a reînnoi și a întineri viața.

Înțelesul termenului englezesc ***sacrifice*** este de *a face*/*a face sacru*.

Pot exista două aspecte ale sacrificiilor:

- Unificarea sau ceea ce unii numesc comuniune.
- Ca un dar

10.2.e. Sărbătoarea ofrandelor

Ofrandele prezentate în timpul *muled*-ului constituie o componentă majoră a festivalului. În numele Wali-ului sărbătorit, mâncarea și băuturile sunt puse la dispoziția vizitatorilor *muled*-ului în două moduri:

1. **Prin intermediul ofrandelor specificate de Pir/Mir/Wali și sponsorizate de păstrătorii mistici ai neamului său**.

Pir/Wali, care specifică locația (locațiile) sanctuarului (sanctuarelor) său (sale) și programul de vizitare, specifică, de asemenea, tipurile și cantitățile de ofrande care vor fi distribuite celor nevoiași în cadrul festivităților sale anuale.

Reprezentările bărbaților și femeilor egiptene încărcate cu provizii care merg în procesiune la sanctuarele defuncților lor sunt foarte frecvente în mormintele-capela, cu mai mult de 5.000 de ani în urmă [așa cum se arată aici din mormântul-capela din Ty]. Același lucru se întâmplă și astăzi în Egipt. Egiptenii *Baladi* cred că este responsabilitatea noastră să menținem o relație vitală cu Wali la sanctuarele lor, oferind astfel de ofrande.

2. **Prin intermediul persoanelor fizice ca urmare a unor jurăminte speciale**.

O persoană care caută *Ka-ra-ma-at* (favoruri speciale, dar nu de natură egoistă; cum ar fi să devină milionar etc.) de la Wali trebuie să facă un jurământ că, dacă se vindecă de o boală, obține un fiu etc., va dona anumite lucruri publicului în numele Wali. Contractul moral cu Wali (sub forma unui jurământ) este îndeplinit prin donarea către public și nu către vreo autoritate religioasă. Dacă jurătorul își atinge obiectul/cererea, el își îndeplinește promisiunea. De exemplu, el poate sacrifica un animal și poate face un ospăț cu carnea acestuia pentru orice persoană care vizitează sanctuarul. După ce dăruiește animalul lui Pir/Mir/Wali, el îl creditează astfel pe acesta din urmă cu hrănirea celor săraci. Egiptenii antici și Baladi mâncau/mâncau carnea animalelor sacrificate, pentru a fi binecuvântați de însuși Wali.

Ca urmare a ofrandelor și a îndeplinirii jurămintelor, mâncarea și băuturile răcoritoare abundente sunt disponibile pentru toți, oferite de gazda sfântă (Wali), prin amabilitatea donatorilor anonimi.

10.2.f. Circumcizia băieților (inițiere)

Muled-urile egiptene oferă un moment binecuvântat pentru a efectua circumcizia băieților, în special în timpul Muled-ului cu lacrimi.

Circumcizia băiatului simbolizează o nouă naștere pentru băiatul care se transformă (moare și renaște ca bărbat), ceea ce este în concordanță cu tema reînnoirii din *muled*.

Procesul de inițiere a băiatului în bărbăție poate fi o ceremonie privată, cu operația la domiciliu, sau o ceremonie publică. Cei mai mulți oameni aleg un proces de inițiere publică, în care băiatul candidat este plimbat pe străzi împreună cu prietenii lor în trăsuri deschise. Mica procesiune este, de obicei, augmentată de o fanfară.

Corturi/cabanete de circumcizie se găsesc în *muled*-uri. Operația este efectuată de membri mistici (sufi) ai asociațiilor de artizani și este, în general, gratuită.

10.2.g. Divertismentul mistic

După cum s-a menționat anterior, activitățile sociale și de divertisment nu pot fi separate de aspectele pur religioase ale *muled*-urilor. Pe lângă divertisment, aceste activități ajută la predarea, întinerirea și consolidarea valorilor culturale, precum și la păstrarea tradițiilor societale.

Opțiunile de divertisment se regăsesc peste tot în cadrul târgurilor spiritiste. Există întotdeauna o varietate de programe de divertisment - recitări de poezii animate, povestiri, cântece, dansuri, piese de teatru, etc. Aceste programe au loc într-o varietate de teatre, cum ar fi o platformă în fața unei cafenele, a unui magazin sau a unei case; un paravan de pânză sau un cort; un pasaj între clădiri; sau un cort imens cu tribune care înconjoară o arenă suficient de mare pentru un circ.

Printre artiști se numără povestitori, actori, cântăreți, muzicieni, dansatori, clovni, pitici, giganți, dansatori de mușchi, mimi etc. Toate activitățile sunt captivante, publicul de toate vârstele și clasele participând la cântece, aplauze, dansuri etc. Toți cei prezenți sunt absorbiți și intoxicați de activitățile animate.

Toate aceste tipuri de divertisment sunt folosite în mod regulat în *muled* pentru a transmite cunoștințe și înțelepciune. Prin exagerarea (dramatizarea) comportamentului personajelor din poveste, oamenii se pot vedea pe ei înșiși în aceste personaje și pot învăța să-și îmbunătățească propriul comportament. Toate modurile diferite de divertisment subliniază virtuțile și comportamentul bun, beneficiile căsătoriei, valorile familiei, etica muncii, responsabilitatea etc.

10.2.h. Sporturile și jocurile misticilor

Jocurile joacă un rol important în **muled**, unde oamenii pot urmări unele evenimente și pot participa la altele.

Scriitorii antici și clasici au afirmat că jocurile își datorează dezvoltarea, dacă nu chiar originea lor, observațiilor religioase. Numeroase relatări ale arcului de jocuri menționate de Homer ca fiind esențiale pentru însoțirea ceremoniilor devoționale.

Cu mult timp în urmă, înainte de greci și de romani, jocurile se desfășurau (și continuă să se desfășoare) în cinstea anumitor *neteru* (zei, zeițe). Astfel de jocuri includeau (dar nu se limitau la) lupte și alte exerciții de gimnastică.

Diodorus, în *Cartea I* (16), afirmă un astfel de rol:

"*De exemplu, potrivit egiptenilor, Thoth a fost cel care, de pildă, ... a fost primul ... care a înființat o școală de lupte și care s-a gândit la mișcarea ritmică a corpului uman și la buna sa dezvoltare. ..*"

Aici constatăm din nou că domeniul lui Thoth se extinde la menținerea unui corp sănătos prin mișcări ritmice și sport.

Misticii egipteni (sufii) sunt în formă fizică și mentală. Aceștia își etalează talentele în *muled*. O mostră de jocuri practicate de misticii egipteni (sufi) în *muled*, care pot fi urmărite, includ:

- Jocul ritualic, grațios și ceremonios cu sabia de lemn și dansurile, executate pe tonurile

muzicale ale cimpoiului dublu egiptean cunoscut sub numele de *mizmar*. Jocul necesită o agilitate, o forță și o concentrare extraordinare.
- Afișarea măiestriei de călăreț, făcând caii să danseze, să facă salturi sau să dea cu copitele de pământ. De asemenea, misticii egipteni (sufi) participă la o varietate de jocuri în timp ce sunt călare, cum ar fi diverse curse de cai.
- Jocuri de lupte care constituie o combinație perfectă de ritual și sportivitate. Luptele sunt menționate în cele mai sfinte texte din Egiptul Antic și erau considerate un element important al celor mai religioase activități ale festivalului egiptean antic (muled).
- Manifestări de forță/abilități extraumane (cu titlu gratuit), pe care unii le pot numi magice, cum ar fi performanțele de stăpânire a durerii prin ingerarea de foc, sticlă, șerpi vii etc.
- numere de acrobație și echilibristică, ca la circ.

Pentru o distracție ușoară, publicul poate participa și se poate bucura de jocuri care le testează forța, coordonarea și concentrarea. Câteva exemple unice sunt:
- Lovituri cu arme mici la o țintă mică.
- Aruncarea unei mingi la nouă popice (bowling).
- Sunarea clopotului din vârful unui stâlp cu o lovitură puternică a unui ciocan pe o nicovală.

Toate celelalte jocuri de noroc și atracții distractive, cum ar fi roata mare, caruselul etc., care pot fi găsite în târgurile din întreaga lume, se regăsesc, de asemenea, în *muled*-urile egiptene.

10.2.i. Activitățile din ajunul octavei climatice

Ultima noapte (care este a 8-a) a *muled*-ului este o seară foarte specială. Activități sporite au loc începând de la jumătatea după-amiezii, inclusiv mai multe procesiuni către sanctuarul veneratului Wali și către alte sanctuare din district, precum și spectacole de **zikr** din partea diferitelor confrerii mistice (sufi) vizitatoare.

Capitolele din mormintele egiptene antice arată banchete festive cu pregătiri elaborate care au fost aduse în zonă pentru celebrare, inclusiv covoare, scaune, mese, mâncare, băuturi, flori și unguente.

Aceste banchete festive continuă să aibă loc la sfârșitul *muled*-elor proeminente, unde se oferă o recepție excelentă pentru membrii vizitatori ai sărbătorii, astfel încât aceștia să se întâlnească într-o atmosferă fericită.

Publicul se implică foarte mult în toate tipurile de activități în această seară foarte specială, care durează până la primele ore ale dimineții din ultima zi a *muled*-ului. Fericirea și bucuria mulțimii este de nedescris.

10.2.j. Ceremoniile de închidere-Procesiunea finală

Ultima "pecete" a festivităților urmează Ajunului Mare. Ea presupune înconjurul sanctuarului la prânz de către confrerii mistice (sufi), care își aduc ultimele omagii. În unele *muled*-uri, Marea Zaffa (Procesiune) este combinată cu ritualurile finale ale sanctuarului, în această ultimă zi. Aceste ultime ritualuri au loc în timpul demontării decorațiunilor, a cabinelor de varietăți, a teatrelor de scenă etc.

Cele mai multe procesiuni finale încep la mijlocul după-amiezii într-o piață principală. Toate confreriile mistice (sufi) vizitatoare se alătură Marii Zaffa (procesiune), fiecare cu steagurile, veșmintele, togile, bastoanele, etc. care le disting. Ei merg în felul lor special, care se învecinează cu dansul, cu mult zel și entuziasm. Unii membri ai confreriilor participante cântă la instrumente muzicale și execută dansuri ritualice.

Marea Zaffa include, de asemenea, una sau mai multe bărci cu vâsle, purtate pe umerii oamenilor sau montate pe animale. Un mic model de barcă este, de obicei, atârnat în sanctuarele multor Wali; barca este numită "*barca cu vâsle a Wali-ştilor*". Barca, cu un fel de baldachin, este așezată pe rama sa înainte de începerea procesiunii și deține o efigie sau un obiect sacru legat de

Wali venerat.

De asemenea, în Egiptul antic, mai multe arcuri divine (bărci) participau la procesiuni. Chivotul stătea pe un piedestal în Sfânta Sfintelor din templu sau din diversele sanctuare și era tras în procesiune de către preoți, la ocazii festive.

Chivotul divin (barca), era adesea numit **wts nfrw**, "*cel care ridică în înalt frumusețea (neter/Wali)*". În tradițiile egiptene, arca (barca) sacră simbolizează puterea de reînnoire de sine. Barca se califică drept "*ființă divină și salvatoare de la moarte*".

Un exemplu de barcă cu vâsle egipteană tipică este ilustrat mai sus. Observați prezența **Ba**-ului, care reprezintă sufletul Wali-ului, deasupra baldachinului, care conține o întruchipare a **Ka**-ului Wali-ului, cum ar fi o efigie sau o relicvă.

Procesiunea arcelor sacre (bărci cu vâsle) este frecvent reprezentată în sculpturi din întregul Egipt, cum ar fi în cazul Sărbătorii Apet din Luxor (Teba). Scenele de la o sărbătoare Apet, celebrată în timpul domniei lui Tutankhamon, decorează pereții unei colonade din templul din Luxor și oferă o impresie vie a acestei ocazii.

Egiptenii de astăzi din Luxor organizează aceleași festivități străvechi, începând de la moscheea Abu-el-Haggag, situată în Templul Luxor, și urmând aceleași tradiții străvechi camuflate într-un exterior islamic. Este o mărturie a rezistenței egiptenilor mistici *Baladi*.

Marea Zaffa (procesiune) include, de asemenea, acrobați, jongleri, luptători, cântăreți, dansatori, muzicieni etc.

La sfârșitul procesiunii, punctul culminant al Marii Zaffa este apariția succesorului Wali-ului (un descendent spiritual sau de sânge) sau a reprezentantului acestuia, călare pe un cal (simbol al nobilimii) sau pe un măgar (simbol al umilinței).

Mulțimea se aliniază pe străzi și umple balcoanele de-a lungul traseului procesiunii, strigând, fluturând, cântând, aplaudând, dansând și râzând într-o atmosferă extatică.

Este o atmosferă de extaz absolut, iar Pir/Mir/ Wali nu ar fi vrut să fie altfel.

Capitolul 11: Teme egiptene ale sărbătorilor tradiționale ale Sfântului Nicolae

Oricât de ciudat ar părea, festivalul tipic egiptean - vechi și actual - este izbitor de asemănător cu festivitățile de Crăciun.

Să ne uităm la festivitățile de Crăciun.

Personajul principal este Moș Crăciun, sau Saint Nick.

Dacă ne întrebăm ce este un sfânt?

Un sfânt este un om sfânt

- care a trăit pe pământ
- care mai târziu a ajuns în ceruri
- și care vine pe pământ în mod regulat pentru a ajuta ființele umane.

Sanctuarele sfinților populari egipteni împânzesc pământul Egiptului, de la pământul sterp până la valea verde a Nilului.

Sfântul popular egiptean veghează asupra poporului său, oferind ajutorul său celor care muncesc din greu și fac fapte bune.

La fel și Sfântul Nicolae. El veghează mereu să vadă dacă ești cuminte sau obraznic.

Și așa cum oamenii îi aduc ofrande Sfântului Nick, tot așa și reprezentările egiptene arată oameni care prezintă și plasează ofrande pentru sfântul popular [ilustrat mai jos între copaci].

La fel cum bradul de Crăciun este important în tradițiile de Crăciun - unde mediază între Sfântul Nicolae și adepții săi - la fel se întâmplă și în tradițiile egiptene. Se lasă ofrande de mâncare și băutură sub bradul sfântului.

Exact la fel ca în tradițiile de Sfântul Nicolae.

La fel și în Egipt - unde fiecare altar trebuie să fie lângă un copac,

pentru contemplare - și sărbătoare.

Lângă copacul sfânt se desfășurau toate tipurile de ritualuri.
La fel, în Egipt. Copacul mediatiza învierea, revenirea la viață.

În alegoria Isis/Osiris, Osiris era încrustat într-un copac viu. Prin puterile rugăciunilor, el a fost înviat. Chipul său verde indică reînnoirea și întinerirea.

Nașterea și renașterea - sau renașterea din nou - este o temă constantă în textele egiptene. Osiris reprezintă persoana muribundă care revine la viață sub forma lui Horus.

Acest lucru este descris elocvent aici, unde Horus se ridică din defunctul-Osiris.

Tema reînnoirii este cel mai bine descrisă în proverbul comun:

Regele a murit - Trăiască regele.
Regele este mort - fiind Osiris.
Regele trăiește în continuare - ca reînnoit - Horus.

Să ne întoarcem la Sfântul Nicolae.

În mod tradițional, Sfântul Nick călărește o sanie trasă de reni.

Referirile la gazelă (ghazelle) sunt utilizate pe scară largă în tradițiile sufi (și egiptene) și pot fi găsite în nenumărate poezii și cântece. Încă din Egiptul Antic, gazela (ghazelle) a fost asociată cu regiunea sufletelor iubite plecate.

Simbolismul gazelei se regăsește în Egiptul Antic cel puțin din vremea *Textelor Piramidelor* (în urmă cu aproximativ 4500 de ani), unde îl arată pe Horus, împreună cu Isis, Anubis și Thoth, căutându-l pe Osiris.

Textele Piramidelor arată că Horus îl găsește pe tatăl său, Osiris, în Țara Gazelelor.

În jubileul anual al regelui egiptean (Festivalul Heb-Sed), în care regele este reînnoit de la Osiris la Horus, aflăm că prova arcei sacre, purtată în timpul procesiunii, se termină cu capete de gazelă orientate spre interior pentru a simboliza regiunea lui Osiris - sufletele iubite ale celor plecați.

În tradițiile de Crăciun, Sfântul Nicolae călătorește pe cer între destinații. De asemenea, în textele egiptene, sufletul sfântului - reprezentat ca o pasăre cu cap de om - zboară spre sanctuar - pentru a-l întineri.

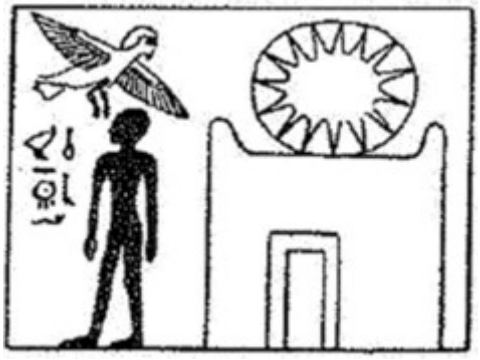

Aici, acest lucru este simbolizat perfect de sufletul zburător care atinge inima sfântului

pentru a-l readuce la viață.

Sfântul Nicolae ajunge coborând pe un puț - un coș de fum - spre bradul de Crăciun.

De asemenea, în Egiptul antic, sufletul zburător al sfântului coboară pe puțul mormântului pentru a-l întineri pe sfânt și îl aduce la viață în anumite zile de sărbătoare.

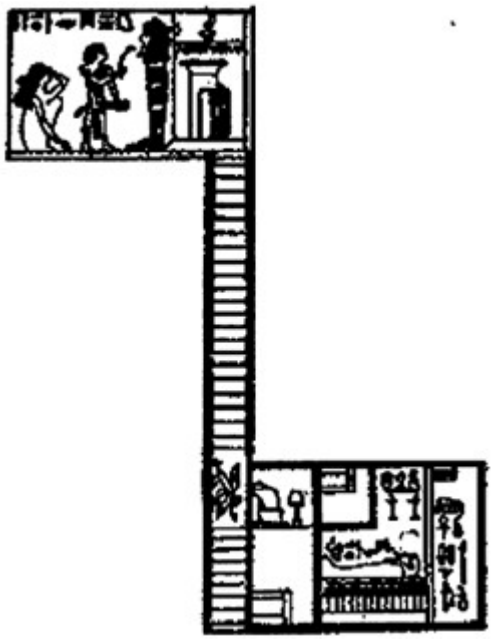

Statuia sfântului egiptean este prezentată aici, ieșind din arbore, la fel ca în tradițiile Sfântului Nicolae...

...și aici, statuia sfântului iese complet din puț.

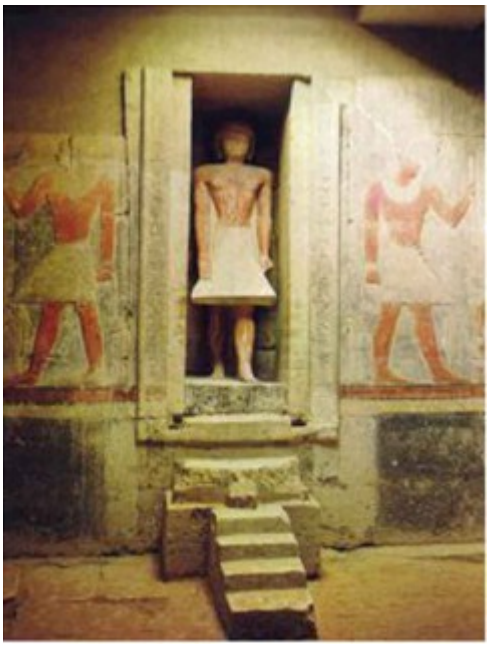

Consultați textul anterior din această carte cu privire la tematica tipic egipteană a octavelor de sărbători și la modul în care acestea se regăsesc și în săptămâna dintre ziua de Crăciun și cea de Anul Nou.

PARTEA A IV-A : VENIȚI FIECARE, VENIȚI TOȚI

Capitolul 12: Formațiunile de parteneriat

12.1 UNIVERSALITATEA MISTICISMULUI EGIPTEAN

De-a lungul acestei cărți s-a arătat că modelul egiptean de misticism (cunoscut acum sub numele de sufism) nu este atașat de (sau este o ramură a) islamului. Principiile și practicile naturale ale modelului egiptean sunt la fel de comune în Occident ca și în Orient. Un căutător mistic este orice persoană care crede că este posibil să aibă o experiență directă cu Dumnezeu. Modelul egiptean de misticism este o expresie naturală a religiei personale. Căutătorul are dreptul de a urma o viață de contemplație, căutând contactul cu sursa ființei și a realității. Căutătorii mistici urmăresc cunoașterea Realității/adevărului lui Dumnezeu, care nu poate fi obținută prin intermediul religiilor dogmatice.

Din punct de vedere tehnic, nu trebuie să fii un musulman născut/convertit pentru a adopta și practica acest model de misticism. Cu toate acestea, este adevărat că a fi un musulman născut/convertit este o condiție prealabilă pentru a se alătura unei asociații "sufiste" într-o țară islamizată în prezent. O astfel de cerință este cauzată de teama de mânia islamiștilor din aceste țări, și nimic mai mult. De fapt, aceste principii și practici mistice sunt contrare islamului, după cum se explică pe parcursul acestei cărți.

Pe lângă concepția greșită comună conform căreia "sufismul" este o ramură a islamului, există o tendință generală de a grupa tipuri foarte diferite de misticism (cunoscute sub numele de "sufism") într-o singură categorie, etichetată în mod eronat drept "mistici ai islamului".

Învățăturile și practicile mistice egiptene (sufi) sunt net diferite de cele ale sufiștilor din alte țări, după cum se contrastează pe parcursul acestei cărți.

12.2 NENUMĂRATELE CĂI

Modelul egiptean de misticism (sufism) nu este o chestiune de crez și dogmă, ci mai degrabă, de o cartă personală. Fiecare dintre noi este un individ unic. Vechii egipteni și-au prezentat credința în individualitatea fiecăruia dintre noi în toate textele lor. De exemplu, nu au existat niciodată două texte de transformare (funerare) sau medicale (așa-numitele "magice") identice pentru doi indivizi. Nu există o doctrină dogmatică unică pentru toți.

Modelul egiptean recunoaște unicitatea fiecărui individ și, ca atare, recunoaște că și căile către Dumnezeu sunt la fel de numeroase ca și numărul de căutători. Căile către Dumnezeu sunt asemenea cursurilor de apă - toate merg către o singură sursă. Toată gândirea egipteană se bazează pe acest principiu: variații pe o singură temă.

Căutătorii mistici generează propriile lor tipuri de viață colectivă. Căutătorii care gândesc la fel formează rețele de maeștri și discipoli numite "Căi". Cadrul unei Căi este mai bine descris ca o comunitate. O frăție (ordin) mistică de model egiptean poate fi formată oricând și oriunde.

Diversitatea umanității se reflectă în diversitatea comunităților. Prin urmare, tovărășiile variază în ceea ce privește natura lor, învățăturile, exercițiile etc. Natura diversă a tovărășiilor organizate urmează - în termeni generali - natura celor patru elemente ale universului; și anume: foc, aer, pământ și apă.

12.3 PRINCIPIILE UNEI TOVĂRĂȘII

Toate tovărășiile trebuie să conțină următoarele elemente:

a. O verigă a unui lanț spiritual.
b. O organizație sistematică formată din membri aflați în diferite stadii de dezvoltare/progres.
c. Un cod de etică.
d. Modalități și programe pentru a atinge obiectivele tovărășiilor.
e. Un rol activ în societate.

12.3.a. O verigă a unui lanț spiritual

Pentru ca aspiranții unei frății să dobândească cunoaștere prin revelație spirituală, unul sau mai mulți membri ai frăției trebuie să fie un *medium* spiritual care poate comunica și se poate conecta, prin lanțul ghizilor spirituali din trecut, la un Pir/Mir/Wali care este cunoscut în mod obișnuit ca "fondatorul frăției". **Pir** este cel care a realizat unificarea cu Divinul [așa cum s-a explicat anterior].

Prin urmare, confreriile sunt organizate în linii spirituale care descind dintr-un **Pir**, formând o **Cale mistică** sau devoțională. Fondatorul garantează disponibilitatea **Ba-ra-ka**-ului său - o stare de binecuvântare care implică o putere spirituală interioară - pentru membrii comunității. Șefii anteriori ai confreriei sunt cunoscuți sub numele de **Lanțul binecuvântării** (*silsilat al baraka*). Lanțul strămoșilor spirituali îi unește pe aceștia cu fondatorul comunității. Acest lanț oferă acces la **Pir** - puterea din cer.

Din cauza importanței lanțului spiritual, fiecare comunitate mistică (sufi) este denumită **silsila** - un lanț. Fiecare frăție conține un lanț neîntrerupt de ghizi bine pregătiți. Lanțul începe cu Pir-fondatorul, care îl alegea pe cel mai înzestrat spiritual din grupul său pentru a-i fi succesor. Mai târziu, acest succesor l-a ales pe cel mai înzestrat spiritual ca succesor al său (așa cum a făcut Pir), și așa mai departe.

Este întotdeauna mai bine, dar nu este necesar, ca membrii confreriei să se întâlnească într-un loc apropiat de unul dintre sanctuarele fondatorului inițial sau de oricare dintre șefii ulteriori ai confreriei, ca loc de contemplare. În orice caz, o relicvă a lui **Pir** ar trebui să fie întotdeauna disponibilă la locul lor de întâlnire.

Calitatea de membru al unei frății mistice se obține prin legarea prin jurământ de conducătorul sau ghidul unei frății sau, dacă cei doi nu coincid, de un maestru spiritual care este el însuși atașat lanțului spiritual al lui **Ba-ra-ka** și care este conducătorul/ghidul spiritual al frăției în momentul de față.

Liderul/ghidul spiritual actual nu trebuie să fie perfect sau atotștiutor. Ceea ce este important este că el este capabil să se conecteze la liderul anterior, care la rândul său se conectează la ghidul său anterior, etc. Lanțul este ca o conductă în care fiecare ghid spiritual este o secțiune de conductă. Binecuvântările care ajung la fiecare căutător curg prin conductă. Ele curg prin ghid, dar nu vin de la el - binecuvântările vin de la Pir/Mir/Wali. Secțiunea de țeavă de care este responsabil conducătorul actual este strâns legată la conducta de țeavă, astfel încât binecuvântările să poată curge liber, fără să se scurgă.

Misticilor egipteni (sufii) nu le place să se angajeze în discuții istorice sau geografice despre grupurile și fondatorii lor. Dacă o fac, o fac cu reticență, pentru ca islamiștii să-i lase în pace. Ca urmare, toate confreriile (ordinele) din țările islamizate trebuie să plătească cu buzele pe măsură și să "mărturisească" că fiecare fondator și lanțul lor de lideri au fost/ sunt musulmani devotați.

12.3.b. O organizare sistematică

Fiecare tovărășie este formată din aspiranți cu mentalități asemănătoare, care împărtășesc naturi, mentalități, perspective etc. similare. Aceste grupuri cu mentalități similare provin din toate clasele: profesioniști, meseriași, artizani, agricultori etc. Pentru a-și atinge obiectivele comune, este necesar ca fiecare grup să dispună de un anumit tip de organizare.

Grupurile acționează sub forma unor cercuri de discipoli care lucrează în mod colectiv în jurul unui maestru recunoscut al Căii, căutând să se formeze prin asociere și tovărășie. Ei sunt legați de maestru ca niște suflete pereche.

Inima și sufletul comunității este persoana cu cea mai mare putere/forță spirituală - **Ba-ra-ka**. Rolul său constă într-o combinație de ghid/antrenor/învățător/suflet pereche/ prieten/ pilot/ navigator/mediu spiritual.

În Occident, aspiranții/cercetătorii mistici sunt adesea atrași de cei care scriu sau vorbesc frumos despre marile adevăruri. Cu toate acestea, în modelul egiptean, este considerată ipocrizie să discuți despre adevăr și să nu-l trăiești. O învățătură nesinceră poate slăbi sau chiar distruge credința

unui student. Un adevărat ghid mistic practică ceea ce predică.

Membrii unei comunități se află în diferite stadii de dezvoltare/progresie. Acei membri, care sunt mai avansați, acționează ca ghizi/îndrumători pentru ceilalți. Nu există o linie clară de distincție între clerici și laici, așa cum există în creștinătate. Fiecare membru învață și, în același timp, transmite cunoștințele sale unui membru mai nou.

Membrii acestor comunități fac, de obicei, un jurământ de fidelitate și continuă să își îndeplinească îndatoririle de cetățeni. Membrii trebuie să aibă o muncă productivă pentru a se întreține pe ei înșiși și pe cei care depind de ei. Nu există o retragere din lume; adică nu există călugări sau pustnici. Modelul egiptean pune accentul pe un echilibru între viața în lume și căutarea de experiențe spirituale.

În ceea ce privește finanțarea în cadrul comunității în modelul egiptean, nu există taxe/contribuții obligatorii sau voluntare. Nu există compensații pentru nimeni din organizație. Aspiranții/cercetătorii și ghizii se autofinanțează prin locurile lor de muncă. Găsirea unui loc (locuri) pentru a se întâlni nu necesită o finanțare specială. Poate fi un loc public, privat sau semi-privat.

Femeile sunt foarte implicate în toate activitățile din modelul mistic egiptean, sunt discipoli ai Pir/Mir/Wali și chiar devin Pir/Mir/Wali de sine stătători Unele asociații din țările islamizate ocolesc interdicția de a avea femei în asociațiile lor prin înființarea unei secții pentru femei într-o asociație voluntară; dar alte asociații nu fac astfel de ajustări organizatorice, iar femeile participă direct la toate activitățile.

Participarea la toate nivelurile în cadrul asociației este "preferată" Cu toate acestea, absențele frecvente de la activitățile grupului fără un motiv întemeiat vor fi considerate ca fiind un membru caduc.

Aceste tovărășii nu sunt culte. Oricine poate veni și pleca oricând dorește. Deși toți membrii sunt liberi să părăsească o tovărășie și să se alăture altei tovărășii, sau chiar să părăsească pur și simplu tovărășia, este foarte rar ca vreunul să o facă.

12.3.c. Un cod de etică.

Relațiile în cadrul modelului egiptean al tovărășiilor/călătoriilor mistice de căutători (sufi) sunt guvernate de un cod etic nobil și de un standard de etichetă care este esențial pentru parcurgerea căii spirituale. Acest cod se numește **adab/o-sool**, ceea ce înseamnă disciplină, politețe pioasă sau ceea ce trebuie făcut. Aceste norme, valori și cerințe sunt o parte esențială a întregii experiențe care cuprinde pietatea practică zilnică și cultivă viziunea gnostică și filozofică.

Eticheta cuprinde relația misticului cu Dumnezeu, cu ghidul său, cu tovarășii săi, cu comunitatea sa și cu tot ceea ce există în lumea animată din jurul său.

Tradițiile actuale de **adab/o-sool** sunt o extensie a principiilor **Ma-at** din Egiptul Antic, detaliate anterior.

12.3.d. Modalități și programe de atingere a obiectivelor comunității

Scopurile tovărășiilor sunt de a le oferi membrilor lor instrumentele necesare pentru a realiza dezvoltarea personală, formarea caracterului (virtute), companie, consiliere bună, pregătire mistică (alchimie spirituală) și experiență interioară informată de revelație.

Fiecare ghid/învățător oferă propriul program, așa cum consideră că este potrivit, pentru a cultiva obiectivele etice și meditative. Învățătorul/ghidul menține un echilibru între nevoile individuale de învățare și activitățile de învățare colectivă ale grupului. Ghidul este deseori denumit soarele, iar discipolii planetele. Se menține un echilibru între orbita individuală a fiecărui căutător (planeta) și activitățile de grup (planeta/sistemul solar).

Programele din cadrul comunității sunt suficient de flexibile pentru a se adapta la diferitele naturi, viteze, interese etc. ale aspiranților. Cantitatea de interacțiune socială și rituală a membrilor, precum și gradul de coeziune și solidaritate a grupului sunt esențiale pentru succesul grupului.

Un ghid îl va ajuta pe aspirantul mistic să își organizeze acțiunile în etape progresive de-a lungul drumului său. Atât ghidul, cât și aspirantul mistic stabilesc și sunt de acord cu un plan proiectat. Ghidul explică planul aspirantului mistic. Atât ghidul, cât și aspirantul sunt de acord asupra oricăror revizuiri necesare ale planului, iar concluzia finală este contribuția ambelor părți. Ghidul poate anula acordul în cazul în care aspirantul nu respectă planul și/sau refuză să îndeplinească sarcinile solicitate.

12.3.e. Un rol activ în societate

Modelul egiptean de misticism subliniază faptul că adepții trebuie să fie participanți activi în societate. Exemple de astfel de roluri active sunt:

1. Membrii trebuie să se implice în societate prin punerea în practică a ceea ce învață. Slujirea celorlalți constituie un aspect integrant al dezvoltării de sine. Performanța individuală în societate este adevăratul test al succesului său.
2. Sanctuarele de venerație ale Wali/Pir trebuie să fie întreținute de către căutătorii mistici, astfel încât să fie puse la dispoziția vizitatorilor. Sanctuarele oferă consiliere rituală și spirituală, tratamente medicale și mediere între diferite grupuri și straturi ale populației. Sanctuarele au fost/sunt, de asemenea, centre semnificative pentru festivalurile locale.
3. Membrii sponsorizează, organizează și participă la riturile și ceremoniile - atât religioase, cât și laice - ale frățiilor lor respective, în cadrul festivalurilor anuale de Wali.
4. Se așteaptă ca membrii tovărășiilor să facă deplasări în comunitățile din apropiere, pentru a participa la mouled-urile/festivalurile acestora. Diferitele tovărășii instituie un model de ospitalitate reciprocă între ele.
5. Ca sursă de binecuvântări, ei trebuie să ofere **Ba-ra-ka** celor care caută binecuvântări pentru afacerile lor lumești. După cum s-a spus mai devreme, orice puteri/talente supranaturale dobândite de căutătorii mistici trebuie puse la dispoziția celor care au nevoie de ele. **Ba-ra-ka** este un dar (de la Dumnezeu) care trebuie să fie returnat sub forma unui serviciu adus omenirii și lumii.

Capitolul 13 : Isis - Filosoful model

Cel mai eficient mod de a transmite cunoaștere și înțelepciune (și pentru ca aceste informații să ajungă la inimile și mințile tuturor oamenilor) este de a organiza informația într-o poveste bine formată. Povestea egipteană a lui Isis și Osiris explică practic toate fațetele vieții. Plutarh, în lucrarea sa *Moralia,* vol .V, a oferit o bună prezentare generală a conceptului egiptean al lui Isis și Osiris, cu multiplele sale fațete.

În acest moment, ne vom concentra asupra aspectelor poveștii care au legătură cu filosoful model (în sensul său original de iubitor de adevăr) Isis. Osiris este iubirea divină a lui Isis, descrisă în textele egiptene antice ca fiind Manifestantul Adevărului.

În povestea model egipteană, Osiris, Manifestantul Adevărului, a fost păcălit de Seth și de

complicii săi să se culce în interiorul unui sicriu improvizat. Grupul malefic a închis și sigilat rapid cufărul, aruncându-l în Nil.

Osiris a murit, iar sicriul său s-a scufundat în Marea Mediterană.

Între timp, Isis, la aflarea veștii despre moartea și dispariția lui Osiris, a fost îndurerată și a jurat să nu se odihnească niciodată până când nu-l va găsi pe Manifestantul Adevărului, Osiris.

=> Acest lucru reflectă devotamentul și angajamentul total pentru găsirea și urmărirea căii spirituale care o va reuni cu Manifestantul Adevărului.

Isis a căutat peste tot, abordând pe oricine a întâlnit; inclusiv copii, căci se spunea că aceștia aveau/au puterea de ghicire.

=> 1. *Pentru a căuta adevărul, trebuie să mergi din aproape în aproape, fără să lași niciodată o piatră neîntoarsă*.

Copiii reprezintă puterea de divinație, care este un mod de a obține cunoștințe care se află dincolo de simțurile noastre umane limitate.

Povestea spune că, într-o zi, în timpul căutării sale, Isis a cerut adăpost în casa unei femei sărace.

=> 2. *Acest punct semnifică trăsătura primordială a modelului egiptean, în care căutătorii mistici sunt învățați să nu se considere superiori celorlalți, ci să se claseze ca fiind cei mai săraci, cei mai josnici și cei mai umili dintre oameni*.

Povestea continuă spunând că lada care conținea trupul lui Osiris a fost dusă de valuri până la țărmul unei țări străine. Un copac a răsărit și a crescut în jurul lui, închizând trupul lui Osiris în trunchiul său. Copacul a crescut mare, frumos și parfumat.

Vestea despre acest copac magnific a ajuns la regele acestui pământ străin, care a ordonat ca arborele să fie tăiat, iar trunchiul să îi fie adus. Acesta a folosit trunchiul ca stâlp în casa sa, fără să știe marele secret pe care îl conținea.

=> Aceasta este o referire la Pomul Vieții, cu tot ceea ce implică acest lucru. Este, de asemenea, o referire la pilonul Tet (Djed) al lui Osiris.

Isis a avut o revelație în visele ei că trupul lui Osiris se afla în acest tărâm străin, așa că a călătorit imediat acolo. Când a ajuns, s-a îmbrăcat ca o femeie de rând, s-a împrietenit cu servitoarele reginei și a reușit să obțină un loc de muncă în palat ca asistentă medicală a micului prinț.

=> 1. *Isis îi reprezintă pe misticii egipteni purificați, a căror cunoaștere le este dezvăluită în vise sau în stări de transă*.

=> 2. *Isis, regina Egiptului, personifică modelul egiptean de misticism care pune accentul pe practicarea umilinței în lume. Așa cum am precizat anterior, în capitolul 4, aspiranții mistici egipteni practică umilința prin slujirea celorlalți, fără excepție*.

Mai târziu, Isis i-a mărturisit reginei identitatea sa și scopul misiunii sale. Isis i-a cerut apoi regelui ca stâlpul să îi fie dăruit. Regele i-a îndeplinit cererea, iar ea a tăiat adânc în trunchi și a scos cufărul.

Mai târziu, Isis s-a întors în Egipt cu cufărul care conținea trupul neînsuflețit al lui Osiris. Ea a ascuns cadavrul în mlaștinile din Delta Nilului. Isis și-a folosit puterile magice pentru a se transforma într-o pasăre. Trăgând din el esența lui Oeiris, ea a conceput un copil - Horus. Cu alte

cuvinte, Isis a fost impregnată de fantoma sfântă a lui Osiris.

=> 1. *Această concepție imaculată este un indiciu al căsătoriei interioare care a pătruns în tradițiile egiptene antice (și sufi). În conceptul de căsătorie interioară a eului (Ka) și a sufletului (Ba), Isis reprezintă pasărea (Ba), iar Osiris reprezintă eul (Ka)*.

=> 2. *De asemenea, trebuie remarcat faptul că conceperea lui Horus de către Isis este cea mai veche versiune a concepției imaculate*.

Povestea continuă spunând că, într-o noapte, când luna era plină, maleficul Seth și complicii săi au găsit cufărul care conținea cadavrul lui Osiris și l-au tăiat în 14 bucăți (14 simbolizează numărul de zile necesare pentru a forma o lună plină). Osiris reprezintă principiul lunar în univers și este cunoscut sub numele de Osiris-Luna.

Când Isis a auzit despre cum Seth și complicii săi l-au tăiat pe Osiris în diferite bucăți și le-au împrăștiat pe tot pământul, sarcina ei a fost de a căuta de aproape și de departe pentru a colecta și a pune laolaltă bucățile rupte.

=> 1. A lega sau a aduce împreună este sensul cuvântului ***religio***, care este rădăcina cuvântului "religie". Acțiunea lui Isis simbolizează Unitatea Multiplicității - scopul misticului.

=> 2. Amintindu-ne și rememorând povestea lui Isis și Osiris, păstrăm în inimile noastre o poveste care exprimă, în cuvintele lui Joseph Campbell, "imanența divinității în formele fenomenale ale universului".

=> 3. Se rememorează și se recoletează pentru a se vindeca și pentru a nu uita niciodată. Cea mai proeminentă practică mistică egipteană se numește **zikr** - însemnând amintire.

În timpul căutării bucăților rupte, Isis a cerut ajutorul lui Anubis, ghidul divin, pentru a-i servi drept călăuză și paznic. De asemenea, a cerut ajutorul lui Thoth, care i-a oferit cunoștințe și înțelepciune în calea sa spirituală.

=> 1. Aceasta semnifică nevoia de îndrumare spirituală în călătoria ta. Anubis reprezintă (ca un câine) deschizătorul de drumuri (spirituale).

=> 2. Cunoașterea și înțelepciunea, reprezentate de Thoth, sunt necesare în parcurgerea căii spirituale.

=> 3. Isis, cu ajutorul altora, a adunat toate piesele... toate cu excepția falusului, care fusese înghițit de un pește în Nil. Ea a reunit apoi corpul dezmembrat al lui Osiris și, cu ajutorul altora, l-a înfășurat în bandaje de in și l-a mumificat.

Thoth.Isis și Horus au efectuat Ceremonia deschiderii Gurii asupra mumiei, iar Osiris a fost readus la viață ca judecător și rege al morților (trecutul), în timp ce Horus urma să îi ia locul ca rege al celor vii (prezentul).

=> *Aceasta reprezintă ciclul perpetuu și etern al puterii spirituale pe pământ: Regele a murit (Osiris); Trăiască Regele (Horus)*.

1. ANEXA A: DORMIND CU INAMICUL (SUPRAVIEȚUIREA ISLAMULUI)

Teosofia a fost și continuă să fie un joc periculos de jucat în țările islamizate. Deoarece predicarea Unirii cu Dumnezeu este pasibilă de acuzația de blasfemie (și de moartea ulterioară), a fost necesar să se deghizeze principiile și practicile mistice, pentru a-i ține la distanță pe islamiști. Islamul se consideră revelația finală și deplină a lui Dumnezeu. Misticii (sufii), sub regimul islamic de fier, au avut de suferit și sunt uciși de islamiști. Pentru a supraviețui sub dominația de fier a islamului, misticii egipteni (sufiți) urmează dictonul: "*Scăpați de Diavol și cântați-i laudele*". Iată câteva exemple de cum acești mistici continuă să supraviețuiască islamului:

1. Construirea de moschei lângă sanctuarele sfinților populari (Wali). Cu alte cuvinte, ei se ascund în umbra islamului.
2. Sanctuarele sfinților populari din orașul Tanta (în Delta Nilului) și din alte părți conțin pietre care au urme despre care se pretinde că au fost cauzate de piciorul sau palma lui Mahomed (care nu a mers niciodată în Egipt). Amprentele piciorului/palmei lui Mahomed garantează protecția acestor sanctuare. Chiar dacă islamiștii nu cred în astfel de afirmații, ei ezită să distrugă sanctuarele pentru cazul în care Mohamed a fost într-adevăr acolo.
3. Deoarece muzica, cântecul și dansul sunt interzise în islam, cântecele, rozariile și recitările misticilor (sufi) încep și se termină întotdeauna cu laude la adresa lui Mahomed și a islamului. Partea mare de la mijloc a rozariului/recitației este legată de Wali și de lanțul spiritual de descendență.
4. Misticii (sufii) au fost/au reușit să valorifice natura haotică a versetelor coranice, pentru a găsi modalități de a-și justifica învățăturile și practicile. Misticii (sufii) au devenit mai familiarizați cu Coranul decât islamiștii; citând versete coranice scoase din context, găsind fisuri în doctrina islamică și folosindu-le foarte bine în apărarea practicilor lor.
5. Pentru a-i liniști pe islamiști, practica extatică a **zikr**-ului începe și se termină prin aducerea de omagii lui Mahammed, membrilor familiei sale și lui Allah. **Zikr** este contrar doctrinei islamice [de asemenea, vezi Capitolul 1].
6. Misticii (sufii) folosesc stilul figurativ în exprimările lor ca o mască pentru misterele pe care doreau să le păstreze secrete. Ei folosesc, de asemenea, sensuri oblice pentru cuvinte comune, pentru a-i îndepărta pe islamiști și ca protecție împotriva acuzațiilor de erezie sau de nesupunere civilă.
7. Misticii îmbracă conceptele mistice (sufi) într-un veșmânt islamic și dau cu generozitate credit islamului și lui Mahomed. Drept urmare, ei acordă o deferență exagerată "Profetului" islamic și vărului său Ali, pentru a rămâne în relații bune cu islamiștii. Ca atare, ei afirmă (contrar doctrinei islamice) că sufismul și-a avut originea în Mahomed însuși și că toate confreriile mistice (sufi) își trasează liniile de succesiune până la el și la cei patru succesori ai săi. Misticii (sufii) afirmă (contrar doctrinei islamice) că Mahomed a fost destinatarul unei duble revelații: una întruchipată în conținutul Coranului; cealaltă în inima sa. Prima a fost destinată tuturor și este obligatorie pentru toți; cea de-a doua urma să fie transmisă celor puțini aleși prin linii de succesiune.
8. Ei afirmă că ființa umană căreia Dumnezeu i-a acordat cel mai mult **Ba-ra-ka** se spune că a fost Mahomed, care a transmis-o urmașilor săi, cunoscuți în mod obișnuit sub numele de **shurfa** (care înseamnă "nobili").
9. În general, ei identifică "Omul complet/perfect" ca fiind Adam, dar uneori (pentru a-i liniști și mai mult pe islamiști) spun că acesta este Mohammed!
10. Originea tuturor Căilor mistice (sufi) din Egipt ar fi pretins că provin din alte țări, pentru a-i liniști pe invadatorii arabi/musulmani ai Egiptului. Prin urmare, se pretinde că fiecare Wali important a petrecut timp în Arabia Saudită, Irak, Maroc etc., pentru a-i liniști pe conducătorii islamici din aceste locuri.
11. Sărbătorirea zilelor de naștere ale membrilor apropiați ai familiei lui Mahomed, printre miile de festivaluri pur neislamice din Egiptul Antic (muled), este o stratagemă pentru a-i liniști pe

islamiști.

12. Toate festivalurile din Egiptul Antic au fost continuate sub "nume islamizate".
13. Citirea/ recitarea Coranului (de obicei la începutul și chiar la sfârșitul **muled**-ului, **zikr**-ului etc.) este un camuflaj pentru activități neislamice.
14. Poveștile folclorice egiptene vechi au supraviețuit dominației islamice prin schimbarea numelor personajelor și a locurilor. De exemplu, o poveste obișnuită spusă de egipteni despre Șahul Persiei și fiica sa este aproape exact ca talciocul povestit lui Herodot despre Menkaura (Mykerinos), fiica sa și imaginea de aur a unei vaci.
15. Misticii (sufii) folosesc "termenul islamic" **sheikh** pentru a se referi la venerabilul Wali/Pir/Mir.
16. Misticii îi liniștesc pe islamiști spunându-le că pelerinajele la Wali în timpul **muled**-urilor reprezintă un substitut pentru cei care nu pot face pelerinajul islamic anual la Mecca.

2. ANEXA B: ZIKR - PRACTICA EXTATICĂ

Prolog

Nu suntem conștienți de existența majorității celor din jurul nostru, pe care nu le vedem și nu le auzim, deoarece frecvențele lor sunt mai rapide/ mai lente decât frecvențele sunetului și ale luminii pe care le pot detecta simțurile noastre. Chiar dacă facultățile noastre umane sunt perceptive, ele sunt totuși limitate, asemenea unui radio care poate recepționa doar anumite unde electromagnetice și nu și alte părți ale acestei benzi. Simțurile noastre sunt cel mai bine familiarizate cu materia, cea mai densă formă de energie. Formele de existență mai ușoare și mai rapide sunt dincolo de capacitățile noastre senzoriale. Lumea percepută este, prin urmare, o distorsiune.

Scopul călătoriei pe Cale vizează dispersarea vălurilor care ascund sinele de Real și astfel se transformă sau se absorb în Unitatea nediferențiată. Practica **zikr**-ului oferă mijloacele necesare unui căutător mistic purificat pentru a închide decalajul dintre tărâmul/natură fizică și natura metafizică. **Zikr** este o metodă particulară de abordare a Realității, care face uz de facultățile spirituale intuitive și emoționale, care în general sunt adormite și latente dacă nu sunt chemate în joc prin antrenament, sub îndrumare.

Zikr este ritualul central al misticilor egipteni. Această practică duce la eliberarea de corp și de limitarea simțurilor umane. Ca urmare, conștiința participantului este ridicată, prin care căutătorul mistic ajunge la cunoașterea lui Dumnezeu prin intermediul unor revelații în care există stări de extaz vizionar.

Primele tradiții sufi recunosc că **zikr** a fost introdus în sufismul islamizat de egipteanul Dhu 'I-Nun al-Misri, care a spus: "*zikr este absența de la sine (prin reculegerea numai la Dumnezeu)*." Absența de la sine este reculegerea ideală a lui Dumnezeu. Întregul misticism egiptean se bazează pe credința că atunci când se pierde sinele individual, se găsește Sinele Universal. Misticii purificați se străduiesc să se piardă pe sine și să se absoarbă în Divinitate, pentru a obține iluminarea și transcenderea personală - printr-o viziune extatică.

Există trei termeni antici pentru această practică. Toți cei trei termeni descriu diferite aspecte ale aceleiași practici. În cele ce urmează sunt prezentate semnificațiile fiecărui termen:

Zikr - înseamnă mărturie sau *amintire*. Implicit în termenul de rememorare este noțiunea că ne întoarcem înapoi la ceea ce am știut cândva (prin viețile noastre trecute) - ceea ce am învățat deja. Rememorarea este realizată de inima și limba fiecăruia [de asemenea, vezi Apendice A],

Hadra - înseamnă *prezență*; adică a fi în prezența spiritelor din tărâmurile superioare sau a chema spiritele superioare. Răspunsul și participarea acestor spirite superioare la **zikr** sunt foarte importante, după cum va fi detaliat mai târziu. Scopul **zikr/hadra** este de a atinge transa extatică, când sufletul este atras și absorbit pentru un timp în "Atot-Sufletul", ca un magnet.

Samaa - care, în limba egipteană veche, înseamnă *a uni prin sunet/muzică*. După cum s-a spus mai devreme, tradițiile sufi recunosc faptul că muzica adecvată este mijlocul de transmitere și intermediere între om și Divinitate. Samaa este metoda/modul eficient de a îndeplini dorința de a se uni/avânta în Dumnezeu. Cu alte cuvinte, compozițiile muzicale potrivite și sunetul cuvintelor/numelor induc o stare de extaz. Egipteanul Dhu 'I-Nun al-Masri a spus, despre *samaa*:

"*Cei care ascultă cu sufletul lor pot auzi muzica/apelul ceresc*".

Trebuie remarcat faptul că noțiunea de *samaa* este foarte importantă și în *muled* [a se vedea capitolul 10 pentru mai multe detalii].

Ce este Zikr?

Zikr este o practică realizată de un grup de căutători mistici, prin incantații, gesturi ritmice, dans și respirație profundă. În timp ce execută dansul lor ritualic, grupul repetă cuvinte și fraze,

acompaniat de un cor bine pregătit care interpretează muzică instrumentală și vocală. În **zikr**, cântarea însoțitoare a unor rostiri muzicale bine compuse ajută la obținerea transei. Muzica stabilește ritmul (bătaia), care este modificat de către dirijor/ghid pentru a obține condițiile de transă necesare pentru a obține viziuni extatice.

Mișcările corporale ale participanților la **zikr** sunt legate de un gând și de un sunet, sau de o serie de sunete. Mișcările dezvoltă corpul, gândul focalizează mintea, iar sunetul le contopește pe cele două și le orientează spre o conștiință de contact divin.

Dansul sacru reprezentativ al **zikr**-ului este analog cu mișcările cosmosului și cu unicitatea universului. Indivizii care execută **zikr** - conduși de ghidul lor - sunt ca planetele unui sistem solar. Cu alte cuvinte: ghidul/liderul este soarele, iar căutătorii participanți sunt planetele - fiecare în propria orbită - și totuși, sunt ținuți la unison de ghidul/liderul lor.

Asemenea planetelor dansatoare, căutătorii mistici (sufiți) care participă la **zikr** devin atât subiecți/agenți ritualici, cât și obiecte rituale. Ei devin astfel în repetarea celui mai economic și condensat dintre simboluri - cuvântul. După cum se explică la punctele 3 și 4 din Anexa A, nu este doar cuvântul Divinității, ci și logosul; cuvântul care, într-un sens misterios, este Divinitatea. [Mai multe detalii urmează, mai târziu].

Cine o face?

Acest exercițiu mistic este valoros doar pentru căutătorii care au:

1. Au finalizat prima etapă de purificare - atât exterioară, cât și interioară, așa cum a fost detaliată mai devreme.
2. Și-au ascuțit puterile și abilitățile avansând în practicile de bază, așa cum a fost detaliat anterior.
3. S-au alăturat și s-au încorporat într-o comunitate mistică în care au găsit și s-au legat de un ghid spiritual.
4. Au învățat, au înțeles și au practicat elementele fundamentale ale Căii spirituale.

Bărbații pot participa singuri; dar și femeile se pot alătura. Femeile preferă uneori să aibă propria lor reprezentație. Muzicienii și cântăreții din **zikr** pot fi bărbați sau femei.

Unde se face acest lucru?

Zikr poate fi efectuat în privat, public sau semi-privat. Poate fi efectuat în interiorul sau în afara unei clădiri. Locul cel mai preferat este la copacul "sacru" de lângă altarul lui Pir/Mir/Wali. O relicvă personală a Wali-ului este întotdeauna prezentă în locul unde se efectuează **zikr**-ul. Locul în care are loc **zikr**-ul trebuie să fie curat și purificat prin libație și arderea de tămâie înainte de efectuarea **zikr**-ului.

Când se face?.

Zikr este practicat de obicei o dată sau de două ori pe săptămână, în anumite zile ale săptămânii; de obicei în ajunul zilei de vineri. Noaptea de joi este noaptea care este deosebit de sacră pentru egiptenii *baladi* și misticii lor, pentru vizitarea sanctuarelor și practicarea ritualurilor religioase.

Spectacolele de **Zikr** ale diferitelor confrerii mistice (sufi) sunt un ritual esențial în timpul *muled*-urilor, așa cum a fost detaliat anterior.

Cum se face acest lucru?

Pregătirea înainte de Zikr

Înainte de a efectua un **zikr** de grup, căutătorii participanți trebuie să se pregătească pentru

acesta. O astfel de pregătire este înțeleasă greșit de unii autori ca fiind "*zikr individual/solitar*". Activitatea de pregătire înainte de efectuarea **zikr**-ului este, în principiu, următoarea:

1. Căutătorul mistic trebuie să fie curat (îmbăiat, bărbierit etc.), purtând haine curate.
2. Căutătorul mistic trebuie să îndeplinească ritualurile de purificare interioară prin recitarea, fie cu voce tare, fie în șoaptă, a anumitor litanii, așa cum este prescris de conducătorul **zikr**-ului. Procesul include ingerarea spirituală a formulelor stabilite, uneori cu legănarea lentă a corpului sau înclinarea capului în cadență ritmică, până când numărul necesar - stabilit de ghidul grupului - a fost completat.
3. Căutătorul mistic trebuie apoi să-și concentreze toate simțurile corporale, să alunge toate preocupările și impulsurile rătăcitoare ale inimii și să se concentreze prin orice mijloace. Un mod obișnuit de concentrare este închiderea ochilor, menținerea buzelor bine închise și apăsarea limbii pe cerul gurii.
4. Participantul căutător trebuie apoi să-și sporească concentrarea pentru a se pregăti pentru o experiență extracorporală, intrând într-un loc întunecat și izolat și/sau legându-și ochii la ochi. Unii căutători mistici se întind într-un sicriu improvizat și își imaginează că sufletul său/ei plutește deasupra corpului său.
5. În timp ce se concentrează așa cum s-a menționat mai sus, căutătorul mistic efectuează în continuare un exercițiu cunoscut în mod obișnuit sub numele de "*exercițiul ghidului*", în care căutătorul se concentrează intens asupra ghidului/conducătorului, păstrând imaginea acestuia în minte, chiar dacă acesta este absent din încăpere. Căutătorul care a stabilit o legătură specială cu ghidul său își permite să treacă (să fie absorbit) în ghid. Cu alte cuvinte, căutătorul mistic uită de existența sa (de Eul său) și se topește/se evaporă în ghidul său.

Ghidul spiritual și scara cerească

Efectuarea **zikr**-ului îi face pe participanți să intre în frontiere care se arcuiesc dincolo de existența noastră pământească normală. De aceea, fiecare practică de **zikr** trebuie să fie controlată în totalitate de un lider experimentat și de asistenții săi. În calitate de maestru de ceremonie, conducătorul ghidează **zikr**-ul și dă instrucțiuni prin gesturi, bătăi din palme, un cuvânt, o frază etc., pentru a obține o coordonare vocală și de dans completă între membrii grupului care execută **zikr**-ul și corul de cântăreți și muzicieni care îl sprijină.

Conducătorul **zikr**-ului este ales pentru umilința și spiritualitatea sa. El trebuie să fie plin de concentrare și de autoexaminare. El trebuie să fie moderat și să nu lase **zikr**-ul să dureze prea mult; nici să fie atât de scurt încât inima să nu fie trezită - căci scopul **zikr**-ului în grup este trezirea inimii. Dacă se pare că **zikr**-ul a supraexcitat unii sau majoritatea participanților, el schimbă ritmul. El trebuie să vegheze ca adunarea să rămână ordonată, toți spunând același lucru și folosind aceeași voce și aceeași mișcare.

Funcția primordială a liderului de **zikr** este rolul său de *medium spiritual* pentru a împuternici fiecare participant căutător de instrumente divine, pentru a permite fiecăruia dintre ei să ajungă mai sus pentru a obține gnoza pentru ei înșiși. El îi oferă fiecăruia dintre participanții la **zikr** oportunitatea de a urca pe tărâmuri mai înalte - o scară cerească, ca să spunem așa - pentru ca ei să obțină cunoștințe dincolo de limitele simțurilor lor umane. Conducătorul **zikr**-ului, în persoana sa, reprezintă, prin lanțul binecuvântării (**silsila** lui **Ba-ra-ka**), continuarea comuniunii mistice (sufi) de-a lungul timpului. El conține trecutul și este promisiunea viitorului. El este canalul către care harul a trecut prin lanțul spiritual și de la care va trece către succesorii săi.

Scopul principal al avansării spirituale în modelul egiptean este atins într-o manieră comunalistă prin intermediul spiritelor ghidului/liderului spiritual, al lanțului genealogic, al fondatorului (Wali) și al fiecăruia dintre ei. În virtutea puterilor sale, ghidul/liderul devine un pol magnetic activ/punct focal, conectând și activând fiecare căutător mistic în orbita sa de influență, astfel încât să permită spiritelor căutătorilor mistici să se conecteze la lanțul lui **Ba-ra-ka**.

Un rezumat corect al procesului prin care un mistic atinge extazul vizionar cu ajutorul liderului de **zikr** este următorul:

1. Căutătorul se pierde în liderul/ghidul, iar liderul îl primește în el însuși. Căutătorul trebuie să

se absoarbă mental în ghid/conducător printr-o meditație și contemplare constantă a acestuia. Aceasta este dusă până la un asemenea grad încât el vede ghidul în toți oamenii și în toate lucrurile. Ghidul asistă mental astfel încât spiritul aspirantului să devină legat de al său.

2. Apoi, spiritul combinat al conducătorului de **zikr** și al aspirantului mistic își pierde spiritul unit în spiritul ultimului ghid plecat din comuniune. Acest lucru este posibil deoarece liderul actual a stabilit o legătură spirituală cu ultimul ghid decedat, pe când acesta era în viață. Prin urmare, este posibil ca liderul actual să se concentreze asupra ghidului său anterior. O întâlnire reușită va permite topirea (auto-anihilarea) spiritului combinat al căutătorului și al ghidului în ghidul anterior - și astfel permite fiecărui căutător mistic posibilitatea de a obține gnoza la acel nivel. Căutătorul (fiind absorbit în ghidul actual) este condus, prin intermediul ajutorului spiritual al ultimului ghid decedat, prin lanțul liderilor succesivi plecați din linia spirituală a fiecărei comunități.
3. Dacă căutătorul reușește să ajungă, să învețe și să înțeleagă la un anumit nivel, succesul său îl va conduce pe un tărâm superior, unde are ocazia să învețe și mai mult.
4. În cele din urmă, căutătorul este ajutat să treacă la influența spirituală a lui Pir, decedat de mult, sau a fondatorului inițial al comunității, iar pe acesta din urmă îl vede doar prin ajutorul spiritual al ghidului. Dacă reușește să atingă gnoza la acest nivel, căutătorul devine acum atât de mult parte din Pir încât posedă toate puterile sale spirituale. Căutătorul mistic poate ajunge apoi la stadiul final și devine el însuși un Wali, așa cum s-a explicat anterior.

Progresia Zikr-ului

Nu există niciodată două **zikr** la fel. Reprezentările de **Zikr** reprezintă variații pe o temă. **Zikr**-ul poate dura două sau mai multe ore. În general, toate practicile de **zikr** constau din următoarele elemente majore:

1. Configurația/aliniamentele formației.
2. Imprimarea ritmului mișcărilor.
3. Cântarea și invocarea numelor, a numelor în lanț și a cuvintelor de putere.

În cele ce urmează sunt elaborate cele trei elemente majore care constituie o practică de zikr:

1. Configurația/aliniamentele formației

Formațiile de **zikr** în grup pot avea forma unui inel circular sau alungit, sau în două rânduri, unul în fața celuilalt. Poziția preferată în **zikr** de grup este de obicei în picioare, deși unele grupuri își desfășoară **zikr**-ul așezate.

Bărbații și, uneori, femeile participă la **zikr**- fiecare este legat de fratele/sora de o parte și de alta a sa prin strângerea mâinilor cu degetele întrepătrunse și degetele mari ridicate și apăsate, mâinile fiind acoperite de mâneci. Spiritele participanților se influențează reciproc și arcul este capabil să comunice între ei, precum și cu liderul lor. Această comunicare/conectare spirituală este posibilă deoarece misticii participanți au atins o stare de purificare [a se vedea capitolul 4] și deoarece conducătorul care prezidează unește acțiunile și sufletele participanților.

Ținând mâna liderului de **zikr**, fiecare participant este capabil, prin intermediul spiritului liderului, să intre în **zikr** într-un mod mai profund decât de obicei. Cu toate acestea, chiar și fără contact fizic, spiritele participanților la **zikr** se influențează reciproc prin intermediul puterilor spirituale ale liderului care prezidează **zikr**-ul.

2. Imprimarea ritmului mișcărilor

În **zikr**, există două modele principale de mișcări - un model orizontal rotativ și un model vertical de arcuire. **Zikr** începe cu un ritm lent și solemn, dar, de obicei, ritmul se accelerează. Mai întâi, participanții se leagănă înainte și înapoi. Apoi se balansează ritmic dintr-o parte în alta, dau din cap sau se apleacă înainte și înapoi în timp ce cântă. Conducătorul care prezidează ține

ritmul bătând din palme. Apoi, ritmul se accelerează și se balansează în dreapta și în stânga, în timp ce picioarele rămân pe pământ. Ghidul/liderul sau reprezentantul său controlează ritmul. Viteza cântării și crescendo-ul pentru a trezi inimile participanților, le înflăcărează sentimentele și le trezește părțile cele mai secrete. Ritmul se accelerează timp de 10-15 minute; apoi se încetinește.

Zikr-ul este marcat de o serie de puncte culminante, cu o respirație ușoară între aceste puncte culminante, mai degrabă decât de o creștere treptată până la un moment anume, care ar putea fi descris ca fiind clipa sau secțiunea vitală centrală a întregii practici. Aceste puncte culminante sunt atât fizice, exprimate în vigoarea crescândă a mișcărilor corporale și în crescendoul vocal, cât și emoționale, intensificate de alte elemente, cum ar fi recitarea imnurilor (rozarii) și ritmurile schimbătoare ale muzicii și acțiunii.

Pe măsură ce fiecare secțiune a **zikr**-ului succede altei secțiuni, toate acțiunile membrilor ar trebui să fie în concordanță, astfel încât să existe o unitate de interpretare în toate privințele. Cadrul de grup pentru experiența individuală (a căutătorului) este asociat cu un accent pe armonia și ordinea grupului ca întreg. Toate mișcările din diferitele etape ale **zikr**-ului ar trebui să fie făcute la unison de către toți căutătorii mistici din grup.

Ghidul și asistenții săi controlează cu atenție posibilitatea puternică de comportament isteric în timpul momentelor culminante. Funcția lor este de a reglementa mai degrabă decât de a îndemna și de a preveni ca expresia grupului să devină complet haotică în comportamente individuale imprevizibile. Ei sunt agenți de control, nu stimulatori ai excitației. Asistenții se plimbă în jurul participanților căutători, corectându-i pe cei care nu sunt în ritm și indicând, prin mișcări ale mâinii, tempoul potrivit pentru cei care nu pot auzi bătăile de palme ale ghidului sau care nu sunt capabili să le urmeze. Starea de transă în care trec căutătorii mistici nu este o stare inconștientă, iar individul poate răspunde la îndrumările oferite de lider sau de asistenții săi. Aceștia fac de obicei acest lucru printr-o presiune ușoară pe braț, forțând individul să înceteze să execute secțiunea respectivă a **zikr**-ului suficient de mult timp pentru ca acesta să se liniștească.

Revenirea cu picioarele pe pământ

Coborârea pe Pământ după atingerea extazului vizionar se realizează printr-o revenire treptată la mediul terestru prin controlul gestionat al respirației și prin scăderea ritmului. Acest proces se face cu mare atenție, pentru a nu provoca daune participanților - similar cu grija de care se dă dovadă atunci când se trezește o persoană care doarme.

3. Cântarea și invocarea numelor, a numelor în lanț și a cuvintelor de putere

În Egipt, **zikr**-ul de grup este deseori efectuat, cu ajutorul cântăreților și al muzicienilor, pentru a anima/"da viață" **zikr**-ului. În timp ce participanții la **zikr** își execută mișcările de dans și recită Numele lui Dumnezeu, cântăreții/lăudătorii cântă laude, elogii sau ode (de natură similară cu *Cântarea Cântărilor*), adesea de tip erotico-spiritual, care aduc bucurie în inima participanților. Instrumentele muzicale folosite în principal sunt flautele din trestie suflate la capăt (nay), cimpoaiele duble, *tri-kanun* (zithers), lăutele cu gât scurt (oud), *kamangas* (viori), cornurile, clapele, cimpoaiele, cimbrișoarele, castanietele, tobele mici (baz) și tamburinele.

Căutătorii mistici participanți invocă nume și cuvinte de putere în timp ce își execută dansul ritual. Formația de susținere asigură muzica, precum și repetarea numelor lui Dumnezeu sau recitarea unei serii de rostiri (awrad) care sunt pre-determinate de fiecare ghid în parte și recitate în momente și ordine speciale. Rozariile (awrad) variază în diferite **zikr** și între diferite grupuri.

Esența **zikr**-ului este rememorarea; adică conectarea la trecut prin invocarea și repetarea numelor lui Dumnezeu și a strămoșilor din linia spirituală a fiecărei comunități în parte. [A se vedea semnificația numelor, în Anexa A.]

Zikr începe adesea cu recitarea unuia dintre Numele Divine. În sufismul islamizat, se spune că amintirea lui Dumnezeu începe cu repetarea Numelor lui Dumnezeu. Acest lucru amintește de *Litania lui Ra* - Creatorul de la vechii egipteni, în care sunt recitate cele 75 de nume ale sale. (A se vedea și capitolul 5.)

Invocarea Numelui este ritul prin excelență. În cele din urmă, trebuie să îl vezi pe Dumnezeu

în toate lucrurile și toate cuvintele. Recitarea corectă a Numelor Divine le dă participanților la **zikr** puterea atributelor divine. [De asemenea, vezi Apendice A.]

Pentru a asigura o practică de **zikr** reușită, este important să se mențină unitatea respirației, a sunetului (incantației) și a mișcării. Prin urmare, participanții pronunță fiecare nume încet și cu emfază, cu o alungire a celei de-a doua silabe, aruncând capul și partea superioară a corpului înapoi și apoi înainte la fiecare recitare și menținând ritmul și unitatea de mișcare.

Modelul de respirație este intim legat de modelele sonore ale recitării Numelui. Relația intimă dintre respirație și potența Numelui conferă putere exercițiului. De asemenea, sugerează că, chiar și acolo unde cuvintele nu sunt articulate, ci rezidă în inspirație sau expirație, ele continuă să transmită puterea cuvintelor. Simbolul dominant al ritualului este, în mod evident, Cuvântul. Cuvântul fiind în mod inerent sacru, el conferă sfințenie ritualului, mai degrabă decât să fie sfințit de acesta. Cele mai importante cuvinte de invocație în **zikr** sunt:

a. **Hu/Hw**, care este un nume de neter (zeu) din Egiptul Antic, reprezentând rostirea autoritară. Cuvântul este pronunțat de obicei în timpul expirației-suflare.

Recitarea corectă a numelui *Hu/Hw* este strâns asociată cu diferitele modele de respirație în timpul practicii de *zikr*. Uneori, recitarea Numelui *Hu/Hw* se dizolvă într-un simplu mormăit. Ca urmare a efortului fizic implicat, participanții recită din ce în ce mai încet, până când tot ce se aude este respirația participanților - și muzica cântăreților/lăudătorilor.

b. **Madad**, care este, de asemenea, un termen din Egiptul Antic care înseamnă "a fi recitat", și care era de obicei plasat în partea de sus a coloanelor care conțineau vrăji. Cuvântul *madad* derivă din cuvântul egiptean *mdw/ mdu*, care înseamnă *a vorbi, a cuvânta, a recita*. Medu Neteru, în limba egipteană veche, înseamnă Cuvinte (rostite) ale lui Dumnezeu.

La intervale frecvente în timpul **zikr**-ului, **madad** este cântat de către cântărețul-șef al imnului. Direcția principală a ritualului în timpul **madad**-ului este reprezentată de puterile de mediere ale lanțului genealogic care operează în el, cu accent pe ultima persoană decedată. Prin invocarea numelor ghizilor anteriori, conducătorul actual caută prezența neamului spiritual al confreriei (ordinului). Prin urmare, cântăreții/lăudătorii invocă numele lanțului cu emoție intensă, pentru a-i pune pe participanții la **zikr** în mâinile spiritelor lanțului spiritual.

Evocarea cuvântului "**madad**" ca o invocare a ajutorului (sau a forței) divin are o semnificație mistică profundă pentru populația *baladi* din Egipt. **Madad** se regăsește în poezii și cântece egiptene și este folosit în viața lor de zi cu zi.

Căutătorii mistici cântă sau repetă diferite invocații la nesfârșit, de la o secțiune la alta, până când puterea lor este aproape epuizată. Ei își însoțesc ejaculările sau incantațiile cu o mișcare a capului, a brațelor sau a întregului corp. În timpul întregului proces, ei sunt pe deplin conștienți, ca un bețiv care nu simte nimic din el însuși, dar este total conștient de ceea ce îl înconjoară. Pentru a folosi aceeași analogie a intoxicării, participanții redevin treji, cu ajutorul conducătorului și al asistenților săi, la sfârșitul fiecărei practici de **zikr**.

Epilog

Participantul căutător mistic ajunge la un anumit nivel de conștiință de fiecare dată când efectuează **zikr**. Experiența îi oferă o vedere de ansamblu a lumii care depășește limitele simțurilor noastre umane. Această nouă iluminare îi permite căutătorului mistic să își folosească intelectul/rațiunea pentru a înțelege/realiza noi aspecte ale lumii din jurul său. Dobândirea cunoașterii este un proces continuu de utilizare a ambelor facultăți, a intelectului și a intuiției, pentru a interacționa și a se îmbogăți reciproc.

Diversitatea unică, vigoarea, organizarea și disciplina performanței **zikr**, care se găsește doar în Egipt, a fost întotdeauna remarcată de către occidentali. Ceremonia se desfășoară cu mare seriozitate și solemnitate.

Spectacolele de **zikr** sunt rare în unele părți din India și Turcia. **Zikr** este aproape inexistent

în alte țări. Alți sufiți islamizați vorbesc despre el, însă nu există dovezi de spectacole. **Zikr** poate fi realizat doar de către misticii puri (a se vedea Capitolul 4: Procesul de purificare]. Unii oameni din alte țări pretind că au primit revelații. Adevăratele revelații îl împuternicesc pe căutătorul mistic cu capacități supranaturale. Exemple de dovezi lumești ale unor astfel de puteri supranaturale sunt prezicerea evenimentelor viitoare și citirea gândurilor (pentru detalii specifice, cum ar fi ce au făcut/vorbit oamenii, câți bani au în buzunare etc.). Fără dovezi de dobândire a unor astfel de puteri supranaturale, afirmația de revelație este frauduloasă.

3. ANEXA C: ATINGEREA INIMILOR ȘI MINȚILOR (COMUNICARE EFICIENTĂ)

Există o tendință umană de a trece cu vederea, de a nega sau de a ignora propriile neajunsuri. Pentru a învăța, a se dezvolta și a se realiza, este mai ușor să se izoleze în mediul său. Pentru a comunica în mod eficient și a influența schimbările în oameni, căutătorii mistici (sufii) utilizează mai multe forme, cum ar fi:

1. Povestirea
2. Poezia
3. Cântece și dansuri
4. Proverbe
5. Umor
6. O combinație a unora sau a tuturor modalităților de mai sus.

Egiptenii au un rezervor nesfârșit de astfel de forme de predare/cunoaștere. Aceste moduri devin oglinda în care ne vedem pe noi înșine prin diferiți actori, acțiuni și interacțiuni. Aceste moduri acoperă fiecare aspect al vieții și sunt ușor de acceptat și adoptat în astfel de formate prietenoase/fericite. Toate modurile diferite pun accentul pe buna conduită, valorile familiei, dorința, beneficiile căsătoriei, relațiile armonioase, formarea caracterului, îndatoririle societății, etica muncii, responsabilitatea etc.

Literatura **sufi** este integrată în țesătura obișnuită a vieții. Literatura **sufi**, precum și practicile folosite de exponenții săi, trebuie privite ca extrapolări valabile la nivel local dintr-un centru de experiență care stă la baza formei sale exterioare.

Literatura **sufi** cuprinde și completează motivele care negociază tensiunea dintre câmpurile de acțiune exterioare și interioare. Pentru **sufi**, experiența transcendentală este interesată de împlinirea potențialului individului în raport cu lumea. Ea face apel la coexistența realităților spirituale și materiale. Sufismul le încorporează și le completează. În plus, atât sufismul, cât și psihologia subliniază importanța motivului coborârii în inconștient; dar, în timp ce acesta este considerat sfârșitul călătoriei psihologice, Sufismul îl consideră un pas inițial spre atingerea înălțimilor mistice ale ascensiunii.

În interacțiunea dintre ele apare tema echilibrului în literatură. Tema echilibrului înseamnă, așadar, dezvoltarea unor niveluri interioare de percepție care să contrabalanseze modurile empirice de înțelegere. Pentru a clarifica mai bine acest concept, este util să ne referim la studiul modurilor exterioare și interioare ale conștiinței. Toate aceste moduri se regăsesc în învățăturile aspiranților mistici în diversele lor tovărășii și sunt, de asemenea, demonstrate în **muled**. Pe lângă educație și divertisment, există, de asemenea, beneficiul întăririi/reamintirii frecvente și regulate a virtuților bune, precum și al transferului de cunoștințe, experiență și tradiții de la o generație la alta.

Toate formele de învățături mistice au semnificații multiple, în funcție de cât de mult sau la ce nivel le poate înțelege individul. "Dimensiunea interioară" a acestor moduri de învățătură le face capabile să dezvăluie, în funcție de stadiul de dezvoltare al ascultătorului, tot mai multe planuri de semnificație.

Caracteristica cea mai distinctivă a literaturii populare egiptene este compoziția sa poetică, care o face ușor de memorat. Toate formele egiptene de transmitere a cunoștințelor se caracterizează prin echilibru, balanță și armonie între diferite acțiuni/actori. Ca atare, este cel mai de succes mod de transmitere și reținere a cunoștințelor/înțelepciunii.

Povestirea

Poveștile sunt mai bune decât expunerea pentru a explica comportamentul lucrurilor, deoarece relațiile dintre părți între ele și cu întregul sunt mai bine păstrate de minte. Pentru a transmite o idee/concept/temă, cel mai bun mod este de a personifica factorii și de a dramatiza interacțiunea dintre actori într-o poveste bine concepută.

Odată dezvăluite semnificațiile interioare ale narațiunilor, acestea devin minuni de

completitudine și concizie științifică și filosofică simultană.

Pentru a menține atenția ascultătorilor, povestirile conțin narațiuni poetice care sunt aproape întotdeauna însoțite de muzică. Uneori, interpreții interpretează părți din poveste. Alteori, spectacolul include o alternanță între recitare, cântec și actorie, precum și implicarea spectatorilor în diferitele forme ale spectacolului.

Poezie

Practic, toate textele egiptene antice (și cele mistice actuale) sunt scrise în format poetic. Una dintre principalele particularități ale poeziei egiptene (și sufi) este că ele conțin aproape întotdeauna, ascunsă sub sensul lor literal, o semnificație ezoterică și spirituală. Iată câteva exemple:

a. Extaticii sunt numiți "bețivii spirituali". Beția misticilor descrie starea de spirit extatică în care spiritul este intoxicat de contemplarea lui Dumnezeu, așa cum corpul este intoxicat cu vin.

b. Iubirea emoțională profundă, care sunt reprezentări alegorice ale dorinței sufletului omului de a se uni cu Divinul sau ale iubirii și căutării de către acesta a celui mai înalt tip de frumusețe și bunătate spirituală - un obiectiv atins doar atunci când căutătorul mistic a parcurs cu succes Calea Spirituală.

Tema iubirii divine este exprimată în poezia de tip strofic cunoscută sub numele de **muwashshah**. În ciuda atribuirii "comune" Andaluziei ca origine a acestui gen de poezie, adevărul este că Egiptul Antic este la originea acestui tip strofic de poezie religioasă.

Prima țară în care apare **muwashshah** este Egiptul - iar data primei dovezi a prezenței sale acolo este mult mai timpurie decât s-a presupus în general. Prima și cea mai proeminentă scriere despre **muwashshah** nu a fost scrisă de un andaluz, ci de un egiptean, Ibn Sana' al-Mulk, care a trăit în Egipt între 1155 și 1211. El a scris despre formatul de scriere a **muwashshahat** în textul său din Dar al-Tiraz.

Acest tip egiptean de poezie strofică - **muwashshah** - este un grup de fraze cu rimă modelate într-un tipar format din strofe. Caracteristica remarcabilă a genului - cea căreia îi datorează numele de **muwashshah** - este alternanța regulată între două elemente: versuri cu rime separate și altele cu rime comune. Măsura nu este o caracteristică esențială.

Antecedentele **muwashshah**-ului trebuiau căutate în aceeași poezie strofică cunoscută în Egiptul antic sub numele de **musammat**, care este un poem cu o structură metrică foarte simplă, alcătuit din mai multe versuri - de obicei trei sau patru - cu o rimă comună, urmate de una cu rimă separată.

Musammat. este derivat din **Samaa**, care, în limba egipteană antică, înseamnă a uni prin sunet/muzică, așa cum s-a menționat anterior în mai multe locuri din această carte.

Cântece și dansuri

Cântecele și dansurile Folklorice fac parte din cultură, și ele servesc atât ca educație, cât și ca divertisment al maselor. Bogata varietate de cântece, poezii și rostiri egiptene acoperă toate tipurile de subiecte: ode (ghazels), probleme sociale, valori familiale, tradiții, relații, etica muncii, înțelepciune, spiritualitate etc.

Proverbe

Proverbele sunt un tip de literatură care se distinge/caracterizează prin exprimare concisă, sens(uri) clar(e), o comparație (contrast) eficientă, umor (așa cum sunt cele mai multe dintre ele) și o bună scriere. Fiecare proverb are semnificații evidente și profunde. Să luăm, de exemplu, proverbul "Ce urcă trebuie să coboare".

Umor

Misticii egipteni sunt oameni fericiți. Tradițiile lor includ nenumărate povești amuzante: de obicei cu și despre noi înșine. Pentru mulți dintre noi, a râde de defectele noastre este primul pas pentru a putea să le recunoaștem și să le înfruntăm. Egiptenii sunt cunoscuți pentru umorul lor, așa cum este documentat în literatura lor egipteană antică și cum este recunoscut de toți vecinii lor. Herodot i-a descris pe egipteni ca fiind cel mai fericit popor dintre toate națiunile din lume.

Unul dintre marile bonusuri ale învățării prin umor este că, chiar dacă te distrezi și te îndoiești că ai învățat ceva, lecțiile pătrund subtil și rămân cu tine, pentru a prinde viață atunci când apare nevoia.

Umorul este încorporat în povești, proverbe, poezii, cântece etc., dar poate fi prezentat și sub formă de monologuri pur umoristice, glume, povestiri comice etc.

5. SURSE ȘI NOTE

Referințele enumerate în secțiunea precedentă (Bibliografie selectată) sunt menționate doar pentru fapte, evenimente și date, nu și pentru interpretările acestora cu privire la aceste informații. Absența mai multor referințe în Bibliografia selectată nu înseamnă că autorul nu le cunoaște. Înseamnă doar că, în ciuda popularității lor, nu au fost considerate surse credibile.

Vă rugăm să rețineți:

1) sursele enumerate sunt sursele primare (nu toate sursele conexe);
2) dacă o referință la un anumit text din Egiptul Antic este folosită în mai multe capitole, acesta va fi menționat doar prima dată.

Autorul este extrem de bun cunoscător al limbii "arabe" (limba sa maternă) și al islamului, fiind născut-musulman în Egipt și supus studiilor islamice toată viața sa.

Trebuie remarcat faptul că, în cazul în care se face referire la una dintre cărțile autorului Moustafa Gadalla, fiecare carte a acestuia conține anexe pentru propria bibliografie extinsă, precum și Surse și Note detaliate.

Traducere realizată cu:

DeepL Translator